

Brīvā pasaule neatzīst pasaules kārtību

Intervija ar Džordžu Sorosu — 2.lpp.

Bēgļu un robežu problēma — valdību ziņā

Jānis Kulmanis

Rīga, 23.apr. Pēc divu dienu darba pieņemot 14 dokumentus, Baltijas asambleja (BA) atstāja rezolūcijas veidā neizteiktu atliekumi pret pēdējā laikā aktuālo t.s. kurlu bēgļu un jūras robežu problēmu, par ko rezolūciju projekti gan tika sagatavoti.

Kā preses konferencē sacīja BA līdzšinējais prezidents Māris Budovskis, parlamentārieši apsprieduši robežjautājumu un nolēmuši neizteikt savu viedokli, jo to nevarējot uztvert kā konfliktsituāciju. Tas ir daļēji neatrisināts jautājums, kas jārisina valdību sastādītajām komisijām, sacīja M.Budovskis. Arī bēgļu jautājumus esot valdību kompetencē. Valdību iestrādes šajā jautājumā jau ir pietiekamas, atliek tikai realizācijas mehānisms. «Ja darbs nevirzītos, mēs, bez šaubām, iejauktos», teica M.Budovskis.

BA pieņēma rezolūciju, kas at-

balsta iniciatīvu izvirzīt 1995.gada Nobela miera prēmijai Krievijas pilnvaroto cilvēktiesību jautājumos Sergeju Kovalovu. Tika pieņemts arī paziņojums par neseno Krievijas ārlietu ministra Andreja Kozireva izteikumiem, aicinot visas demokrātiskās valstis un starptautiskās organizācijas sniegt atklātu, skaidru un noteiktu šādas Krievijas rīcības novērtējumu. Pieņemta arī rezolūcija par Čečēniju, aicinot Krieviju izbeigt genocīdu pret čēčenu tautu, izvest armiju un aicināt Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju ierosināt Apvienotajās Nācijās jautājumu par čēčenu tautas tiesībām uz pašnoteikšanos un brīvību no koloniālisma. Pret šīs rezolūcijas pieņemšanu, reto reizi no tribīnes runādams (lasīdams) latviski, vērsās Latvijas delegācijas pārstāvis Nikolajs Krasohins, nosaucot rezolūciju, kas skar Krievijas iekšējās lietas, par politiski analītisku.

Par BA prezidentu līdz nākamajai BA sesijai tika ievēlēts Igaunijas delegācijas vadītājs Arnolds Rītels, par viceprezidentiem — M.Budovskis no Latvijas un Egidijus Bičkauskis no Lietuvas. Tradicionāli par visu komisiju vadītājiem tika ievēlēti Igaunijas pārstāvi.

Kā informēja E.Bičkauskis, BA prezidijs nolēmis nākamā BA sesijā rīkot 1. un 2.decembri Tallinā. Savukārt nākamā pavasar notiks BA un Ziemeļu padomes (ZP) kopēja sanāksme, ko nupat ierosinājis rīkot ZP. Vēl gan nav nolēmts, kad un kur, taču tas būtu ārkārtīgi nozīmīgs notikums, kurā piedalītos ap 500—700 dalībnieku.

Savukārt Igaunijas delegācijas pārstāve izteica cerību, ka nākamajā BA sesijā būs tulkojums visās trīs Baltijas valstu valodās. Runājot par rezolūcijām, viņa uzsvēra, ka tajās būtu jābūt visām trim valstīm vienlīdz svarīgām problēmām, nevis tādām, kas attiecas tikai uz divām valstīm.

Polijas un Latvijas sadarbības iespējas līdz šim nav pilnībā izmantotas

Baiba Melnace

Rīga, 23.apr. Latvija un Polija, lai veicinātu abu valstu sadarbību un savstarpējo tirdzniecību, gatavojas līdzumā noslēgt vairākus svarīgus līgumus, preses konferencē sestdien savas vizītes laikā Rīgā teica Polijas vicepremijs un finansu ministrs Ģēzgožs Kolodko. Svarīgākie līgumi, kuru gatavošana drīzumā sāksies, ir brīvās tirdzniecības līgums, līgums par dubultu neaplikšanu ar nodokļiem, līgums par savstarpējo pensiju izmaksu un par vienas valsts pilsoņa medicīnisko aprūpi, ja šis cilvēks strādā otrā valstī.

Pirmais oficiālais sarunu raunds par brīvās tirdzniecības līgumu starp Latviju un Poliju notiks jau šā gada jūlijā, teica Latvijas Ārlietu ministrijas Starptautisko ekonomisko sakaru departamenta direktore Iveta

Sers. Paredzams, ka līgums tiks noslēgts šogad un stāties spēkā 1996.gada 1.janvārī. Polija esot izvirzījusi konkrētus noteikumus Latvijai — tai jānoslēdz asociatīvais līgums ar Eiropas savienību (ES) un jākļūst par Vispasaules tirdzniecības organizācijas (VTO) locekli. Latvija līgumu ar ES paredzējusi noslēgt šogad maijā un ir ceļā uz iekļaušanu VTO. Pēc Latvijas un Polijas savstarpējās tirdzniecības apjoms bijis tikai neliels, vairāk par 51 miljoni dolāru, un to gan G.Kolodko, gan Latvijas finansu ministrs Andris Piebalgs atzina par ļoti mazu.

G.Kolodko vizītes laikā interesējies arī par savu tautiešu likteni Latvijā. Pašlaik šeit dzīvo 62 tūkstoši poļu, un vienai trešdaļai no viņiem nav Latvijas pilsonības. Latvijas ārlietu ministrs Valdis Birkavs Polijas vicepremieram solījis, ka šis jau-

tājums tiks risināts, varētu rasties tikai tehniskas problēmas, presē stāstīja G.Kolodko.

Savukārt sarunā ar A.Piebalgu Polijas pārstāvis teicis, ka Polija ir gatava uzņemties Latvijas speciālistus mācībām Polijā tajās jomās, kur, pēc Latvijas uzskata, poļi ir tikuši tālāk. Tas varētu būt privātā uzņēmējdarbībā, banku un finansu sektora.

Līdz ar G.Kolodko Latvijā bija ieradusies un ar saviem latviešu kolēģiem tikās arī citu nozaru ministri — transporta un jūrsaimniecības ministrs, sociālo lietu ministrs un veselības aprūpes ministrs, ārējo sakaru un tirdzniecības ministra vietnieks. Viens no svarīgākajiem jautājumiem, kas skarts šajās sarunās, ir Latvijas un Polijas sadarbība tranzīta jomā un *Via Baltica* būvē.

Lujāns dala kartupeļus maznodrošinātajiem

Modris Lujāns (priekšplānā) pie Ministru kabineta dala kartupeļus un zupas koncentrātu trūkcietējiem. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Dzintra Āboliņa

Rīga, 22.apr. Sestdien dienas vidū preti Ministru kabinetam vienlaikus ar pašlaik aizliegtās Latvijas komunistiskās savienības rikoto ziedu nolikšanu vietā, kur kādreiz atradās Leņina piemineklis (šajā dienā proletariāta vadonim apritēja 125 gadi), Rīgas domes deputāts no Latvijas Sociālistiskās partijas un *Lidzības* koalīcijas Modris Lujāns maznodrošinātajiem ridziniekiem dalīja kartupeļus.

Pardesmit metru garajā rindā daži cilvēki bija sākuši stāvēt jau astoņos no rīta, lai bez maksas dabūtu kartupeļus. Stāvētāju vairākums

bija pensionāri un invalīdi. «Ja būtu vēl kaut viens lats, mēs šeit nestāvētu», *Dienai* teica kāda sieviete. Pensionāri uzsvēra, ka līdzekļu pārtikai viņiem trūkst tikai tāpēc, ka pārāk daudz esot jāmaksā par komunālajiem pakalpojumiem. Diemžēl ar atvēršajām pusotram tonnām kartupeļu, dažām kastēm zupas koncentrātu un 100 ielīgumiem paēst sestdien pusdienas alus klubā *Aligator*s visiem gribētājiem nepietika, tāpēc šajā akcijā neiztika bez kliegšanas, lāmāšanās un pat kausānas.

M.Lujāns *Dienai* pastāstīja, ka šī akcija *Mēs strādājam valdības vietā*, esot protests pret valdības un Ri-

gas domes politiku sociālo jautājumu risināšanā. M.Lujāns teica, ka gada laikā Rīgā aptuveni 50 000 cilvēku esot jānomirst no bada un slimībām, kuras viņi nevarot ārstēt līdzekļu trūkuma dēļ. Viņš pastāstīja, ka kartupeļus esot ziedojuši Latvijas zemnieki un arodbiedrība. «Es nevaru pabarot visu Rīgu», teica M.Lujāns, atbildot uz daudzo maznodrošināto lūgumiem, tāpēc vienam cilvēkam tika izsniegti aptuveni divi kilogrami kartupeļu.

Domes deputāti apgalvoja, ka šai akcijai neesot nekādas saistības ar V.I.Leņina dzimšanas dienu vai vēlēšanas iegūt balsotāju uzticību nākamajās Saeimas vēlēšanās.

Latvijā atzīmē Zemes dienu

Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, arī VAK prezidents, Arvids Ulme, pie Saeimas nama pakāpiens uz akmeņs stabiņa, lasa petīciju, aicinot Zemes dienu pasludināt par valsts svētkiem. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Agita Bērziņa

Rīga, 23.apr. Zemes dienā — 22.aprīlī — Valsts prezidents Guntis Ulmanis kopā ar mežu valsts ministru Arvidu Ozulu devās uz Olaines mežniecību, kur kopā ar skolēniem Strēlnieku apgaitā tika stādītas priedītes. Mežniecības Katlakalna apgaitā tika atklāts piemēns akmeņs mežsargam Hermanim Gailim, kam šī ir bijusi vienīgā darba vieta no Rāiskuma meža skolas beigšanas līdz mūža beigām. Me-

žu valsts ministrs solīja, ka ik gadu Meža dienā tiks atklāts piemēns zīmes čaklākajiem un gudrākajiem meža kopējiem, ziņo Valsts prezidenta preses dienests.

Savukārt Vides aizsardzības kluba (VAK) aktivisti Zemes dienas atzīmēšanu sestdien sāka ar talkām Arkādijas parkā, Bolderājas mežā, Zaķusalā un citur. Arkādijas parka talkā esot bijuši manāmi arī Rīgas domes deputāti Einārs Cilinskis, Jūris Dobelis, Oļegs Batarevskis.

Pēcpusdienā vakieši LR Saeimā

Rīgas mērs Vācijā paraksta sadarbības programmu

Ojārs J.Rozītis, *Dienas* speciālkorespondents
Minsterē

Ministere, 23.apr. Piektdien Rīgas mērs Māris Purgailis un Brēmenes mērs Klauss Vēdemeiers Brēmenē parakstīja abu pilsētu sadarbības programmu 1995.gadam. Tajā lielākā uzmanība veltīta kultūras jomai. Programmā paredzēta apmaiņa un iepazīšanās vizītes paredzētas arī veselības aizsardzības ekspertiem, sabiedriskā transporta un ugunsdrošības speciālistiem, arhivāriem, sporta komandām, kino laudim, māksliniekiem un literātiem, kā arī amatnieku mācekļiem. Pagājušās nedēļas nogalē Brēmenē svinīgi tika atzīmēta šīs Vācijas pilsētas draudzība ar Rīgu, kas sākās pirms desmit gadiem. Vēzres upes krastos viesojās Rīgas delegācija ar pilsētas mēru M.Purgaili priekšgalā.

Atzīmējot abu Hanzas pilsētu draudzības desmito gadskārtu, sestdien notika svinīgs sarīkojums

Brēmenes rātsnamā. Tajā piedalījās arī LR vēstnieks Vācijā Andris Kesteris. Mājasvēsts K.Vēdemeiers savā uzrunā teica, ka latviešu un vācu tautas attiecības allaž bijušas ieaustas plašākās Eiropas vēstures norisēs un konfliktos. Brēmenes mērs, pieminot Vācijas kapitulācijas 50.gadadienu, sacīja, ka ir jārunā par upuriem, ko nesuši Latvijas iedzīvotāji, izcīnot savas valsts pirmo neatkarību un to zaudējot Hitlera — Staļina pakta rezultātā. Viņš pieminēja tos 90 000 cilvēku (galvenokārt latviešus un ebrejus), ko nacisti noslepkavoja Salaspils koncentrācijas nometnē. K.Vēdemeiers atzina, ka vēsturi nevar padarīt par nebijušu, taču abu sadraudzības pilsētu iedzīvotāji esot darījuši visu, lai dziedētu kara cirstās brūces. Oficiālā līmenī sākta kontakti esot vērsusies plašumā, kļūstot par sirdslietu abu pilsētu iedzīvotājiem.

Pēdējā laikā sevišķi plaša izvērsusies brēmeniešu sadarbība ar Rīgu veselības aizsardzības sistēmas pārkārtošanā.

lesniegs protestu par spriedumu čekista lietā

Rīga, 21.apr. (BNS) Reabilitācijas un speciālistu lietu prokurātūra iesniegus protestu Latvijas Augstākajā tiesā par Balvu rajona tiesas spriedumu 20.aprīlī bijušā Sausāju ciema padomes kluba vadītāja Jāņa Sprukļa pārbaudes lietā par iespējamā sadarbības fakta ar bijušās PSRS VDK konstatēšanu.

Kā paskaidroja virsprokurors Pēteris Dzalbe, Balvu rajona tiesa atzinusi, ka J.Spruklis no 1982.līdz 1990.gadam bijis VDK agents ar pseidonīmu Dzintars, taču nav aktīvi darbojies. Tāpēc tiesa uzskatījusi, ka viņa sadarbības fakts ar VDK nav pierādīts. Šāds spriedums ir nelikumīgs, jo tiesai jākonstatē tikai, vai cilvēks bijis vai nav bijis VDK agents neatkarīgi no nodarīti vai nenodarīti kaitējuma, paskaidroja P.Dzalbe.

Skat. *Protests čekista lietā* 12.lpp.

Lietīškam cilvēkam

PIRMDDIENA, 24.APRĪLIS, 1995
NR.95 (1189)
CENA — Ls 0,15

4.lpp.
Ja gribat labi
ģērbties, apmeklējiet
second hand veikalus!

leM jāpārbauda militārpersonu saraksts

Rīga, 22.apr. (BNS) Sestdien Ministru kabinets (MK) pieņēma noteikumus par Krievijas bruņoto spēku atvaļinātajām militārpersonām, uzdodot Iekšlietu ministrijai (leM) pārbaudīt 17.aprīlī Krievijas iesniegtajā sarakstā iekļauto personu atbilstību attiecīgās Latvijas un Krievijas vienošanās nosacījumiem.

Atbilstoši pārbaudītajam sarakstam un abu pušu saskaņotam militārpersonu izbraukšanas grafikam leM jāizsniedz uzturēšanās atļaujas tām pēc 1992.gada 28.janvāra atvaļinātajām militārpersonām, kuras līdz šā gada 30.aprīlim reģistrējās Pilsotības un imigrācijas departamentā. Ministrijai arī jāseko iz-

braukšanas grafika izpildei. Iekšlietu ministrijai uzdots izsniegt uzturēšanās atļaujas arī tām militārpersonām, kuras līdz noteikumu spēkā stāšanās brīdīm būs sapēmušas Igaunijas vai Lietuvas pilsonību. Krievijas militārpersonām, kuras uzturas Latvijā nelegāli, Iekšlietu ministrijai izsniedz izbraukšanas rīkojumus.

Turklāt Ārlietu ministrijai jāpieprasa Krievijas varas iestāžu paskaidrojumi par to, uz kāda likumdošanas akta pamata Krievijas pusē uzskata, ka 618 no sarakstā iekļautajām militārpersonām ir tiesības palikt Latvijā kā pastāvīgiem iedzīvotājiem. Noteikumi stājas spēkā šā gada 1.maijā.

Uz sēkļa uzsēdies Igaunijas pasažieru prāmis Tallink

Tallina, 23.apr. (BNS) Pasažieru prāmis *Tallink*, kas sestdienas rītā uzsēdās uz sēkļa, izbraucot no Helsinku ostas, aizbūvēts atpakaļ uz ostu un atrodas pietātnē, no kuģa izsūtīts ūdens. Pasažieru prāmis *Tallink* uzsēdās uz sēkļa sestdienas rītā plkst.8.50 biežā mīglā, izbraucot no Helsinkiem uz Tallinu. Kuģi tobrīd vadīja somu locis. Visi kuģa 1005 pasažieri evakuēti, upuru nav. Igaunijas Ūdensceļu departamenta koordinācijas centrs zi-

ņo, ka avārijas brīdī redzamība bi-

jusi mazāka par 20 metriem. Igaunijas jūras kuģniecība un firma *Tallink* kopējā preses paziņojumā ziņo, ka avārijā kuģis ieguvis sūci labajā bortā pie generatoru sekcijas aptuveni 3 — 3,5 metrus zemāk par ūdenslīniju. Iepildušais ūdens apturējis kuģa elektroģeneratorus, kuģis savēršies aptuveni par 10 grādiem.

Skat. *Uz sēkļa uzsēdies prāmis* 12.lpp.

Latintrādes noguldītāji prasa tiesāt bankas vadību

Dzintra Āboliņa

Rīga, 22.apr. *Latintrādes* bankas noguldītāji sestdien sapulcē izveidoja iniciatīvas grupu, kas pārstāvēs viņu prasības tiesībsargājošajās institūcijās. Viņi vēlas, lai noguldītāju prasība tiktu izskatīta saimnieciskajā tiesā kopā ar Latvijas Bankas prasību par *Latintrādes* bankas atzīšanu par maksātnespējīgu un citu banku prasībām par parādu piedziņu. *Latintrādes* banka ir parādā *Pareks* bankai, akciju komercbankai *Olimpija*, *Saules bankai* un Talsu komercbankai, ziņo aģentūra BNS.

Noguldītāju iniciatīvas grupas sekretāre Nadežda Rasiņa pirms sapulces *Dienai* teica, ka ap 100 *Latintrādes* bankas noguldītāju jau uzticējuši iniciatīvas grupai pārstāvēt viņu prasības. N.Rasiņa pastāstīja, ka noguldītāji šajā bankā esot ieli-

kuši aptuveni 5 miljonus latu.

Sapulces dalībnieki pieņēma rezolūciju, kurā teikts, ka prokuratūrā iesniegšot prasību ierosināt kriminālietu pret bankas darbiniekiem, kā arī tikšot organizēta akcija *Izsakām neuzticību finansu kredītiestādēm Latvijā un Latvijas Bankai*. Iniciatīvas grupa gatavojas rīkot piketus pie lielākajām komercbankām, valsts finansu organizācijām, ārvalstu vēstniecībām, Saeimas nama, sadarboties ar politiskajām partijām, sabiedriskajām organizācijām, asociācijām, komercstrukturām un fiziskām personām.

Latintrādes banka noguldījumu neizmaksā kopš 24.marta, kad Latvijas Banka apturēja tās licenci. Viens no noguldītājiem *Dienai* pastāstīja, ka viņš savus ietaupījumus šai bankai uzticējis 20.martā un tagad uzskatot sevi par apkrāptu.

REKLĀMA UN SLUDINĀJUMI

Diena

Pils iela 12
Tāl.(0132) 221133, 229639

SAULE LEC 5.54 RIET 20.51

MĒNESS LEC 3.58 RIET 14.52

4 — 9 m/s

D +18°C +23°C
N +10°C +13°C

Laika ziņas

Šodien Latvijā neliels mākoņu daudzums bez nokrišņiem. Pūtis austrumu vējš ar ātrumu 4 — 9 m/s. Gaisa temperatūra dienā no +18° līdz +23°C (rieturmu piekrastē no +10° līdz +13°C), nakti no +5°C līdz +10°C. Medicīniskais laika tips — I (ļoti labvēlīgs).

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

Savstarpēja vienaldzība ir bistamāka par reņģēm

Āris Jansons, *Dienas komentētājs*

Jā, otrā pasaules kara priekšvakarā vēlme ātrāk sagrābt Baltijas valstis par to negodprātības liecību Maskava dēvēja triju zemju Antantes būvēšanu un žurnāla *Revue Baltique* izdošanu, mūsu dienas vismaz šie argumenti «krievvalodīgo iedzīvotāju atbrīvošanas» tiktajiem aktr. Par kādu *Baltijas Antanti* var būt runa, kad latviešu zvejnieku gaiņšaiņa igauņu robežu sargātāji jūrā sūta karalaižu, Rīga ar Viļņu apmainās ar savstarpēju apsūdzību notām par svešas naftas pumpēšanas nodomiem, bet Āzijas bēgļu problēmu mēs — labie kaimiņi — gribam risināt viens uz otra rēķina! Savukārt par *Revue Baltique*, kura atjaunojotam laidenam pasūtītu materiālu pirms pāris gadiem iesniedza arī šo rindu autoru, nekas lasošajā sabiedrībā šobrīd nav dzirdēts.

Drošības politikas veidošana mūsdienu stīpri atkarīga no naudas un sakariem. Mūsu trim valstīm ar draugu palīdzību izdevies izveidot Baltijas miera uzturēšanas bataljonu. Tomēr Latvija jūtas attālakās starta pozīcijās nekā Igaunija un Lietuva, kuru miera uzturēšanas rotām jau ir starptautiskas darbības pieredze daļu ANO bataljonā Horvātijā. Taču Baltbats mums ir!

Bijušais Zviedrijas premjers Karls Bilts, februārī cemojoties Tallinā, uzsveris, ka Eiropa katru Baltijas valsti aplūko šķirti, nevis Baltiju kopumā, parasti pasaulei tas mēdz būt otrādi. Cik objektīvi, cik tie, tas jau cits jautājums. Līdz ar katras zemes savrupāku saimniecisko darbošanos mūsdienu drīzāk kļūst Igaunijas Investīciju aģentūras ģenerāldirektora Juri Saķeusa pieeja, ko citē *The Wall Street Journal*: «Mēs patiesībā vairs Igauniju nevaram salīdzināt ar Latviju un Lietuvu.» Neko ātri nevar lūgt, ja Lietuvu pasaulē pazīst vairāk nekā Latviju. Un mūsu ziemeļu kaimiņi nekad īpaši nav slēpūs, ka jūtas tuvu Somijai un citām Skandināvijas valstīm nekā pārējiem baltiešiem, kuru uzliktojiši kā sāncensūs skrejienā pretim Eiropai. Taču tieši tie, kas labprāt kavēti Lietuvas, Latvijas un arī Igaunijas drīzāku iekļaušanos Rietumu politiskajās un drošības struktūrās, baltiešu iekšējās domstarpības ir ārkārtīgi ērti izmantot savā propagandā. Marta beigās uz Baltijas valstīm atbraukušais Dānijas premjerministrs Pols Nirups Rasmušens visu

ziemeļvalstu un Eiropas padomes vārdā nebūt ne formāli mūsu trīs zemes aicināja sadarboties ciešāk, «kas Eiropai ir ļoti, ļoti svarīgi». Baltijas savienība ne pirms Otrā pasaules kara, ne tagad nav bijusi vienkārši panākama. Pat saulainajā Baltijas padomes dibināšanas dienā 1990.gada 15.maijā Tallinā triju brīvību atgūstošo valstu vadītājiem stundām ilgi nācās cīkšķēties par kopīgi parakstāmos dokumentos saskaņotajiem teikumiem. Par memorandu un rezolūciju saturu esam gari strīdējušies arī nākamajos gados. Dokumentos pausti labie nodomi bieži vien tādā arī palikuši. Pērn 15.maijā Baltijas asamblejas sesijā Ķemeros tika svinīgi deklarēti, ka mūsu trīs valstis ir vienotas. Bet, atklājot šāpavasara Baltijas asamblejas 6.sesiju Rīgā, mūsu Valsts prezidentam runas lielāko

daļu joprojām nācies sacīt vēlējuma izteiksmē. Tik tiešām: mēs, baltieši, katrs savus nākotnes plānus veidojam atsevišķi vai arī mūsu politikā būs pietiekami daudz valstiskās tālredzības, lai apzinātos kopdarbības potenciālo labumu.

Vispirms ir jāreķinās ar iekšējo politisko atmosfēru katrā no trim valstīm. Kamēr atsevišķi Lietuvā, Latvijā un Igaunijā nebūs vietējās politiskās un ekonomiskās sakārtotības, tendence atstāt kābūt baltiešiem kopīgi risināmos jautājumus var saglabāties. Baltijas savienība bez savstarpējas uzticēšanās nedarbošies pat tad, ja izveidotu kopējas starptautiskās institūcijas. Baltijas asamblejas 6.sesijas rīcības komitejas priekšsēdis Viesturs Pauls Karnups domāja, ka asambleja varētu labvēlīgi ietekmēt Baltijas valstu robežjautājumu risināšanu, rezolūcijas par jūras robežu sakārtošanu un bēgļiem nemaz netika parakstītas. Parlamentārieši vairākus palika pie uzskata, ka tautas priekšstāvjiem nav jāveic

izpildvaras pienākumi.

Jā gan, mūsu premjers Baltijas asamblejas sesijā varēja nosaukt virkni cerīgu kopējo projektu, taču ar tiem vien ir par maz. Un kā lai triju valstu valdībām nepārmē neuzņemību un ieinteresētības trūkumu savstarpējā integrācijā, ja uz asamblejas kopasānākšanu Rīgā ieradās tikai vienas valdības galva? Vai Māris Gailis šo saietu būtu apmeklējis, ja tas noritētu Igaunijā vai Lietuvā?

Vērtējot deklarētās Baltijas valstu vienotības atbilstību realitātei, diemžēl vispirms par idealistisku jānosauc kādreizējā Latvijas ārlietu ministra Jūrkaņa televīzijas pārraidē pautais vēlējums par Lietuvas, Latvijas un Igaunijas kopēju jūras robežu, kopēju naftas projektu vai kopēju ekonomisko zonu. Stipri jāsaucās, ka šodien trīs valstis izskirtos par tik uzskatāmu brālības apliecinājumu. Skaidrojot Baltijas reālās vienotības trūkuma iemeslus, nemitīgi rodam argumentu par savstarpēju neigribumu. Absurdi: neizjūtam iekšēju nepieciešamību nokārtot kaimiņattiecības un vienlaikus traucējām paši savu virzību uz pilntiesīgu atgriešanos Eiropā. Kazi, gaidām kārtējo sev draudīgu notikumu attīstību, lai spētu koncentrēties uz kopdarbību?

Bet varbūt Baltijas valstīm līdzētu gluži jauna politiku ģenerācija, kam nebūtu pazīstams vēsturisko neatkarības atgūšanas gadu starptautiskās slavas kārdinājums un kas apmierinātos ar to, ka pat visaugstākais postenis savā zemē viņiem nedotu ne popularitāti, ne autoritāti aiz tās robežām? Kas ar atbildības sajūtu varētu pildīt visskrupulozāko un nepateicīgāko darbu, lai sakārtotu ekonomiku un sociālos jautājumus.

Pieredzes bagātais igauņu politiķis Arnolds Rītels paudis optimistisku uzskatu, ka reņģēm, šim mazajam zvīņņam, nevajadzētu ļaut starp kaimiņiem radīt lielas problēmas. Tverot jauns triju valstu attiecības raksturojošas līdības, jākonstatē, ka pagājušās nedēļas nogalē pat baltieši neatkarības atgūšanas sākumos simbolizējošajai *troika*ī atspēku sakrītības dēļ nebija lemts būt kopā. Kamēr Vitaus Landsbergis un Arnolds Rītels Latvijas galvaspilsētā piedalījās Baltijas asamblejā, viņu kādreizējas cīņubiedrības Anatoljs Gorbunovs mēroja ceļu uz Vakareiropu. ♦

Esmu laimīgs maksāt par lietu, kurai ticu

Sorosa kungs, jūsu fondam nu jau ir vienpadsmit gadu vēsture. Vai jūs varat teikt, ka pasaule, pateicoties jūsu pūlēm, ir kļuvusi labāka?

Nu, paraugieties — padomju impērija ir sabrukusi. Tas ir milzīgs sasniegums. Taču baidos, ka mēs ieejam pasaules juku posmā. Daudzējādā ziņā iet arvien sliktāk.

Kas ir sliktākais, kas, jūsu prāt, notiek?

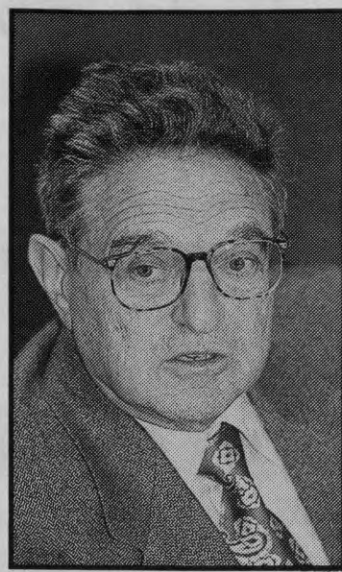
Padomju sistēmas sabrukums bija revolūcija. Katrā ziņā tam piekritīs cilvēki, kuru dzīvi šī revolūcija tieši skārusi. Taču šī revolūcija bija arī stabilas pasaules kārtības izjaukšana. Aukstais karš nozīmēja stabilitāti. Bija divu pilnīgi nesavienojamu ideoloģiju premtīstāvēšana, taču katra no abām lielvarām bija spiesta rēķināties ar pretinieku, jo tas bija spējis fiziski iznīcināt otru. Padomju Savienības sabrukums šo stabilitāti sagrāva. Brīvā pasaule neatzīst pasaules kārtības nepieciešamību. Daudzi brīvā pasaule nesaprot, ka bez kaut kāda veida pasaules kārtības būs tikai un vienīgi nekārtība. Vissliktākais piemērs ir Bosnija.

Jūs mani piekērāt. Tik tiešām, baidos, ka padomju sistēmas izrīšana varētu sekot brīvās pasaules izrīšanai.

Vai tiešām jums ir pamats šādam bažam?

Jā, ir. Visvairāk mani uztrauc tas, ka šīs bažas netiek atzītas. Brīvā pasaule valda priekšstats, ka pēc iespējas vairāk jāatsakās no valdības kā sabiedrības regulētājas, ka tirgus parpēšies par sevi. Tie ir maldīgi. Ir jābūt starptautiskai kārtībai. Jābūt kādai organizācijai, kas uzturētu mieru un kārtību. Gluži tāpat kā valsts iekšienē ir jābūt policijai.

Vai jūs gribat teikt, ka valstij ir jāaizpilda jomas, kurās citādi varētu iet, piemēram, mafija vai citi nevalstiski veidojumi? Kas varētu šo tukšumu aizpildīt?

Džordžs Soross. Foto — Elmsars Rudzītis, A.F.I.

Šis uzdevums, manuprāt, būtu jāuztic Apvienotajām Nācijām. Nedrīkst atstāt lemsānu kādai valstij vai valstu pulcinām, kas ap šo valsti «čupojas». Amerikas Savienotās Valstis nevar būt pasaules policists. Vajadzīgs viens starptautisks iestādījums, taču ANO diemžēl nedarbojas. Spēks, kas ieviestu kārtību, varētu būt Eiropas savienība. Taču tāi pagaidām nav ārpolitikas koncepcijas. Māstrīstas vienotības paredzēja vienotu valūtu un vienotu ārpolitiku, taču tas nenotiek.

Pašlaik daudz runā par NATO pārveidošanu un paplašināšanu. Vai jums ir viedoklis par šīs organizācijas nākotni?

NATO loma ir jādēfinē no jauna. Šī organizācija bija instruments, ar ko Rietumiem aizsargāties pret padomju draudiem. Pašlaik tā vairs nav. Kaut arī uzskatu, ka nopietnas briesmas paliek, piemēram, nacionālisma uzplaukums postkomunistiskajās valstīs. Ja NATO mērķi būtu laika nosaukti, šim iestādījumam būtu bijusi konstruktīva loma Bosnijā. Tas nenotika. Beigās NATO darbība tur diskreditēja NATO kā iestādījumu.

Jūs teicāt, ka NATO kā Rietumu valstu aizsardzības organizācijai vairs nav pret ko aizsargāties, jo nav Padomju Savienības. Tomēr Baltijas valstis joprojām jūtas apdraudētas. Kādam, jūsuprāt, būtu jābūt lēmumam par mūsu iekļaušanos vai neiekļaušanos NATO?

Tas ir ārkārtīgi sarežģīts jautājums. Manuprāt, Baltijas valstu iekļaušana sarakstā nedarītu šim valstīm daudz laba. Tas būtu tukšs žests. Manuprāt, jūsu vajadzētu tikt skaidrībā, kam un kādēļ ir vajadzīgs NATO, un tad lemt par Baltijas valstu uzņemšanu jaunā veidā NATO. Man patīkots redzēt kaut kādu savienību starp NATO valstīm un Krieviju, kas palīdzētu Krievijas attīstībai kā demokrātiskai un ne vairs imperialistiskai valstij. Šādi notikumu gaitai attīstoties, Baltijas valstis varētu pievienoties Eiropai.

Vai pievienoties Eiropai kopā ar Krieviju?

Nē, nē. Krievija nāks atsevišķi, taču — kā sabiedrotā. Ja gadītos konflikts Krievijas un Eiropas attiecībās, Baltijas valstu stāvoklis būtu apdraudēts. Es nevaru iedomāties, ka Eiropa riskētu ar savu patstāvību. Tā šādu risku neuzņem mēs pat Bosnijas gadījumā.

Pašlaik runā par Polijas un Čehijas uzņemšanu NATO. Vai jums nevajadzētu labāk runāt par jaunu valsti vispār neuzņemšanu šajā organizācijā? Jo, līdzko minētās valstis būs NATO, mēs paliksim ēnā zonā starp Polijas un Krievijas robežiem.

Neapšaubāmi, Baltijas valstīm, cik vien iespējams, jātuvinās Eiropai. Varbūt militāro jomu nevajadzētu uzsvērt kā galveno. Uzmani bā jāvērs pirmām kārtām uz ekonomiskām un politiskām lietām. Tas ir vēl viens iemesls, kāpēc esmu norūpējies par pilsonības piešķiršanas procesu Latvijā. Jo tas neatbilst Eiropas standartiem.

Atvainojiet, bet Eiropas iestādījumi atzinuši mūsu likumdošanu pilsonības lietās par Eiropas standartiem atbilstošu.

Jā, protams, tā ir, ja runājam par likumdošanu. Tādā ziņā jūs ejat parreizēji virzienā. Taču likumu īstenošana, manuprāt, ne vienmēr ir demokrātiska. Turklāt derētu vairāk uzmanības veltīt ekonomiskai un politiskai virzībai uz Eiropu, nevis militārajai pusei. Jo Eiropa, cerams, kļūs arvien vairāk atvērta sabiedrības piekļūšanai.

Vai jūs piekrtat, ka Krievija izmanto NATO paplašināšanas jautājumā kā ieroci Baltijas valstu iekšpolitikas ietekmēšanai? Vai, ņemot vērā genocīdu Če-

Džordžs Soross,
Sorosa fonda īpašnieks,
atbild uz *Dienas*
komentētāja Aivara
Ozoliņa jautājumiem

čēnija, jūsuprāt, Krievijai paliek morālas tiesības runāt par cilvēktiesībām citās valstīs?

Jā, uzskatu, ka Krievijai tas ir izdevīgi un ka tā lietos šo argumentu arvien vairāk.

Ari pēc Čēčēnijas?

Jā. Krievijā notiek nacionālisma uzplaukums. Lielākoties tas ir no vilšanās par Rietumu iespējām palīdzēt. Sprīdzi, vadoties no paša pieredzes, — pat visinteligentākie un progresīvi domājošie cilvēki tur ir vilušies Rietumu demokrātijas iespējās. Vietā nāc nacionālistiskas ideoloģijas atdzimšana.

Es ļoti daudz piedalos Ukrainas lietās. Tur notiek tiešām nopietns mēģinājums pagriezt valsti uz citu pusi, īstenot ekonomiskas reformas.

Vai ir taisnība, ka jūs esot finansējis Leonida Kučmas priekšvēlēšanu kampaņu un «ielicis» viņu par Ukrainas prezidentu?

Absolūti nē. Man ar to nebija nekādas darīšanas. Taču, līdzko viņš tapa par prezidentu, biju gatavs viņu atbalstīt, jo viņš vēlējas reformēt valsti. Es atbalstu viņa reformu politiku, nevis viņu personiski.

Vai, jūsuprāt, Ukrainai izdotos izvairīties no klaja konflikta ar Krieviju?

Es ļoti ceru, ka izdosies. Tas ir ārkārtīgi svarīgi. Ukraina var izdzīvot kā neatkarīga un pārticīga valsts. Tam būtu milzīga nozīme arī Krievijas nākotnē. Jo nevar būt neatkarīga Ukraina un imperialistiska Krievija. Neatkarīga Ukraina nozīmētu, ka atgriešanās pie Krievijas impērijas nebūs iespējama.

Daži sprīdzi, ka autoritārisma valdīšana varētu būt Krievijai vispiemērotākā, ņemot vērā šīs valstis vismaz tūkstoš gadu pieredzi.

Varbūt tā arī notiks. Taču neuzskatu, ka tieši tam būtu jānotiek. Ja tā notiks, Baltijas valstis būs apdraudētas. Tāpēc jums vajadzētu uztraukties par to, kādā Krievijā būs jūsu kaimiņi.

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

ASV Valsts sekretāra vietnieks Stroubs Talbots reiz teica, ka Amerikas valdība cenšas saskaņot savu politiku pret Centrālās Eiropas un bijušajām PSRS valstīm ar saviem sabiedrotiem — Franciju, Vāciju, Lielbritāniju — un ar Džordžu Sorosu. Jūs atvērtā pārstāvēnībā Vāšingtonā, ko dēvējat par savu «valsts departamentu». Tāda pašā laikā jums patīk sevi saukt par «valstsvīru bez valsts». Kas patiesībā ir jūsu «valsts»? Vai Soross gatavojas pārtapt no mūžīgā autsaidera par Vāšingtonas politikas insai-

deru?

Ukraina: starp pārmaiņām un Krieviju

Atis Klimovičs, speciāli *Dienai*

Tagad jau var droši teikt, ka Eiropā un pasaulē aizvien vairāk savas pozīcijas nostiprina Ukraina — valsts ar 52 miljoniem iedzīvotāju, milzīgiem dabas resursu un izejvielu krājumiem. Ievērojami pieaugusi ASV un citu vadošo valstu interese par Ukrainu. Lielās rietumu firmas interesē ne tikai Ukrainas izejvielas un plašais tirgus, bet arī lētais darbspēks.

Tomēr pārmaiņas šajā valstī notiek lēni. Krievija ir iekāvējusī valsts varas un ekonomiskās sistēmas reformēšanu (šajā ziņā ukraiņi atpazīst pat no Krievijas). Tomēr, un to atzīst daudzi novērotāji, lai gan lēni, reformas tiek īstenotas un tās atbalsta Valsts prezidents Leonids Kučma. Viņam jāasistēda jauna valdība, jo pašreizējai valdībai, kas tika izveidota vēl iepriekšējā prezidenta Leonida Kravčuka laikā, parlamenta ir izteicis neuzticību.

Kijevai vajadzīgs Rietumu atbalsts

Pēc Kučmas domām, pašlaik ir

jāiegūst pēc iespējas lielāks atbalsts valsts suverenitātei. Attiecību līmenis, kāds panākts ar ASV, Vāciju, Lielbritāniju un citām ietekmīgākajām valstīm, dod cerības uz šādu atbalstu. Ukrainas Ārlietu ministrijas ASV un Eiropas valstu pārvaldes priekšnieks Jurijs Bogajevskis pastāstīja, ka «ir ļoti svarīgi, ka ASV, Kanādā un Lielbritānijā aizstāv Ukrainas teritoriālo vienotību. Tā tas bija arī pirms diviem gadiem, kad tika izvīrtis jautājums par Sevastopoles statusu. Toreiz ASV visaugstākajā līmenī — ANO Drošības padomē — demonstrēja savu pozīciju, aizsargājot Ukrainas teritoriālo vienotību». Diplomātu aprindās arvien biežāk izteikta doma, ka Ukrainai jākļūst par Austrumeiropas politisko centru.

Ukrainu politiski īpaši uzsvērt atbalstu uzlabošanas ar ASV. Gandrīz divus gadus virmoja kaislības tikai ap jautājumu par Ukrainas koloniatbrūšanos. Tagad ir izdevies panākt, ka tiek risināts daudz plašāks jautājums rēķ: sākusies abu valstu sadarbība kosmosa pētniecī-

bā, apstiprināti projekti, kuru finansēšanā piedalīsies amerikāņu firmas. ASV attieksmi labi raksturo arī tas, ka pēc 9.maija svinībām Maskavā prezidents Bils Klintonss paredzējis braukt uz Kijevu.

Kijeva—Maskava — pagaidām bez izmaiņām

Arī Ukrainas premjerministra Jevgenija Marčuka beidzamā vizīte Maskavā ir beigusies faktiski bez rezultātiem. Galvenās problēmas — par Melnās jūras karaflothes sadalīšanu un dubultpilsonību Ukrainā — nav atrisinātas.

Ukrainai pieprasā atļaut bāzēt savu flotes daļu kopā ar Krievijas kuģiem Sevastopolē, taču Maskava tam nepiekrīt. Puses nav vienopjušās arī par šīs flotes īpašumu — ka zarmu, dažādu tehnisku eku, nolikumu — sadalīšanu. Tas prasīs ilgu abu valstu ekspertu darbu, bet, lai tas varētu sākties, ir vajadzīga politiska vienotības. Pagaidām šīs īpašums tiek izlaupīts. Savukārt par pašu floti var teikt, ka izdevīgāk būtu to noslīcināt, jo lielākā daļa kuģu ir

krievnieki un neder pat metāllūžņos.

Savukārt Krievijas aicinājumam piešķirt visiem Ukrainas iedzīvotājiem, kas to vēlas, gan Krievijas, gan Ukrainas pilsonību, Kijeva nepiekrīt nekādā gadījumā. Lai saprastu, no kā baidās ukraiņi, jāatgādina, ka valsti dzīvo aptuveni 12 miljoni krievu. Lieki teikt, ka liela daļa no viņiem vēl nav pieraduši pie domas, ka dzīvo neatkarīgā Ukrainā. Turklāt visi zina, ka Krievijai algas un pensijas ir daudz lielākas.

Ukraina ir pilnīgi skaidri paziņojusi par nevēlēšanos parakstīt ar Krieviju, Baltkrieviju un Kazahstānu līgumu par muitas savienību. Ārējo ekonomisko sakaru ministrs Sergejs Osika ir teicis, ka Ukraina vēro, kā darbojas brīvās tirdzniecības līgums ar Krieviju.

Tomēr Kijevā baidās no brīvā apgrozījuma līdzekļiem, kādri ir Maskavā. Ja atvērs robežu, Maskava varēs pīrkt preces Ukrainā bez jebkādiem ierobežojumiem, izvest un pārdot tālāk. Pelņa, protams, nepaliks Ukrainā.

Joprojām nav parakstīts abu valstu līgums par draudzību un sadarbību. Krievijas prezidents Boriss Jelcins vairākkārt ir atlicis savu vizīti uz Kijevu.

Ir grūti pateikt, ko viņš domāja, teikdams, ka šo līgumu būtu pareizi parakstīt tad, kad «attiecības starp Simferopolī un Kijevu būs nokārtotas bez zaudējumiem Krimas iedzīvotājiem un atbilstoši starptautiskajām normām». Kijevas nostāja Krimas jautājumā izskatās konkrēta — vispirms tika atcelts Krimas prezidents Jurijs Meškovs un autonomās republikas konstitūcija, bet pēc tam Ukrainas Ministru kabineta tika pakļauta Krimas valdība. Patlaban Krimā ir divi premjerministri — Anatoljs Francūks, ko par likumīgu uzskata Kijeva, un Anatoljs Drobotovs, ko ieceļusi Krimas AP. Pussalas parlamentārieši nevēlas piekļipties Kijevai un tādā veidā demonstrē, ka viņiem nav politiskā pašsaglabāšanās instinkta.

Jāteic, ka viņus vairāk interesē nevis Krimas valstiskuma nostiprināšana, bet gan īpašuma dalīšana. Pašlaik Krimā, tāpat kā arī pārējā Ukrainā, privatizācija ir tikai sākta. Tieši autonomās republikas parlamentārieši (vairākus no viņiem pārstāv prokrievieši noskapotā bloku *Rossija*) ir nobloķējuši normālas privatizācijas gaitu Krimā. Ir sākusies īpašumu izlaupīšana. Ukrainas parlamenta kultūras jādžird, ka

TPA «atteikusies» no Zvanitāja?

Arnis Lapins*

Konstruktīva kritika ir nepieciešama. Taču *Latvijas ceļam* diezgan bieži pārmet visdivainākos lietas. Es vēl saprotu, ja to dara cilvēki, kuri neorientējas politikā, taču TPA Saecimas frakcijas konsultanta Ojāra Skudras pārmetumi 12.aprīlī *Dienā* ir vismaz īpatnēji.

Skudras kunga nu jau permanentais uztraukums, ka LC gatavojoties atteikties no koalīcijas ar TPA, ir pilnīgi nepamatots. Katra koalīcija ir kompromiss rezultāts, un politika kompromiss ir norma un neizbēgama parādība. *Latvijas ceļam* jādoma ne tikai par koalīciju ar TPA, bet arī par dažādām sadarbības formām ar citām partijām. Tomēr kompromisu vārdā nekad nedrīkst atteikties no pamatvērtībām. To LC 2.kongresā arī atgādināja partijas priekšsēdētājs Valdis Birkavs. Ja LC biedri, kā apgalvo Skudras kungs, savas intereses liktu pāri visam, nekādu uztraukuma par pieļaujamiem kompromisiem vienkārši nebūtu.

Arī TPA lideri saprot atšķirības savas partijas un LC uzskatos, mērķos, atsevišķu problēmu risināšanas metodēs. Vēl vairāk — TPA tās nemitīgi uzsvē, un tas jāvērtē kā

normāla un pašsaprotama parādība. Saecimas deputāts Leonards Stašs TPA iesaistīšanos koalīcijā diezgan tieši nosauca par apriķi naulbūm.

Skudras kunga rakstā ir daudz divainu un nelōģisku apgalvojumu. Piemēram, bijušā aizsardzības ministra Jāņa Trapāna demisiija un sekojošā iestāšanās LNNK skaidrojama kā pierādījums LC «sadarcošanai

1990.4.V — NEATKARĪBAS DEKLARĀCIJA

Šodien — pirms pieciem gadiem 1990.gada 24.aprīlis

Deputāti no visas Latvijas

Latvijas Jaunatne ziņo, ka uz Vislatvijas deputātu sapulci Daugavas stadionā ieradusies 8086 deputāti, no kuriem 8003 nobalsoja par aicinājumu LPSR AP un Latvijas tautai atjaunot neatkarību.

Bridi, kad balsoja par minēto aicinājumu, kāds deputāts, piecēlies kājās, nobalsoja *pret*, un pārējie jau sāka «citādi domājošo» skaļi pārraudzināt, sapulces vadītājs Dainis Ivāns apvaldīja šo nebūt ne pašu labāko zemīnīstīktu un «vecā man-tuma» izpaušmi.

PSKP biedra A.Gorbunova iesniegums LKP CK 1.sekretāram A.Rubikam

Vairākos pēdējos LKP CK plēnumos pirms partijas XXV kongresa es esmu iestāties par radikālām pārmaiņām LKP programmā un statūtos, lai partija tuvinātu viedokļus par Latvijas PSR valstisko suverenitāti. Diemžēl LKP XXV kongresa delegātu vairākums noraidīja piedāvāto koncepciju.

Līdz ar to jaunievēlēto CK sastāvu un pieņemtos lēmumus es diemžēl nevaru atbalstīt, jo tad man jānonāk pretrunā ar savu pārliecību.

Ievērojot iepriekšminēto, uzskatu sev par nesaistošiem LKP CK lēmumiem, kas man tika uzticēti manā prombūtnē un bez manas personiskās piekrišanas.

Līdzu uzskatīt šo vēstuli par oficiālu manas kandidāturatsaukuma dokumentu.

Latvijas Jaunatne

Padomju armijas aktivitātes

Rīgas pievārtē vietējām koncentrētās armijas mašīnas, daudzas bez numuriem. Kāpēc šādas aktivitātes?

Lietuva ielūdz pāvestu

Lietuvas prezidents V.Landsbergis ielūdzis pāvestu ciemos Lietuvā. Oficiālo ielūgumu pāvestam nodevis Lietuvas diplomāts-kais pārstāvis ASV un Vatikāna S.Loaraitis. Uzskata, ka pāvesta apmeklējums labākajā gadījumā gaidāms ne ātrāk kā 1992.gada vasarā.

Atmoda

Armēņu tautas pateicība

Šodien Rīgā preti Bastejkalnam 17.00 atklās no Armēnijas atvestu

Dainis Ivāns vada Vislatvijas deputātu sapulci Daugavas stadionā 1990.gada 24.aprīli. Foto — Boris Kolesnikovs, no LETAs arhīva

pieminekli, rotātu ar armēņu ornamentiem un krustu. Pieminekliis ir armēņu tautas dāvana Latvijai par palīdzību pēc zemesrīces.

Latvijas Jaunatne

Lielā Tēvijas kara dalībnieka satraukums

Atmodas pastā J.Bika vēstule no Rīgas:

«Esmu LTK dalībnieks un to skaitā, kurus apkalpo atsevišķos gadījumos. Trīs reizes gadā saņem ielūgumu apmeklēt pasūtījumu veikalu Lāčplēša un Marijas ielas stūrī, lai varētu iegādāties to «speciālo devu». Kas mūsu kategorijai paredzēta. Kāda tad tā ir, ko mums, «izredzētajiem», pasniedz? Rindas kārtībā katram no mums uz lešes tiek nolikts groziņš ar šo «speciālo devu». Neiedomājieties, ka tajā ir tādas mantas, kas apzīlinātu acis. Visvērtīgākais, manuprāt, ir bundžiņa šķīstošās kafijas.

Vēl kādas papilddevas, deficitus vai naudas pabalstus nekad neesmu saņēmis un tos arī negaidu — neesmu taču augstākās kastes loceklis. Zemākiem jābūt mierā ar to, kas paliek pāri no vareno galda.»

Sagatavojusi Lilita Bamberlovska

GUMIJAS ZIMOGI
Firma L.G.V.
IESPIEDDARBI
Tālrunis: 287540, 285560
Rīga, Blaumaņa ielā 38/40, 3.stāvs, 39.k.

Firma LATVIJAS NAMI
Adm. pakalpojumi civiltiesā un krimināltiesā.
Nekustamā īpašuma pirkšana, pārdošana, norma, īre un maiņa.
Namīpašumu pārvaldīšana un apsaimniekošana.
Nekustamā īpašuma iekārtošana.
Tālrunis: 270151, 278381, fakss 8821246.
Brīvības ielā 99-4, LV 1001, Rīga, Latvija.

Price Waterhouse is one of the world's leading organisations of accountants and consultants with 50.000 people in 120 countries.

We are also a leading firm in the Baltic states serving a wide range of clients and with offices in all three countries. Our services include: audit and accounting advice, tax consultancy and corporate finance services such as company acquisitions and disposals, valuations and finance raising.

On 1 May we will be moving into new office premises on K. Valdemara street 33. Accordingly, we are looking for the following new staff members:

- chief secretary
- secretary
- receptionist/telephone operator

If you apply for any of the positions above, you are:

- fluent in at least Latvian, Russian and English
- energetic and service minded
- self confident and friendly
- willing and quick to learn
- able and willing to work long hours where necessary

The chief secretary should in addition have some administrative experience as part of her work experience. A large part of the chief secretary's role will be to design and administer the standard office procedures that will be needed in our new premises.

Both secretaries need to be experienced in our word processing package, WordPerfect.

The receptionist might be one or two students working part time.

For the right persons we offer the prospect of internal training courses and a competitive salary. In addition, we can offer you a challenging but friendly working environment with young and outgoing colleagues. We work hard but it is important to find time to socialise as well.

If you need further information, do not hesitate to call us. Please send your application in English as soon as possible and at the latest by 27 April to:

Chris Butler
Staff Manager
Price Waterhouse SIA
Elizabetes ielā 45/47
Rīga, LV 1010.

Tel. (2)332741

Please indicate at the top of your application what position you are applying for.

Price Waterhouse

INTERVIJA

Pārbaugs — atbilstoši likumam

Satversmes aizsardzības biroja (SAB) direktors **Lainis Kamaldiņš** intervijā *Dienas* komentētājam Aināram Dimantam

Lainis Kamaldiņš. Foto — Elmārs Rudzītis, A.F.I.

Kā radās jūsu interese par izlūkošanu?

Strādājot prokuratūrā, varēja manīt haosu valstī — korupciju, organizēto noziedzību. Te galvenais ir nevis izmeklēšana, bet operatīvais darbs. Operatīvais darbs man likās saistošs. Es redzēju, kā veidojas šie dienesti, ka to kvalitāte varētu būt ievērojami augstāka. Taču neredzēju, kur pāriet darbā no prokuratūras. Tā kā tagad veidojas dienests, kurā visas šīs problēmas varēs atrisināt, es piekritu.

Kādi ir trīs galvenie uzdevumi, sākot veikt direktora pienākumus vēl neesošā SAB?

No funkcionālajiem pienākumiem pirmā ir sākāka iepazīšanās ar esošajām valsts drošības iestādēm. Tad — Valsts drošības iestāžu padomes iedarbināšana. Izmanojot gan šo padomi, gan biroju, — šo dienestu darbības koordinācija. Likumā ir ierakstīts, ka šī padome pieņem lēmumus, kuriem ir ieteikuma raksturs. Tātad ne obligāts, bet tas pieļauj un veicina diskusiju iespēju. Diskutējot saprātīgiem cilvēkiem, ja arī viņi pārstāv dažādus viedokļus, bieži vien tiek atrasts labākais darbības modelis.

Pēdējais vārds būs jāsaka jums?

Tādā gadījumā es arī pats par to atbildēju, ja tas būs pretrunā, piemēram, ar šādiem ieteikumiem. Vēl gan birojam ir paredzēta arī kolēģija.

«pasākumiem», nodarbojas SAB kā nemilitārā valsts drošības institūcija. Kā jūs domājat par šo? Vai šīs domājas iestādes — gan Aizsardzības ministrijas Militārās pretizlūkošanas dienests, gan DP, gan Zemessardzes štāba Informācijas dienests — darbotos atbilstoši tai kompetencei, kas ir noteikta likumā?

Pirmkārt, nolikums, kā jau minējāt, ir Ministru kabineta kompetence, bet tam ir jāatbilst likumam. Tas būtu Satversmes tiesas jautājums, jo nolikumu neapstiprina ne Nacionālās drošības padome, ne birojs. Tajā pašā laikā birojs kontrolē darbību un reālajai DP darbībai ir jāatbilst likumam, nevis nolikumam noteiktajām normām, ja veidojas kaut kāda kolīzija starp tiem.

Kā varēs pārvarēt šīs grūtības?

Es domāju, ka tam nevajadzētu radīt lielu konfliktu un tas jārisina dažāda līmeņa sarunu ceļā — gan Nacionālās drošības padomē, gan savstarpēji. Iespējams, ka birojam jāpāņem dažādas funkcijas, ko veic ne tikai DP, bet varbūt arī kāda cita no valsts drošības iestādēm. Turklāt daži no to vadītājiem arī ir teikuši — kamēr šā biroja nav, viņi, lai saglabātu esošās iestādes, tiešām veica tādu darbību, kas būtu jāveic birojam. Tas ir rūpīgi jāizpēta. Katrā ziņā tas nav vienas dienas vai viena rīkojuma jautājums.

TELEFONAKCIJA

Vai vilcienu satiksme ir politisks jautājums?

Sarma Kočāne

Uz lasītāju jautājumiem par izmaiņām vilcienu kustības grafikā un citām ar dzelzceļa darbu saistītām problēmām atbildēja a/s *Latvijas dzelzceļš* firmas *Serviss* direktora vietnieks Mihails Dombrovskis. Viņš skaidroja, ka, izņemot no apgrozības atsevišķus vilcienus, *Latvijas dzelzceļš* pēmis vēra šādus kritērijus — lai cilvēki tiktu uz darbu un no darba, kā arī brīvdienu uz atpūtas vietām, cik noslogots ir vilciens konkrētajā maršrutā, vai ir alternatīvs transporta līdzeklis, kā arī iedzīvotāju sūdzības pēc saraksta izmaiņām.

Vai vilciens Rīga — Simferopole kursē?

Jā, no 28.maija, pāra datumos. Palaidīsim, un tad redzēs, vai būs braucēji un kāda būs situācija Krīmā. Vasarā no Rīgas paredzēti 24 starptautiskie vilcieni, no tiem 7 tranzīta.

Vilciens Jelgava — Krustpils gala stacijā pienāk tad, kad vairs nevar pārsēties uz Daugavpili vilcienā.

Man šķiet, ka var gan. Es noskaidrošu.

Es bieži braucu uz Limbažiem. Tagad atceļā vilcienu pulsten 17.49. Nākamais ir tikai deviņos.

No 28.maija būs jauns saraksts. Runāsim ar autobusu pārvaldi, lai nodrošina autobusu satiksmi.

Te zvana no Jūrmalas skolu valdes. Mēs jau nostiprinājām jūsu vēstuli.

Jā, es to esmu lasījis. Pirmām kārtām jau vietējā pašvaldība varētu pārceļ mācību sākuma laiku.

To jau izdara, taču problēma ir ar mācību beigām — lai bērni tiktu uz mājām.

Pēc jaunā saraksta laikā no plkst. 14 līdz 17 kursēs šādi vilcieni: 14.20, 14.33, 15.05, 15.35, 16.05, 16.27.

Pumpuru un Jaundubultu skolas ir pilnīgi atkarīgas no dzelzceļa satiksmes. Tāpat uz dažādām skolām brauc bērni no Kūdras un Smārdes.

Mēs vēl tiksimies ar Inkuļa kungu. Līdz rudenim, kad sāksies mācības, kaut ko izdomāsim. Varbūt va-

rētu būt vilciens tikai pa Jūrmalu.

Kādi vilcieni vairs nekurēs uz Daugavpili? Mani interesē konkrēti vilciens plkst.13.26.

Kā tas ir noslogots?

Nav pat vietu, kur apstāties! Turklāt tas ir vienīgais vilciens, no kura var pārsēties tālākai braukšanai uz Karsavu.

Kā jūs domājat — kas tie par cilvēkiem, kas brauc dienas vidū? Vispār vēl jāskatās braucēju plūsmā.

Zvanu no Jūrmalas. Vai izmaiņas vilcienu kustībā saistītas ar to, ka vilcieni brauc tukši?

Ne tikai tā. Vispār jau visi vilcieni ir neizdevīgi. Tie, kas tomēr bija tukšāki.

Pulksten 7.42 gāja viens vilciens no Tukuma. Slokā tas pienāca jau pilns. Tagad atceļā nākamais vilciens, un tas no Tukuma pienāk jau pārpildīts, turklāt tam joprojām ir tikai seši vagoni. Jūs saprotat, kāda var būt cilvēku attieksme pret *Latvijas dzelzceļu*, pret valdību...

Vai nu te būtu jāpārkārta politika... Vilcieni no Slokas kursē ar 20 vai 30 minūšu intervālu.

Autotransports arī ir valsts infrastruktūra, tāpat kā jūs. Vai jums nebūtu jākoordinējas?

Mēs jau to arī darām.

Kas noteiks bijušo atvieglojumu skoliņiem?

To var darīt tikai valdība.

Es esmu bijušais vilcienu kustības rīkojājs Daugavpilī 1940. — 1941.gadā. Mums ne-

Mihails Dombrovskis. Foto — Jānis Buls, Diena

bija nekādas automātiskas, taču tādi sarežģījumi neradās kā tagad. Kā tas var būt, ka vilciens aizdegas? Vai tiek nogriezt vadi, kuros ir 3000 voltu spriegums? Katram skaidrs, ka vainīgi tikai paši dzelzceļnieki!

Jūs varat teikt, taču ne pierādīt. Kāpēc vilcienu sarakstu nemainījat ziemā, bet vasarā?

Izmaiņas bija arī ziemā no marta, aprīļa. Galvenais — vajadzēja cilvēku, kas nebaidās uzņemties atbildību.

Dzelzceļš strādā ļoti slikti! Parādiēt kādu, kas tagad strādā labi!

Manā laikā par kļūdu šāva nost! Vajadzētu vismaz Staļinu atpakaļ, tas pie jums ieviestu kārtību!

Par Staļinu — tas nu jums, iedzīvotājiem, pašiem jāizlemj.

Vilciens Mažeiki — Rēne — Rīga. Tagad ar to uz Rīgu var atbraukt tikai svētdienās no rīta.

Mēs runāsim ar autotransporta

Rietumu Banka - success forever

"Miksto" valūtu konvertācija

valētis	termiņi	komisija	skaidras naudas iznēģšana brīv konvertējamā valūtā	
1. Krievija	1 diena	0,5-1,0%	1%	Maskava
			1,5%	Sankt-Pēterburga
			1,5%	Kaļiņingrads
2. Ukraina	1-3 dienas	starpbanku kurss	2,5-3%	Kijeva
				Dņeprpetrovskā
3. Baltkrievija	1 diena	starpbanku kurss	1,5%	Minska
4. Kazahija	3-ja diena	starpbanku kurss	3%	Alma-Ata
5. Moldova	3-5 dienas	starpbanku kurss	4%	Kišiņeva
6. Kirgizija	5-7 dienas	starpbanku kurss	5%	Biškeka
7. Azerbaidžāna	3-ja diena	starpbanku kurss	Informācija bankā	Baku
8. Uzbekija	5-7 dienas	starpbanku kurss	Informācija bankā	Taškenta

Rietumu Banka
7 VESELES STREET, RIGA, LV-1013, LATVIA
PHONE 377110, 372010, FAX 372897, TELEX 161234 RIETS LV
Operācijas ar privatizācijas sertifikātiem Tālr. 376157

Taču trīs pārējo valsts drošības iestāžu vadītāji ir pakļauti tieši jums?

Pakļauti viņi nav. Varētu teikt, ka tā ir koordinatīva pārraudzība. Viņi ir pakļauti saviem tiešajiem priekšniekiem.

Attiecīgi — savam ministram vai Zemessardzes štāba

priekšniekam, kas ir Nacionālās drošības padomes loceklis. Vai tāda veidā tiek nodrošināta parālēla sistēma, lai nebūtu informācijas monopola, ar ko varētu manipulēt? Kāpēc nepieciešama šī dubultā pakļautība?

Turpinājums 4.lpp.

departamentu — lai būtu iespējams atbraukt ar autobusu.

Taču ar vilcienu brauca tik daudz cilvēku. Tas bija pierasts.

Bet zaudējumi... Vesela diena!

Jums diena, bet mums 74 000 gadā!

Zvanu no Keipenes pagasta. Rīgas — Ērgļu vilciens tagad kursē tā, ka mēs vairs netiekam uz darbu Rīgā vakara maiņā. Varētu nekursēt vilciens septiņos vakarā, bet tam, kas pusdienlaikā, vajadzēja palikt.

Taču citiem cilvēkiem jāiet vakaros mājās no darba! Varbūt, ka pa vasaru kaut kas mainīsies...

Zvanu no Slokas. Mēs gribētu, lai vilciens plkst. 7.00 iet līdz Slokai, nevis līdz Dubultiem!

Es jums tūlīt pateikšu, cik izmaksā reiss...

Bet es esmu nopirkusi gada biļeti!

Mēs jums varam atdot naudu! Loti patīkami! Bet ar ko es braukšu? Jums tomēr vajadzēja paskot, cik cilvēku brauc, nevis tikai mehāniski sāsināt vilcienu sarakstu!

Tas nemaz nebija mehāniski! Mēs sekojam pasažieru plūsmai.

Es nesaprotu, kā isti tiek rēķinātas mēnešbiļešu cenas?

Abonentu biļete paredzēta 150 braucieniem, atlaide — 50%. Taču abonentu biļetes tiek rēķinātas par faktiski nobrauktajiem kilometriem.

Savukārt biļetes cena vienam braucienam tiek aprēķināta pa desmit kilometru joslām. Vainojami vecie kasas aparāti.

Zvanu no Inčukalna. Kad atkal kursēs pirmais rīta vilciens plkst. 6.25? Tagad jābrauc ar Žiguru vilcienu. Tas ir pārpildīts.

Mēs paskatīsimies. No Jelgavas uz Glūdas pusi

var tikt, bet atpakaļ nevar. Es runāju visu to cilvēku vārdā, kuriem tur ir ģimenes dārzīņi.

Kas par to maksās?

Es taču nezinu, kas dzelzceļniekiem maksā!

Mēs visiem maksājam pēc tirgus cenām, bet mums gan nevienas maksas! Par vienu kilometru pasažieriem būtu jāmaksā 2 vai pat 3 santīmi. Pašlaik maksā 1 santīms.

Te zvana no Nītaures. Kāpēc vilcienu sarakstu maina tad, kad vēl nav beidzies mācību gads?

Grūti pateikt. Mums sākās pavasara remontdarbi.

Bieži nedarbojas mikrofonu vilcienos. Vajadzētu būt apgaismotiem stacijā nosaukumiem. Citādi tumsā nevar orientēties.

Nosaukumiem būtu jābūt apgaismotiem! Mēs drīz brauksim pa dzelzceļiem pavasara pārbaudēs, tad pievērsīsim tam uzmanību.

Vai visa šī reorganizācija nav uz skolēnu biļešu cenu atvieglojumu rēķina?

Nekādā gadījumā!

Te zvana Ērgļu skolas direktors. Bērni piektdienās pa dienu netiek mājās, viņiem jāgaida līdz sešiem vakarā...

Mums jāskatās, cik cilvēku tur būtu. Pašlaik dizeli ir 660 vietu. Ar laiku būs mazāki vilcieni mazāk noslogotiem iecirkņiem.

Te zvana no Apguldes lauksaimniecības skolas. Ja mums te vairs nekursēs vilcieni, skola beigs pastāvēt. Jums varbūt liekas, ka līnija no Jelgavas līdz Rēņiem nav noslogota, taču ne-laime tā, ka šajā posmā nekad nav bijušo kontrolieru, tāpēc cilvēki nepērķ biļetes!

Mēs tiksimies ar jūsu pašvaldību vadītājiem un kopīgi domāsim par iespējām nodrošināt jūsu un apkārtnes pagastus ar satiksmi. ♦

Pirmdien, 24.aprīlī, plkst. 17 Radio Skonto tiešajā ēterā saruna ar firmas INTRADE komercdirektori **ROMĀNU BLUMENTĀLU**. Šoreiz — par jaunatklāto vasariņu un dārza mēbeļu salonu *Kettler atpūtai*. Cikā **SAIMNIECISKAS SARUNAS** kārtējais raidījums ar Rīgas Domes deputātu **VASILJĀ GELJŅIKU** piedalīšanos. Saruna *Radio Skonto* studijā pirmdien, 24.aprīlī, plkst. 18. Tālr. jautājumiem **558222**.

Jūs varat **Capital** datoriem garantijas laikā ietvaros ar kompānijas AMD palīdzību nomainīt procesoru DX-40 pret DX2-80 ar ventilatoru. Tikai par **Ls 89,80**.

Am486 DX2-80

DUBULTOJĒT SAVA DATORA ĀTRUMU! Capital

Rīga, Brīvības ielā 85. Tālrūpi 278069, 276287.

TEĀTRIS

Trīs māsu ciešanas Igaunijā

Valda Čakare, speciāli *Dienai*

Trīs aprīļa vakarus Rīgas Krievu drāmas teātra telpās viesojās Tallinas Krievu drāmas teātris.

Notikums, kam būtu lemts palīdzēt garām, īpaši nesavilņojot Rīgas teātra dzīvi. Tallinieši stipri līdzinās mūsu Krievu drāmai pēc kāca periodā — vismaz aktieru trupa izskatās tikpat (ja ne vēl vairāk) noplicināta un pagurusi. Tālab fakts, ka ciemakukulim atvestas tieši Čehova *Trīs māsas* ar nosaukumu *Uz Maskavu! Uz Maskavu!* arī nešķita sevišķi intriģējošs. Ja nu vienīgi kā atgādinājums par Eimanta Nekrošus genāli iestudētajām *Trīs māsām* otros kaimiņos — Lietuvā. Taču ir divi aspekti, kuru dēļ talliniešu viesizrādes izvērtās, kā tagad mēdz teikt, taisni ekskluzīvi interesantas. Pirmkārt, iestudējumu veidojis Maskavas Puškina teātra galvenais režisors Jurijs Jerjomin — pieredzējis profesionālis, talantīgs mākslinieks un jūtīgs Čehova interprets, par ko bijusi izdevība pārliecināties katram, kas redzējis Eiropas slavu ieguvušo 6.palātu. Otrkārt, iestudējumam ir vēra noma izziņas vērtība. Tajā iekodēti Igaunijā pašlaik notiekošie sabiedriskie procesi, precīzāk, pašsajūta, kādu šie procesi izraisa Igaunijā dzīvojošajos krievos, vai vēl precīzāk, tas, kādu šo pašsajūtu domājas esam no Maskavas atbraukušais Jurijs Jerjomin.

Uzskatīves uzbūvēts fragments no Tallinas Krievu drāmas teātra skatītāju zāles (Mariannas Kūrmes scenogrāfija). Fotogrāfiski precīzs, tikai gar sienām stiepjas stangas, uz kurām sakarināti apģērbi, ko izrādās gaitā apvilks darbības personas. Gandrīz visu telpu aizņem krēslu rindas, starp tām — eja un durvis ar izgaismotu uzrakstu *Vihod*. Tallinas Krievu drāmas teātra publika šajā izrādē var noraudzīties skatītāju zāles spoguļattēlā. Skatīties labajā pusē — monitors, kurā, zālē ienākušī, ieraugām paši sevi. Tātad izrādē ir par mums, ar "mums" saprotot tos, kuru dēļ pastāv Krievu drāmas teātris Latvijā vai Igaunijā.

Cauri skatītāju zālei nāk aktieri un, uz skatīves uzkāpuši, izvēlas atbilstošus apģērbus, starp citu, mūsdienīgus. Sievietes apvelk vasarīgas kleitas, vīrieši — žaketes, džemperus vai jūras flotes virsnieku mundīrus.

Sākas mēģinājums. Aktieri monotoni lasa runā Čehova tekstu, palaikam ieskatoties grāmatā. Bet

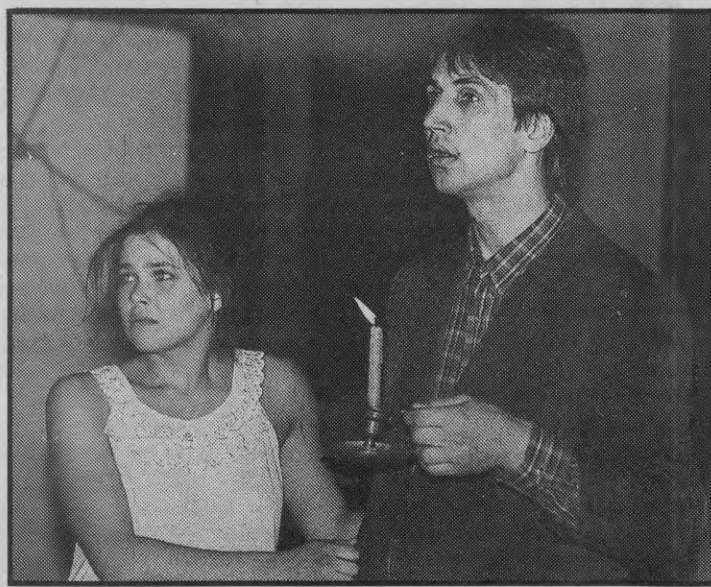

Skats no izrādes *Uz Maskavu, uz Maskavu!* Lomās — Eduards Tomans, Lūbova Agapova un Irina Leonova. Foto — Faiņa Kļučikova

mazpamazām grāmata aizmirstas. Sākas dzīve.

Irinā vārda diena. Olga (Jeļena Tarasenko) cīnās ar nogurumu. Ekstētē Maša (Lūbova Agapova) — ar asarām. Bet Irina (Irina Leonova) sapņo par darbību, priekšpili dzīvi. Visam pāri kļājas ilgšanās pēc Maskavas un izmisuma pilns nemiers, kura cēloņi drīz vien noskaidrojās. Kad saskaņā ar lūgas tekstu, vietējās zemsties pārvaldes priekšnieka sūtītis, ierodas sargs apsvēkt Irinu vārda dienā, izrādās, ka sargs (Lembits Antons) ir igauņi. Krieviski viņš nesaprot neviena vārda, tikai klanās un runā kaut ko savā valodā. Ģeogrāfiskās koordinātas iezīmējas nepārprotami — tālais nostūris, kurā trīs māsas nebeidz ilgoties pēc dzimtas Maskavas un krievu virsnieki, ierodas Igaunijā. Nu ko, arī garīgās koordinātas iezīmējas nepārprotami — viss saursirdīgas, aprobežotas, provinciālais ir igauņiskais.

Par centrālo figūru J.Jerjomina iestudējumā kļūst Andreja sieva Nataša. Viņa gan nav vairs Nataša, bet kāda vietējā jaunkundze, ko Andrejs (Eduards Tomans) nesaprātīgi uzmiļojis un apprecējis. Apprecējis nevis vienkārti mīļotājam, bet nacionālu mīļotājam, sarkanblondās igauņu aktrises Līnas Tennosāras izskatā. Tikko Andrejs ar viņu paliek divatā, tā sāk runāt igauņiski. Piespiedusi. Andrejs atmetis cerības kļūt par profesoru Maskavas universitātē? Viņas pirksts. Vēl vairāk. Ugunsgrēka aina, kad trokšņi aiz skatuves ugunsnelaimi liek asociēt ar ielu nemieriem (vai 1991.gada notikumiem būtu domāti?), durvis pēkšņi parādās viņa liesmojošā sarkanā bikšu kostīmā, sarkanās gaismas apspīdēta. Uh, dedzinātājam! Arvien pārliecinātāka viņa kļūst, arvien kundziskāka. Māsa ir nogurusi, pārstrādājus, nelaimīgas, arī vīrs cieš, bet viņa brauc vizināties ar zemsties pārvaldes priekšnieku. Vietējo, protams, igauņi. Un kļūst pat tik nekaunīga, ka ved šo māju. Bet armijai tikām pienākumi pavēle atstāt šo vietu. Vai pavissam? Kas zina. Runā gan, ka uz neatgriešanās. Cauri skatītāju zālei izsoļo dūcis kara flotes jūrniece. Skan jūras (!) šalkšana un skumīgs maršs. Trīs māsas mirkst asarās. Tieks uzņemts pēdējais atvadu video kopā ar jūrniecei. Viņi aizies, bet māsām jāpaliek šeit, kur cilvēki ir tik

Uz Eiropas jauno talantu biennāli Kopenhāgenā dosies Kultūras akadēmijas Teātra un Kino fakultātes studentu darbi. Foto — Eiženija Freimane

INTERVIJA

Pārraugs — atbilstoši likumam

Turpinājums no 3.lpp.

Ari es piedalījos šo likumprojekta izstrādāšanā un diskusijās, kas bija par tiem. Izskanēja dažādi viedokļi, bet pārsvaru guva tas, ka nevar būt tikai resorisks informācijas iegūšanas dienests, kas būtu jādarbojas tikai savam resoram. Katrs resors pamatā — man ir nepieciešama informācija manam darbam, tāpēc man ir nepieciešams šāds dienests. Biroja uzdevums ir, lai visi resoru vadītāji, kam ir nepieciešama informācija un tiesības to pieprasīt un saņemt, to arī saņem, taču — apkopotu no visiem informācijas ieguves avotiem. Līdz ar to — ar augstāku ticamības pakāpi, precizāku un plašāku, iespējams, arī labāk izvērtētu. Tas ir galvenais biroja uzdevums. Pasreiz šiem dienestiem ir diezgan grūti sadarboties, jo traucē resorisks, bieži vien nepamatoti pretestības. Ta ir objektīvi izveidojusies, kas var pēdējā laikā izskatās, ka savstarpējās attiecības starp šiem trim spekiem ir uzlabojusās. Savukārt

SAB ir starpresorisks iestāde, kur viena vai otra resora intereses nav nostādītas pāri pārējām. Līdz ar to birojs varēs kalpot gan kā koordinējošais mehānisms, gan kā šīs savstarpējās spriedzes noņēmējs, gan kā pārraugs atbilstoši likumam, lai šie dienesti neveiktu nelietderīgu dublēšanu.

Lai novērstu darbības dublēšanu, jums acimredzot vispirms jākonstatē, ka šī dublēšanās tiešām notiek. Tāpat, lai novērstu to, ka kāds dienests nedarbojas atbilstoši dotajiem uzdevumiem vai likumā noteiktai kompetencei, tas vispirms ir jākonstatē. Kādā veidā, ja pieņemam, ka informācijas resorā var tikt «pieturēts»?

Ir papēmiņi, kā to darīt, bet atklāt tos diez vai būtu saprātīgi no manas puses. Neapšaubāmi, ka tāda situācija, ka šie dienesti slēptu informāciju, nedrīkst būt. Tas nav pieļaujams. Informācija taču tiek

vāktā valsts interesēs, nevis ministru interesēs.

Tā kā galvenos SAB uzdevumus noteiks Nacionālās drošības padome, kam tas ir pakļauts, kādos uzdevumos dosiet jūs?

Birojs ir konkrētizējoša institūcija, kas arī kontrolē šo uzdevumu izpildi. Nacionālās drošības padome nosaka, kādi ir darbības virzieni, kāds ir mērķis, bet, protams, nedrīkst pārkāpt tā ietvarus. Tālāk birojs sēko līdz šo uzdevumu izpildei, saņem iegūto informāciju un nodod to tālāk. Tāds ir modelis.

Tieši SAB direktors nosaka un koordinē valsts drošības iestāžu sadarbību ar ārvalstu drošības iestādēm?

Arējās sadarbības politiku nosaka Nacionālās drošības padome — kaut vai potenciālo sadarbības partneru izvēli. Neapšaubāmi, tā ir informācijas apmaiņa un arī valsts no-

slēpumu aizsardzība.

Rietumu pieredze liecina, cik svarīga no sabiedrības drošības un uzticības viedokļa ir speciālo dienestu parlamentārā kontrole. Kādi ir secinājumi, atstājot Saekimas Nacionālās drošības komisijas sekretāra amatu?

Ja cilvēki ikdienā jūtas, ka SAB nav vērts pret «neparēzi domāšanu», nav ideoloģijas uzspiešanas ierocis, viņi varēs novērtēt, kas tas ir. Ir svarīgi informēt sabiedrību par savu darbību. Sabiedrības intereses jādarbojas šai komisijai — tā, lai tur būtu vismaz lielāko politisko partiju pārstāvji.

Ikdienā dažkārt runā par nelegālu telefona sarunu noklausīšanos, pat saistot to ar politisko organizāciju darbības nelegālu novērošanu.

Pamatotas informācijas par šādu noklausīšanos komisijas rīcībā nav bijis. Darīšu visu, lai to noskaidrotu. ♦

MĀJAI UN ĢIMENEI

Kas meklē, tas atrod

Antra Krastiņa, speciāli *Dienai*

Lietoto apģērbus jeb *second hand* veikali Rīgā parādījās pirms kādiem trim gadiem. Pirmie apmeklētāji tirgošanās vietās iekāpa nejausi, bet ātri vien atskārtā, ka te var atrast ne tikai vēl gana labas darba bikses, bet arī kvalitatīvu un acīm baudāmu izejamo kārtu. Pa drēbju kaudzēm šīverīgi rakņājās ne tikai padzīvojuši un trūcīgi cilvēki, bet arī labi pārtikuši, pazīstami un smalki ļaudis.

Lietoto apģērbus veikali pirms trim gadiem un tagad

Atšķirība liela. Pirmie lietoto apģērbus uzpircēji tirgojās kultūras namos, skolās, bērnudārzos — visur, kur atvēlēja vietu tirgošanai. Tirgošanās notika haotiski — uz galdiem un plauktos salikti ziemas un vasaras dažādas kvalitātes apģērbi. Uzņēmīgākie tirgoņi, aptveruši, ka lietoto apģērbus tirgošana var kļūt par pastāvīgu biznesu, pēc laika atvēra pirmos *second hand* veikalus. Arī tāos apģērbs bija salikts lielās kastēs vai plauktos. Pircēji krievi vien nopūlējās, izcīlājot kastes saturu, līdz atrada kaut ko sev piemērotu. Tagad veiksmīgākie lietoto apģērbus tirgoņi iekārtojuši patīkamus veikalus, kuros izmazgāts un tīrs apģērbs novietots uz «pleciņiem», izlikts statīvos un ir ērti pārskatāms. Gandrīz visos veikalos ir kabīnes, kurās apģērbus var uzlaikot. Vīrieši, sievietes un bērnu apģērbs izvietots atsevišķos stendos, kas savukārt izdalīti vēl sīkāk — vienā stendā ir blūzes (kreklī), otrā — kleitas, trešā — bikses utt.

No kurienes ievēd lietoto apģērbus

Parsvarā no Vācijas, Skandināvijas valstīm, ASV, Kanādas, Holandes, Šveices. Viskvalitatīvākie sūtījumi (izmazgāts, sakārtots apģērbs) pienāk no ASV un Šveices. No Vācijas un Skandināvijas valstīm ievēd dažādas kvalitātes apģērbus un apavus. Bieži vien pakās no šīm valstīm atsūta netīrus, savalkātus apģērbus. Veikalu darbinieki to pirms pārdošanas izmazgā, izgludina. Pēdējā gada laikā sliktā prece pienākot arvien retāk, jo Latvijas tirgotāji iemācījušies atšķirties no ne-kvalitatīvu sūtījumu pieņemšanas un tirgošanas. Pat kabatu saturu vērts pārskatīt — tajās atrodot ne tikai konfektes un košļājamās gumijas, bet nereti pat naudu. Apģērbus sūta pakās (50 — 200 kg). Viens kilograma maksā vidēji Ls 0,90. Pērkot pakas ar bērnu apģērbus, nav jāmaksā valsts nodoklis. Latviešu augumiem vislabāk atbilstot šve-

Te var atrast ne tikai gana labas darba bikses, bet arī acīm baudāmu izejamo kārtu. Foto — Elmārs Rudzītis, A.F.I.

cišu un holandiešu sūtītie apģērbi. Vācieši un amerikāņi, salīdzinot ar latīņiem, esot resni. Jā, Holivuda nav visa Amerika...

Apģērbus cenas

Ļoti dažādas. Dažos veikalos katram apģērba gabalam noteikta gabalena, dažos apģērbus tirgo pēc svara — kilogramos. Maksa par to — no Ls 0,50 līdz Ls 10.

Second hand veikals Centrālajā tirgū

Ainas Straupes kundzes veikals — viens no pirmajiem *second hand* veikaliem. Te jauna prece tiek izlikta katru dienu. Veikalā regulāri ieperkas gan Rīgā iebraukšie lauku cilvēki, gan daudzi sabiedrībā pazīstami cilvēki. Apģērbum gabalena, bet tā ir ļoti zema. Ik nederīgas mantas (noīris valdziņš, atūrsi, apspursi vīle, izdedzināts caurums) tiek pārdoti par pāris santīmiem, bet tās lieti noder adit un šūt pratējiem — džemperus var izārdīt un uzadīt no jauna, bet blūzes un kleitas var pāršūt. Atsevišķi var nopirkt oriģinālas pogas, dažāda garuma rāvējslēdzējus, šallītes, jostīņas utt.

Lietoti apģērbi Unijas ielā 5

Veikaliņš strādā tikai mēnesi. Pagaidām tirgošanās notiek vienā mazā telpā, tāpēc, ienākot vairākiem pircējiem, tie grūti apgrozīties. Apģērbs tīrs un sašķiroti pēc pieņemības — bērnu, sieviešu, vīriešu. Vienkāršāko apģērbus tirgo kilogra-

mos (1 kg — Ls 3), bet labākam, kvalitatīvākam apģērbum noteikta gabalena. Tomēr tā reti pārsniedz Ls 2,50 (laba blūze).

Pie bagātās kundzes Baznīcas ielā

Veikals darbojas jau divus gadus. Tam ir savi pastāvīgi klienti un, palūkojoties uz vienu otru šeit ienākušo dāmu, pat negribas ticēt, ka viņa jau divus gadus nav iepirkusies nevienā citā apģērbu veikalā. Apģērbus var uzlaikot. Jaunu preci *Pie bagātās kundzes* izliek pirmdienās. Tad izvēle visplašākā — cena visaugstākā — 1 kg maksā Ls 10. Bērniem, arī pašiem mazākajiem, veikalā var nopirkt lētus laciņus, ca-kotas biksītes un krekliņus, burvīgas kleitīņas.

Veikala saimniece Indra saka — pirmdienās iepirkties nāk cilvēki, kas iepirkšanos nesasta ar algas dienu. Tad var nopirkt oriģinālu un pat ekskluzīvu, vienu reizi uzvilktu apģērbus. Jau otrdienās cenu par pāris latiem pazeminām. Piektdienās 1 kg maksā vienu divus latus.

Pie Sofijas Čaka ielā 103 un Raunas ielā 44

Arī šeit prece izlikta pārskatāmi un to var uzlaikot. Apģērbum gabalena. Trikotāžas T veida krekliņu cena nepārsniedz Ls 0,60, bet labu blūzi var nopirkt par Ls 1,80, džīn-sa bikse par Ls 2,50. Ādas jakas vidējā cena Ls 6. Atsevišķs stends ar apģērbiem gara auguma cilvēkiem.

Le Montiks Laboratorijas ielā 19

Veikalā vairākas telpas. Prece izvietota pārskatāmi. Gabalcena. Šajā veikalā nopērkamā prece netiek iepirkta no noliktavas Rīgā, bet to no piegādātājam ievēd ar firmas *Weekend* transportu. Veikalā plaša izvēle ne tikai apģērbs, bet arī lietoti apavi. Apavus ievēd no Skandināvijas valstīm un no Dānijas. No Dānijas bieži tiek atvesti apavi cilvēkiem ar platu kāju — Dānija ir speciāla šādu apavu ražotne. Plata kāja visbiežāk ir veciem cilvēkiem, tāpēc šiem apaviem cena tiek pazemināta. No Skandināvijas ievēst apavi ir maz valkāti, jo tur cilvēki galvenokārt pārvietojas ar transportu vai personiskajām mašīnām. Pirms izlikšanas pārdošanā apavus nomazgā un novieš. Plauktos un statīvos izlikto preci atjauno katru dienu.

Veikalā tirgo ne tikai *second hand* apģērbus un apavus, bet arī sadzīves tehniku. Parsvarā — Zviedrijas firmā *Elektrisola* ražotos ledusskapjus, veļas mazgājamās mašīnas.

Cilvēki, kas nolēmuši atvērt savu veikalu, te var iegādāties no Zviedrijas ievestas *second hand* veikalus iekārtas.

Ja gribat labi apģērbties, ne-kautrējieties un droši veriet *second hand* veikalu durvis! Laiķi grūti, bet, pateicoties *second hand* veikaliem, apģērbties var visi. Tikai nevajag kaunēties. ♦

ATPŪTA

Kāpēc četrslāpū āboliņš nes laimi?

Kad leva tika padzīta no paradīzes, viņa no Edenes dārza slepus par piemiņu paņēma līdzī četrslāpū āboliņu. Un tā jau šimtiem gadu cilvēki tic šai leģendai, tic, ka četrslāpū āboliņš nes laimi.

Kas plaša a s zaļum ā u n rai-bu-m ā ir atradis četrslāpū, tas jūtas laimīgs. Četrslāpū āboliņa lapu kā

veiksmes un visas laba vēlējuma simbolu mākslinieki zīmē uz apveikuma atklānī-tēm.

Taču grūto četrslāpū mēklēšanu mums ir aiztaupījuši dārznieki. Eiropas mauriņus iekaro Meksikas četrslāpū zaķkāposti.

Un tā — veselu puķopu dārzā četrslāpū laimītēm katrs var turēt mājās uz palodzes, aplaistīt ik ritu un priecāties. Zaķkāposti arī zied — maigā rozā ziedī-niēm.

Āmuļi. Ķeltiem tie bija svēti augi. Iespējams, tāpēc, ka tie ir noslē-

pumaini, jo baltās ogas nogatavojas ļoti neparastā laikā — ziemas vidū. Senā ieraža vēl dzīva mūsu dienās — kas zem āmuļa zariem satiekas un skūpstās, milas tos nepamet ilgi jo ilgi, laime ienāk viņu kopīgajās mājās.

Cigoriņi. Tie zied septembrī. Grieku mitoloģijā vēsta, ka tos it īpaši mīlējais saules Dievs Apollons. Gaiši zilā ir uzticības krāsa. Tāpat kā neizmirstulītēm. Cigoriņu zied pilnas grāvmalas un celmalas. Tie ir pieticīgi un izturīgi. Ar zilām ziedu acīm tie pavada katru garām-gājēju.

Vijolītes. Kad redz pavasari uz-

ziedējušo pirmo smaržīgo meža vijolīti, kaut kas jāvēlas. Vēlēšanās piepildīsies. Tas ir tāpat kā redzēt kritam zvaigzni. Starp citu, satulānās mežmalās, krūmu pavēnī jau sāk plaukt pirmās vijolītes. Neplū! Tā laimi neieguši!

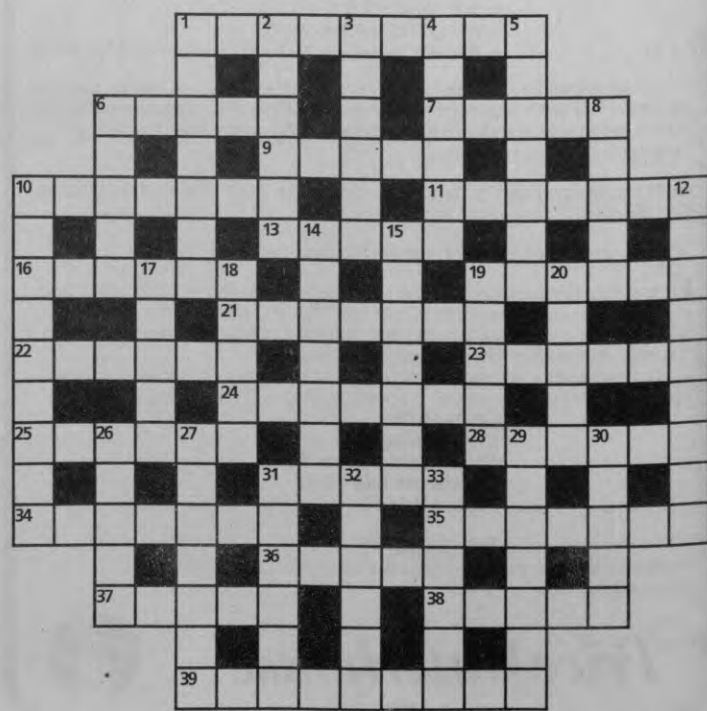
Sagatavoja Aiva Kalve

Krustvārdu mikla

Sastādījusi Inga Ungure

Horizontāli. 1.Latviešu rakstnieks (dz.1916.g.). 2.Francijas karaļu dinastija. 7.Dabiska īdenstilpne. 9.Pirms neilga laika. 10.Latviešu aktrise (dz.1946.g.). 11.Gravīras nospiedums. 13.Piena produkts. 16.Amerikāņu kosmonauts (dz.1933.g.), lidlojīs uz Mēnesi (1972). 19.Episkās literatūras paveidi. 21.Sena pilsēta Meksikā, Čīapas štātā. 22.Kādas NVS republikas pamatiedzīvotāji. 23.Patstāvīgs tropu joslās vējš. 24.Lietuvišu tautas strinkšīnāmi stīgu instrumenti. 25.Tikumiņa. 28.Geometriskā figūra. 31.Dzimumattiecības. 34.Apdzīvota vieta Madonas rajonā. 35.Ostas pilsēta Itālijas ziemeļaustrumos. 36.Noteikta cena. 37.Pakas. 38.Bībeles persona. 39.Applūdināta avotkalķu klints Daugavas kreisajā krastā.

Vertikāli. 1.Amerikāņu biokmīks (dz.1911.g.), Nobela prēmijas laureāts. 2.Vijīgi vītenaugi. 3.Bezbailība. 4.Dārza ogas. 5.Atņemt brīvību. 6.Matērijas veids, kam piemīt miera masa. 8.Blīvs audums ar īsu plūksnu labajā pusē. 10.Launs radijums tautas ticējums. 12.Saulpūrene. 14.Valsts Eiropā. 15.Vīrieša vārds (oktobri). 17.Mazvērigs, sīks priekšmets. 18.Spožākā zvaigzne Jaunavas zvaigznāzī. 19.Vīspārēja smaga slīmība. 20.Medicīnas darbinieki. 26.Iedobums krāsns mūri. 27.Sen-grieku filozofs (5.gs.p.m.ē.). 29.Ap-luks tieši pie kūts. 30.Periods, laika sprīdis. 32.Papagailveidīgo karkas putns. 33.Kuģa masta augšējā daļa. ♦

SPORTS

«Nevār būt gandarījums, ja nākotne tinas miglā...»

Guntis Keisels

Ar treneri **Armandu Krauliņu** tikos brīdī, kad prieks par *SWH-Brocēni* komandas uzvaru Latvijas basketbola līgas čempionātā jau bija pierimis, bet kluba nākotne joprojām tinās biežā miglā. Skaidras perspektīvas trūkums, protams, ietekmē arī padarītā novērtēšanu, jo vairāk tāpēc, ka zem šās sezonas komandas sasniegumiem negribas pavilkt rezumējošu svītru. Jā, *broči* ceturto reizi kļuvuši par LBL čempioniem, taču Eiropas kausa izcīņā arī šoreiz nav izdevies tikt tik tālu, kā bija cerēts. Un sportiskās dvēseles urda nemiers: «Ja būtu vēl viena iespēja, tad gan...»

Pērnvasar zem *SWH-Brocēni* karoga jums izdevās sapulcēt gandrīz visus Latvijas labākos basketbolistus. No Izraēlas atgriezās Muiznieks un Melpīks, komandā iekļāvās Vētra. Vai bija grūti šos meistarus atturēt no atkārtotas došanās peļņā uz ārzemju klubiem?

Es spēlētājiem piedāvāju darbu un noteiktu algu, un viņi šos noteikumus pieņēma. Protams, man vajadzēja iekļauties komandai atvēlētajā budžetā.

Vai tas nozīmē, ka komandas budžets bija krietni lielāks nekā iepriekšējā sezonā?

(Pēc pauzes.) Līdās, ka tas būs lielāks.

Vai bijāt apmierināts ar komandas sastāvu?

Jā, labu spēlētāju netrūka nevienā postenī, turklāt šķita, ka katram pamatsastāva vīram ir arī drošs dublieris. Diemžēl šī stabilitāte bija tikai šķietama — Pehka piekāpa visu komandu un mēs palikām tikai ar vienu spēles vadītāju. Savukārt Gadaševam solīta potītes «tīrīšana» beidzās ar to, ka viņam vajadzēja izlaist visu sezonu, un komandai radās problēmas arī zem groziem. Eiropas kausa izcīņas mačos būtībā varēju palaukties tikai uz astoņiem spēlētājiem, un, tiklīdz kādam gadījās melnā diena, sākas nepatīšanas.

Gadaševs un Pehka ir ārzemnieki. Taču arī arī Latvijas basketbolisti, kas *bročiem* būtu noderejuši Eiropas kausa izcīņas mačos...

Protams. Savulaik aicināju Štelmaheru. Viņš piekļāgīti atteicās, bet es nemēdzu šādas piedāvājumus atkārtot. Šņeps pērnvasar it kā bija palicējs, par algu jau bijām vienojušies, bet pēdējā brīdī viņš tomēr pārdomāja un līgumu neparakstīja.

Varbūt negribēja palikt Muiznieka un Vētras ēnā?

Nezinu — par šo tematu neesam runājuši. Ar Galvanovski šķietamiem solīdi — viņš gribēja spēlēt, bet mūsu komandā es viņu būtu varējis katrā mačā izmantot tikai dažas minūtes. Vēl varēja noderēt Igors Miglinieks, taču pašā sezonas sākumā viņš būtu bijis mūsu ceturtais «ārzemnieks». Kas gan tobrīd varēja paredzēt, ka divi no trim itin drīz izies no ierindas.

Atvēlēdami līdzekļus un domādami trenerim lielu rīcības brīvību, komandas saimnieki droši vien arī izvirzīja augstus mērķus...

Rakstiski nekas nav fiksts, taču, protams, tādi bija. Cerējām iekļūt starp Eiropas klubu čempionāta sešpadsmit labākajām komandām, taču šos plānus galvenokārt izjauca izloze. Pēc tam, iespējams, vadība bija noskaņota, ka tiksim līdz Eiropas kausa izcīņas finālčempionātam. Ko tur slēpt, arī paši kļuva cerējami uz izcīni. Taču ne reizi vien jau esmu teicis, ka iekarot Eiropu ir ļoti grūti — jaunus konkurentus neviens negaida ar atplestām rokām. Arī tāpēc, ka Spānijas, Itālijas un citu bagāto valstu komandu piedalīšanās *FIBA* dod

naudu (TV translācijas, reklāmas utt.), bet no mums šī organizācija saņemtu sīknaudu. Tā, piemēram, esmu pārliecināts, ka mūsu ielozēšana spēcīgākajā pusfinālgrupā nebija nejausība. Savukārt paši vēl neesam tik stipri un organizēti, lai augstākajā sacīkstē ielauztos ar varu.

Pirms diviem gadiem desmit pusfinālgrupas spēlēs *broči* izcīnīja divas uzvaras, šogad, spēlējami daudz stiprākā sastāvā, — trīs. Vai šīs vienas uzvaras cena nav bijusi pārāk augsta?

Jā, līdzjutējiem ar katru gadu gribas kaut ko vairāk... Taču komandas progresu nevar mērit tikai ar šo vienu panākumu. Šajā laikā Eiropas basketbols nav stāvējis uz vietas, tas ir audzis, un mēs esam auguši tam līdzī. Šogad mums noteikti bija stiprāki sāncensi nekā aizpērn, tomēr ilgu laiku reāli pretendējām uz augstu vietu. Labāko spēli aizvadījām Itālijā, kur tikai ar piecu punktu starpību piekāpāmies nākamajam kausa ieguvējiem *Benetton* basketbolistiem. Es reti pēc zaudējuma esmu bijis apmierināts ar komandu, bet šī bija reize, kad tas tā patiesām bija. Diemžēl palaidām garām iespēju uzvarēt Izraēlu un Turciju... Savukārt mačs Polijā bija mūsu vissliktākā spēle, bet tobrīd komandai jau trūka istas motivācijas — starp trešo un sesto vietu apakšgrupā būtībā taču nav nekādas starpības. Tiesa, šī skumjā izskaņa sabiedrības atmiņā iespējās daudz dzīlāk nekā iepriekšējie panākumi.

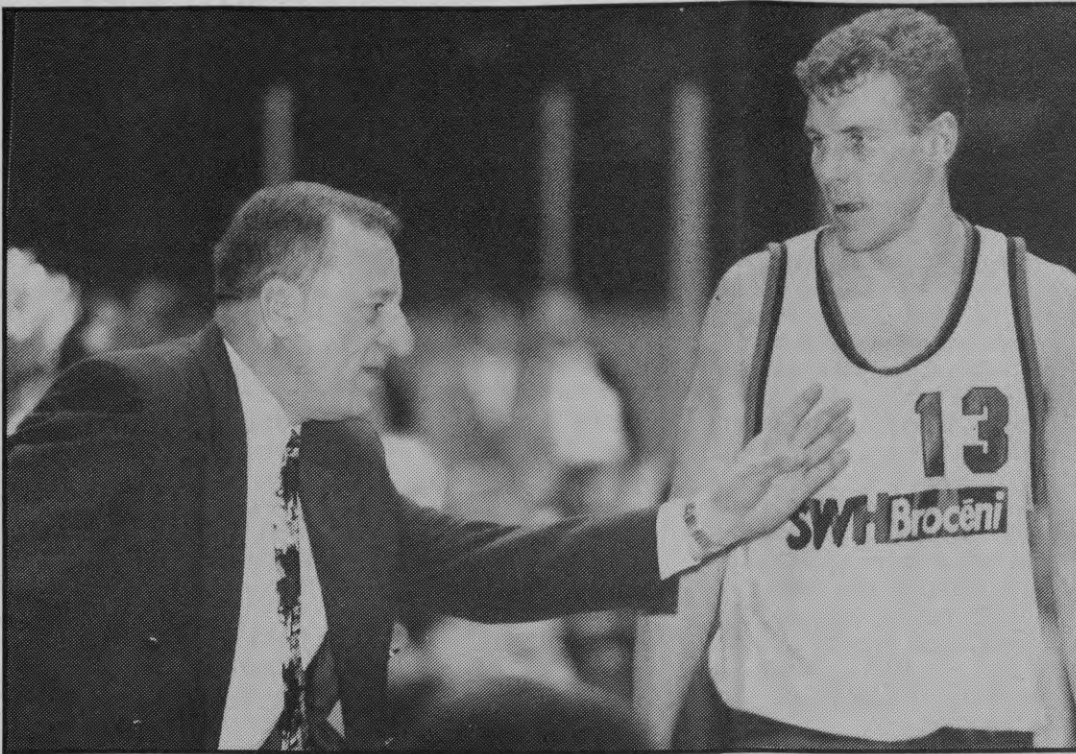
Kādu laiku basketbola cienītāju vidū valdīja ilūzija: ja izdotos sapulcēt visus mūsu labākos spēkus, tad gan mēs Eiropai parādītu! Taču šī sezona, manuprāt, daudzām lika vilcēt. Pašmāju zvagnes uz Eiropas fona nebūt nespēja tik spoži, kā tika gaidīts...

Diemžēl jāatzīst, ka ārzemēs spēlējošu basketbolistu meistarība šajā laikā nebija augusi vai pat bija gājusi mazumā. Tikai par Muiznieku to nevaru teikt, jo viņš gandrīz visu sezonu spēlēja stabili labi. Citiem bija problēmas. Jāņem arī vērā, ka augstas klases komandas veidošana ir ilgstošs process, bet mēs šādā sastāvā spēlējām pirmo gadu. Tiesa, spēlētāji jau sen ir labi pazīstami un daudzi savulaik spēlējuši kopā *VEF* meistarā komandā. Tomēr šis kolektīvs izveidojās tikai sezonas laikā un pa istam tas sevi parādīja LBL superfinālā, kad spējam atgūties no *Bonus* sagādātā nokauda.

Pēc 1.3 atgūties var tikai stipra komanda, un uzvara šajā sērijā man sagādāja lielu gandarījumu. Ja tik saliedēti mēs būtu bijuši sezonas sākumā, kas zina...

Eiropas kausa izcīņas mačos daudzi ārzemju klubu treneri kopā ar Muiznieku uztēca arī Vētru. Jā, viņš laimāva bija pamānāms, tomēr vai no NBA spēlētāja basketbolista negaidījāt vairāk?

Tā kā mums trūka spēles vadītāju, Gundaram bieži vajadzēja darboties postenī, kurā viņš nav radis spēlēt. Var teikt, ka es biju

Armands Krauliņš instrūe Aigaru Zeidaku. Foto — Vilnis Kozlovskis, Vakara Ziņas

spiests apzagt viņu un daļēji arī komandu, jo nevarējām visā pilnībā izmantot Vētras stiprās puses. Protams, Vētra tika uzskatīts par komandas līderi un to pierādīja arī kapeitņa vēlēšanas. Taču līdera nasta ir ļoti smaga un bez partneru atbalsta tā nav ceļama. Šī atbalsta režīmā pietrūka, taču gribu uzsvērt, ka Gundars ir no tiem basketbolistiem, kas savas intereses lieiski prot pakļaut komandas vajadzībām.

LBL turnīra izskaņa iznāca neparasti aizraujoša un krāšņa. Kā bija ar pašu čempionātu? Vai Latvijas mēroga mači palīdzēja labāk sagatavoties Eiropas kausa izcīņai?

Protams, mūsu cīkstēšanās ar *Bonus* bija interesanta skatītājiem un ļoti noderīga spēlētājiem. Taču par spēlēm, kurās viens basketbolists gust simt punktus un rezultāta starpība mērama trīspāru skaitli, jāteic, ka tās ir sliktākas par treniņiem. Pat visapzinīgākie spēlētāji tā pierod darboties ar pusslodzi un pat visprasīgākie treneris neko nevar padarīt. Un, kad darīšana ar nopietnu pretinieku, allaž paiet ziņams laiks, līdz basketbolists sāk darboties ar pilnu jaudu. Turklāt šogad saskārmies ar vēl vienu prob-

lēmū: bija grūti plānot treniņus un spēlētāju rehabilitāciju, jo LBL mači notika sestdienās un svētdienās, bet jau otrdien spēlējām Eiropas kausa izcīņā. Nākamgad tas jāņem vērā — ja ne mums, tad vismaz citām komandām, kas startēs Eiropas mačos.

Šāgada lielākais starptautiskais sarīkojums — Eiropas čempionāts — notiks bez Latvijas izlases līdzdalības. Vai, jūsuprāt, Latvijas valsts vienībai ir cerības drīzumā pieteikt sevi kā kontinenta mēroga vērā nēma-mu spēku?

Iespējas ir, bet, lai tās realizētu, jābūt plānveidīgam darbam. 1993.gadā bez ideālas sagatavošanās, spēlējami ne pašā labākajā sastāvā, pārspejam itāliešus un gandrīz iekļuvām pirmajā astoņniekā. Esmu pārliecināts: ja būtu labāk pastrādājuši, tiktu vismaz tikpat tālu kā iegaipi, kas ierindojās sestajā vietā. Taču, lai tas notiktu, izlasei regulāri jāstrādā kopā un jārod iespēja piedalīties dažādos turnīros. Klubu kalendārā jau iepriekš jāplāno «logi» izlases vajadzībām. Taču patlaban es, piemēram, nemaz nezinu, vai izlasei ir vai nav treneris.

Nav. Latvijas basketbola sa-

vienības prezidents gan apgalvo, ka šā jautājuma risināšana nemaz neesot tik aktuāla, jo pirmie nākamā Eiropas čempionāta kvalifikācijas mači esot paredzēti tikai nākamrudē...

Tad man nav ko teikt...

Bet varbūt Latvijas nākotne ir Jaunatnes basketbola līga?

Cepuri nost Valtera priekšā par to, ko viņš dara! Puikas spēlē basketbolu, un tas ir ļoti labi. Tomēr masveidība vien neko negarantē. Latvijas līdzšinējā prakse pierāda: ja no gada gājuma izaug viens patiešām augstas klases basketbolists, tad ir ļoti labi. Taču bieži iznāk, ka treneri strādājuši it kā pa tukšo... Nemānīsim sevi: Latvija ir pārāk maza, lai mums būtu super-talantu pārbagātība. Stipri būsim tikai tad, ja spēsim būt gudri un lik-sim lietā visas mūsu iespējas.

Vai šī sezona jums pašam ir sagādājusi gandarījumu?

Uzvara LBL superfinālā, protams, sagādāja prieku... Bet vispār es nevaru just gandarījumu, nezi-nu, kāda būs komandas nākotne. Mūs jau pazīst Eiropā, izveidojies labs kolektīvs un puiši labprāt paliktu kopā. Taču — tas vairs nav atkarīgs no mums. ♦

«Tā saimniekot vairs nevaram!»

Uz Eiropas junioru čempionāta kvalifikācijas spēlēm Lūbiņa bija atbraucis arī a/s *Brocēni* ģenerāldirektors *SWH* basketbola kluba prezidents **Juris Reisons**.

Vai gribat noskatīt jaunus spēlētājus savai komandai?

Nē, uz Lūbīnu esmu atbraucis kā līdzjutējs. Ceru, ka mana klātbūtne palīdzēs labāk spēlēt dēlam (Mārtiņš Reisons bija Latvijas junioru izlases kapteinis — *G.K.*).

Uz Latvijas izlases tēriem ir liels uzraksts *Brocēni*. Vai jūsu uzņēmums ir izlases sponsors?

A/s *Brocēni* šo komandu atbalstījuši gluži simboliski — palīdzējām noorganizēt treniņnometni, ļāvām izmantot bāzi. Diemžēl pagaidām nevaram atļauties kādu atbalstīt ar ļoti plašu vērienu.

Kas tagad notiks ar LBL čempionvienību *SWH-Brocēni*?

Pilnīgi droši varu teikt tikai to, ka tas nosaukumā vārda *Brocēni* vairs nebūs.

Vai tas nozīmē, ka nebūs arī pašas komandas?

To es nevaru pateikt, jo pēdējos

divos gados komandas galvenais finansētājs bija *SWH*. Cik zinu, šis firms vadītāji vēl nav izlēmuši, ko darīt.

Vai jūsu lēmumu ietekmēja komandas starta Eiropas kausa izcīņā?

Noteikti. Diemžēl jāatzīst, ka šajos spēlētājos tik daudz naudas ieguldīt nav vērts. Izdevumi ir milzīgi, bet atpakaļ nenāk nekas — ne nauda, ne lieli panākumi starptautiskajā arēnā. Pašreizējos ekonomiskajos apstākļos tā saimniekot mēs vairs nevaram atļauties. To esam sapratuši paši, un tāpat domā arī mūsu vācu partneri, kam pieder 30% a/s *Brocēni* akciju.

Varbūt komandā vajadzēja ieguldīt vēl vairāk naudas un tad arī pelna neizpaliktu?

Protams, Eiropas labāko komandu budžets ir daudz lielāks. Taču salīdziniet, kādā situācijā atro-

das, piemēram, Itālijas un kādā — Latvijas ekonomika! Šādā sacensībā mēs pagaidām nevaram ielasties.

Rūnā, ka materiālais labklājības ziņā *SWH-Brocēni* nebūt nebija pirmajā vietā pat Latvijā...

Iespējams, ka tā tas bija, taču esmu pārliecināts, ka finansiālā krīze skar visus mūsu klubus. To savstarpējā konkurence basketbolistu algas uzdzinusi tādos augstumos, ka tās vairs neatbilst mūsu spēlētāju reālajai cenai pasaules tirgū. Tajā pašā laikā nevienam klubam basketbols neko neienes. Kamēr juku laikos dažās biznesa nozarēs ļoti ātri varēja tikt pie lielas peļņas, tikmēr šādas tēriņus varēja atļauties. Taču tagad jānācās skaitīt katru santīmu.

Vai klubs nokārtos saistības ar spēlētājiem? Centīsities to izdarīt.

Vai a/s *Brocēni* vēl saglabās kādu saistību ar sportu?

Jā, savu iespēju robežās centīsimies atbalstīt jauniešu basketbolu. ♦

Punkti uz i tika salikti Denverā

Nacionālā basketbola asociācija, 20., 21., 22.apr.

Vakarnakt 13 ASV pil-sētās notika NBA regulārās sezonas pēdējās spēles. Pilnīgai *play-off* turnīra dalībnieku un pirmās kārtas pāru noskaidrošanai svarīga bija tikai viena spēle. Interesantas sagādīšanās rezultātā Denverā spēlēja *Nuggets* un *Sakramento Kings* — abas komandas, kas joprojām patur iespējas «ieiekt pēdējā vagonā», izcīnot pēdējo astoto *play-off* vietu rietumu zonā. *Nuggets* bilance pirms šīs spēles bija nedaudz labāka (40—41, *Kings* 39—42), taču, uzvarot *karaliem*, viņiem būtu labāka savstarpējo maču attiecība un sekojoši astoto vietu zonā «papemtu» viņi.

Knicks — *Celtics* 99:92. Tā bija pēdējā Bostonas kluba regulārās sezonas spēle par leģendāru kļuvsajā *Boston Garden* hallē, kur pie griestiem karājas 14 *Celtics* izcīnītie NBA čempionu karogi. Spēles pārturumā 14 890 skatītājus sajūsmīnāja Bostonas basketbola slavenības Bils Rasels, Larijs Bērds, Neits Ārčibalds un Bobs Kazijs, kas nodemonstrēja kādreiz slaveno *Celtics* ātro uzbrukumu. *Bostonas dārzā* kluba bilance ir 1245—405. Rudenī *Celtics* pārvācāsies uz jaunu ēku otrā ielas pusē — *Fleet Center*, kura celtniecība izmaksājus 160 miljonus dolāru.

Spurs — *Mavericks* 112:111. D.Robinsons 36 (13 atl.b.), Eliots 17; Kids 10 (13 piesp., 12 atl.b.), 1.6 sekundi līdz beigām Džordžs

Maklauds izvirzīja vadībā dalasiesus — 111:110. Taču pēdējā uzbrukumā Džamals Mašbēns, bloķējot Sina Eliota metienu, pieskārs viņa rokai, nepelnīgi piezīmi, ko Sins pusekundī pirms finālsīnāla pārvērtā divos punktos ar soda metieniem. Zaudējums apņēma Džeisona Kida fantastisko sasniegumu — ceturto *triple double* desmit spēlēs. *Spurs* nodrošināja sev uzvaru Rietumu zonā, vienlaikus iegūtot laukuma priekšrocības visās *play-off* sērijās.

Bulls — *Pistons* 120:105. Pipens 20, Džordans 17 (8 atl.b., 7 piesp.); Mills 26, G.Hils 20 (15 atl.b.).

Bulls — *Hornets* 116:100. Džordans 19, Kukočs 19; Džonsons 29.

13 spēlēs kopā Maikla Džordana atgriešanās *bulli* uzvarējuši 12 reizes.

Kings — *SuperSonics* 105:97. V.Viljams 27, Rīčmonds 25.

Suns — *Mavericks* 110:99. Bārklijs 22 (17 atl.b.).

Knicks — *Hornets* 91:86. *Trail Blazers* — *Lakers* 111:97 (Sebaloss 36).

SuperSonics — *Rockets* 111:101 (Peitons 25; Olaidzuvons 26). *Kings* — *Warriors* 112:98 (Rīčmonds 30). *Trail Blazers* — *Lakers* 109:104 (K.Robinsons 26). *Nuggets* — *Warriors* 130:129 (otraja pagarinājuma).

R.Viljams 27). *Cavaliers* — *Bucks* 103:82 (Dž.Viljams 24). *Magic* — *Pacers* 110:86 (O'Nils 20, Grants 20).

Spurs — *Timberwolves* 99:96 (Melouns 22). *Hawks* — *Pistons* 128:111 (S.Smits 23). *76ers* — *Heat* 113:106 (Baross 21; Raiss 36). *Nets* — *Bullets* 107:106 (Giljems 28). ♦

OKI

People to People Technology

Lāzerprinteris OKI OL400ex
... un Jūsu dokumenti izskatīsies vienmēr labi!

Blue Bridge
Rīgā, Tērbatas ielā 78
tālr. 292636.

Fortech
Rīgā, Dzirnauvu ielā 91
tālr. 281575.

VAR - Datortehnika
Rīgā, Baznīcas ielā 4a
tālr. 212717.

MAINA istabu (21 kv.m., 2.stāvs) 2 istabu komunālajā dzīvoklī ar malkas apkuri. Pie mājas dārzīns, ir vieta garāžai, kaimiņi — 3 cilvēku ģimene, īres maksa, 180 santīmi. Māja atrodas netālu no Zaslauka stacijas. Tālr. 323436 (no plkst. 11 līdz 23, izņemot sestdienas, Gunta, Igors).

RĪGAS ZĪMOGU FABRIKA

ZĪMOGI IESPIEDDARBI

REKLĀMAS SUVENĪRU APRODUKŠANA

Rīga, Mērkļa 11 (pretī cirakam) 3. stāvs Tālr. 211211, 223724
Valmierā 31169 Rēzeknē 25225 Ludzā 25436 Tukumā 23174

PĀRDOD IZSOLĒ

PRESTIŽA DZĪVOKĻI RĪGAS CENTRĀ

Hospitāļu ielā 8

Divistabu dzīvoklis — kopējā platība 75,47 m².
Trisistabu dzīvoklis — kopējā platība 94,41 m².
Cetrīstabu dzīvoklis — kopējā platība 107,66 m².
Cetrīstabu dzīvoklis divos stāvos — kopējā platība 146,42 m².

Sākumcena:
Divistabu dzīvoklis — 83 000 \$
Trisistabu dzīvoklis — 113 500 \$
Cetrīstabu dzīvoklis — 129 500 \$
Cetrīstabu dzīvoklis divos stāvos — 180 000 \$

BALTIC CONSULTANTS
A.Kalniņa ielā 4. Tālrunis 286369, 282959

BALTĪJAS STARPTAUTISKĀ BANKA

personīgi ar katru

Rīga, Kalēju 43
Tel. 224590, 210172
Fakss: 224590

PIEDĀVĀJAM:

- bezskaidras naudas (dolāru) pārvēršanu skaidrā naudā.
- visa veida cielo valūtu konvertācija;
- NVS valūtu konvertācija;

Mastavā	0.7 - 1.2%
Minskā	1.0 - 1.5%
Stambulā	1.49%
Rīgā	0.59%

Krievijas MSVB 0.8 - 1.5%
Kazahijas KSNB 3.00%
Ukraina kurss pēc līguma
Baltkrievija kurss pēc līguma
Moldāvija kurss pēc līguma

Norēķinus veicam vienas dienas laikā.

Akciju sabiedrības

RHS—FORWARDING

valde pasludina saviem akcionāriem,

ka a/s *RHS—Forwarding* akcionāru pilnsapulce notiks 1995.gada 23.maijā plkst. 14 pēc adreses: Vīzijas prospekts 33, A/s *RHS—Forwarding* valde

KAFEJNĪCU UN BĀRU ĪPAŠNIEKI!

Piedāvājam jūsu telpās izvietot jaunākas paaudzes spēļu automātus.

Uzziņas pa tālr. **561434**.

KREDITI PRET AUTOMAŠINĀM UN NEKUSTAMĪEM ĪPAŠUMIEM RĪGĀ, RĪGAS RAJONĀ, JŪRMALĀ. TĀLR.: 373796, 373229

PM

Pārdod **nocenotus liela izmēra apavus** no ASV - vīriešu, sieviešu, bēnu un sporta.

Dodam precī realizācijai pret naudas ķīlu (minimālā partija 20 - 30 pāri).

SECOND HAND apģērbus no ASV (pakās ap 50 kg).

Adrese: Džerbenes ielā 14. Tālr. 558280; 558136. Automātiskais atbildētājs 558540. Fakss 3721 - 280244

ZĪMOGI un SPIEDOGI

Reljefa zīmogi
Vizitkartes
Veidlapas
Nozīmes

«INIK»

Baložu 26 t. 614043
Valņa 23, t. 226515
veik.«STĀTUSS»

MEKLĒ TELPAS

labam veikalam Rīgas centrā

tālr. Rīgā: 292885, 273290

INTERBALTJA-ALFA

Komercfirma **“EFIJA-2”**

Plašā sortimentā LĒTI plastmasas izstrādājumi, saimniecības preces un mākslīgie ziedi **VAIRUMĀ**

Hanzas ielā 14 a, tālr. 334103

LVL, *Dienas* un *Labrit* rīkotā konkursa otrā kārtā bijuši krietni grūtāka nekā pirmā — par to liecina dalībnieku vidēji iegūtais punktu skaits. Taču līderi arī šoreiz parādīja labu erudīciju.

1.Pareizā secībā nosauciet LVL turnīra pirmo trīs vietu ieguvējus!

Šajā ziņā domstarpību nebija — visi (!) konkursa dalībnieki prognozēja, ka pirmais trijnieks būs šāds: *Vildoga, Būvnieks, DauER* (6 punkti).

2.Cik setu finālserijā būs vajadzīgi, lai noteiktu jauno čempionvienību?

Atbildes bija no 8 (?) līdz 22 setiem. To, ka finālisti nospēlēs 13 setus (3,2,3,2,3,0), jau iepriekš bija «zinājuši» trīs dalībnieki. Viņi saņēma pa 3 punktiem.

3.Cik punktu visos setos kopā iegūva komanda, kas otrajā finālmačā piedzīvos zaudējumu?

Šajā mačā *Būvnieks* ieguva 62 punktus. Pareizi (61—70) bija atbil-

Volejbola lietpratēju konkursā uzvar Jānis Stelmaks

dējuši četri lietpratēji.

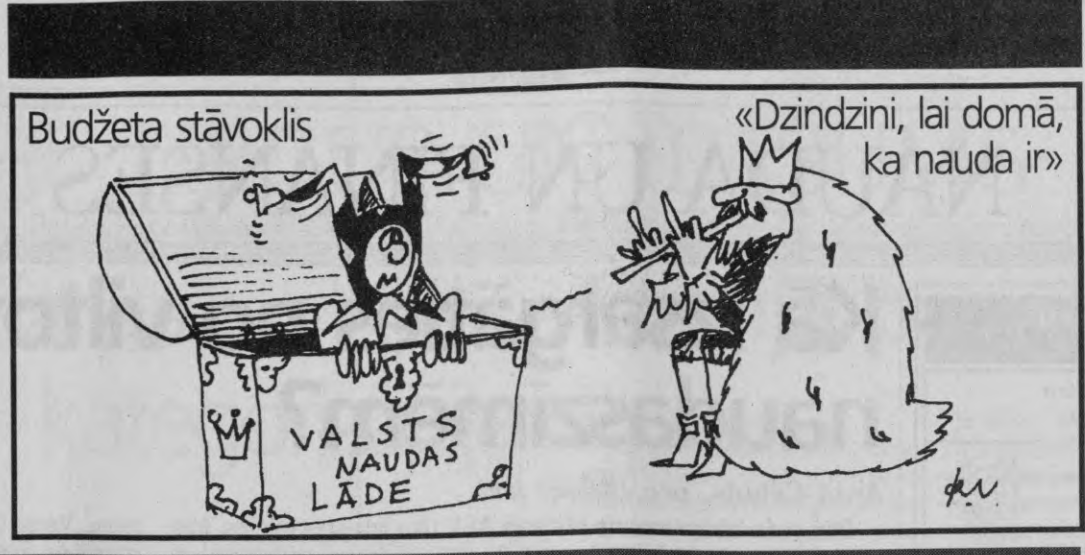
4.Kuru firmu tēpos spēlēja *Vildoga, DauER, Policijas CSK* un *SK Rīga*?

Tehniskās kļūmes dēļ vienā no publicētajiem anketas variantiem bija pazudis *Būvnieks*, tāpēc pēnām vērā tikai to, kā konkursanti bija «apģērbuši» minētās četras komandas. Pareizās atbildes: *Vildoga* — *Adidas*, *DauER* — *Erima*, *Policijas CSK* — *Nike*, *SK Rīga* — *Puma*.

Diena

lietišķam cilvēkam

24.aprīlis

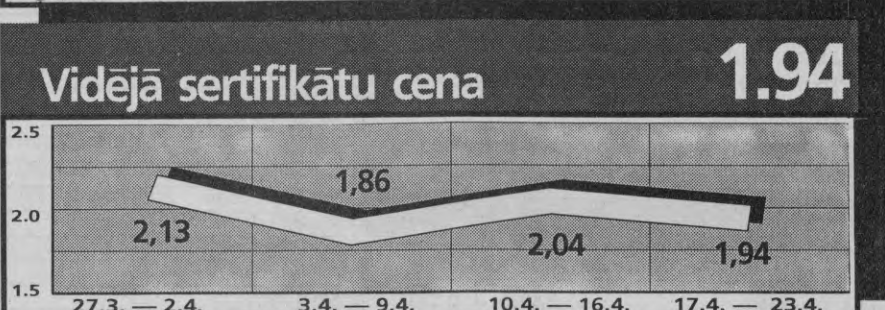
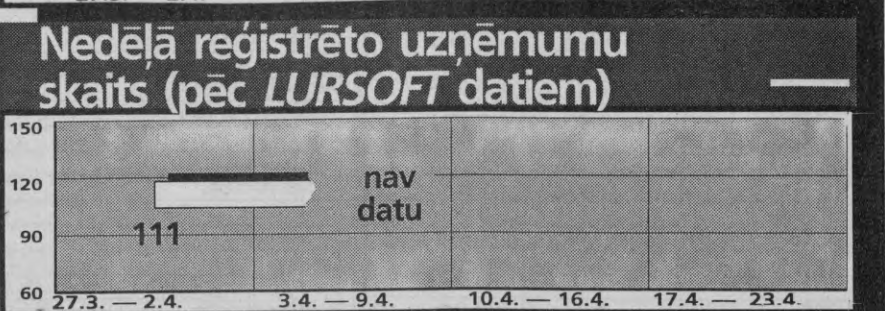
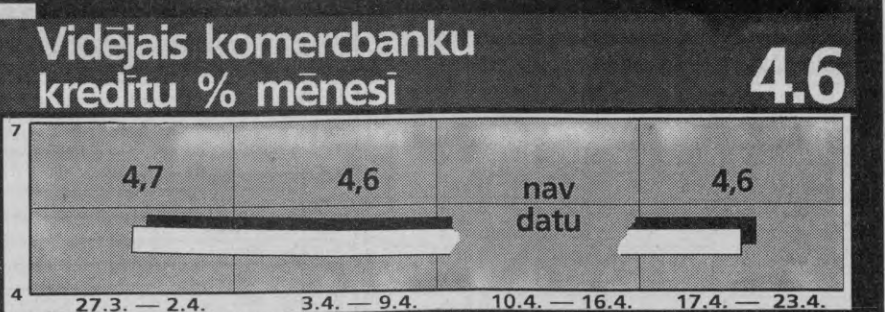
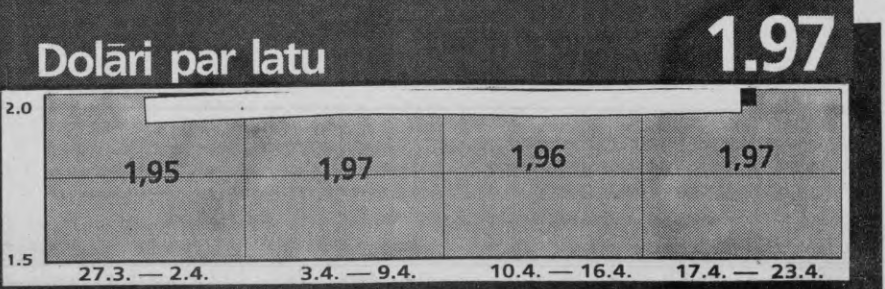

Vairāk nekā puse Latvijas iedzīvotāju dzīvo daudzdzīvokļu mājās

Pēc Latvijas Republikas Valsts statistikas komitejas veiktās aptaujas datiem, lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju dzīvo daudzdzīvokļu mājās (sk. grafiku) — nedaudz vairāk par ceturto daļu — savrupmājās vai viensētās. Aptaujā tika pētīti dzīves apstākļi Latvijā. Tā tika veikta saskaņā ar 1994.gada 28.janvāri Valsts statistikas komitejas parakstīto sadarbības līgumu ar Norvēģijas Lietišķo pētījumu institūtu *FAFO*. Veiktie pētījumi parādīja, ka Latvijā ir būtiskas atšķirības starp apdzīvojamā mājokļa tipu laukos un pilsētās. Vairāk nekā puse (56%) laukos dzīvojošo ģimeņu dzīvo viensētās vai atsevišķai ģimenei piederošās mājās. Lielākā daļa pilsētu iedzīvotāju dzīvo daudzdzīvokļu mājās (Rīgā — 86%, pārējās pilsētās — 76%). Vairāk nekā puse aptaujāto ģimeņu (57%) dzīvo valsts vai pašvaldību dzīvokļos vai mājās un ceturtdaļa — ģimenei piederošā dzīvoklī vai mājā.

Apdzīvojamā mājokļa īpašuma forma ievērojami mainās atkarībā no dzīves vietas un urbanizācijas līmeņa. Laukos

Latvijā populārākā — Ostankinas TV

Egils Šķele

Baltic Media Facts Latvia, kā jau rakstīja *Diena*, no 1994.gada veic regulārus radio un TV auditoriju pētījumus. Šā gada pavasara pētījuma dati iegūti, izmantojot dienasgrāmatas, ko no 16.janvāra līdz 19.februārim aizpildīja vairāk nekā 1000 ģimeņu proporcionāli Latvijas iedzīvotāju kopumam.

Respondentu skaitā iekļauti Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji no 12 līdz 74 gadiem. Aptauja tika veikta Latvijā proporcionāli iedzīvotāju skaitam reģionos un apdzīvotajās vietās, to dzimuma, vecuma un nacionālajai struktūrai, ievērojot Valsts Statistikas komitejas datus par iedzīvotāju sadalījumu 1994.gada 1.janvārī.

Pētījumā tika iegūti šādi dati par radio stacijām/televīzijas kanāliem un to klausītājiem/skatītājiem:

- **radio staciju/televīzijas kanālu nedēļas kopējā auditorija** (kopējais skatītāju/klausītāju skaits, kas kaut reizi nedēļā klausījušies/skatījušies doto staciju/kanālu);
- **radio staciju/televīzijas kanālu 15 minūšu reitings** (vidējais klausītāju/skatītāju skaits 15 minūšu intervālā);
- **radio klausītāju/televīzijas skatītāju auditorijas sadalījums** (dotā kanāla/stācijas skatītāju/klausītāju skaita un kopējā skatītāju/klausītāju skaita procentuālā attiecība);
- **radio staciju klausītāju/televīzijas kanālu skatītāju profils** (kanāla/stācijas skatītāju/satītāju sadalījums pēc sociāli demogrāfiskiem parametriem);

— **radio/televīzijas programmu reitings** (konkrētu raidījumu, programmu, seriālu auditorijas, klausītāju/skatītāju profils.

Pēc *Baltic Media Facts Latvia* datiem, šā gada sākumā populārākais televīzijas skatītāju vidū ir Ostankinas televīzijas kanāls, ko vismaz reizi nedēļā ir skatījušies 82% Latvijas skatītāju. Interesanti, ka Latvijas televīzijas otrajam kanālam ir bijis vairāk skatītāju nekā pirmajam — attiecīgi 69% un 67% (skat. diagrammu 9.lpp.).

Studijai *Laine* un Ostankinas TV ir vislielākais nelatviešu skatītāju īpatsvars — attiecīgi 78% un 77%. Latviešu iecienītākie kanāli ir Latvijas TV 1 (87%), studija *Anniņa* (86%), *LTS* (85%) un TV 3 (82%).

Kopējais televīzijas auditorijas sadalījums ir atbilstošs kopējai Latvijas iedzīvotāju struktūrai — 54% latviešu un 46% nelatviešu.

Vīrieši lielāku vērību pievēršusi *TV Pūce* (70% skatītāju vīrieši), *Prizma Prim* (58%), NTV-5, *Baltcom*, *IK Baltica*, *Kanāls 4* un *SPS*. Sievietes lielā ciena tur studiju *Anniņa* (77% skatītāju — sievietes) un *Kanālu 2*. No visiem televīzijas skatītājiem sievietes ir 53%.

Visvairāk skatītāju vecumā no 55 līdz 74 gadiem ir NTV-5 un Latvijas TV 1, attiecīgi 36% un 34%, savukārt salīdzinoši vairāk nekā citiem televīzijas kanāliem skatītāju vecumā no 12 līdz 24 gadiem ir *Kanālam 4* (33%), *SPS* (32%), *TV3* (30%), *RBS TV*.

37% videoskopētāju ir vecumā no 12 līdz 24 gadiem, bet tikai 1% ir vecāki par 55 gadiem.

Turpinājums 9.lpp.

Dresdner Bank pagaidām tikai pēta situāciju Latvijā

Janis Aizpors

Lidzās lielajam Latvijas komercbanku skaitam, kas gan pēdējā laikā sācis sarukt, piebiedrojušās arī divas ārvalstu bankas: Francijas *Societe Generale* un viena no lielākajām Vācijas bankām *Dresdner Bank*. Kādus mērķus sev izvirzījušas ārvalstu bankas, ienākot Latvijas tirgū, un kā tiek vērtēta Latvijas ekonomiskā situācija, sarunā ar *Dienā* Vācijas bankas *Dresdner Bank* pārstāvis Latvijā Andrēass J.Meese.

Pirmais solis jaunu tirgu apguvšanā — pārstāvniecības atvēršana

Dresdner Bank ir viena no pirmajām Rietumu bankām, kas pēc pārraiņām Austrumeiropā un Centrāleiropā ienāca šajās valstīs. Pēc PSRS sabrukuma *Dresdner Bank* radās interese par Baltijas reģionu, tādēļ 1994.gada 22.septembrī Latvijā oficiāli tika atklāta bankas pārstāvniecība. Latvijas Bankas licence pārstāvniecības funkciju veikšanai tika saņemta jau martā, un no jūnija līdz septembrim tika veikti nepieciešamie priekšdarbi pārstāvniecības atvēršanai.

Pārstāvniecības atvēršana ir pirmais solis, bankai ienākot jaunā tirgū. Pēc tam var sekot filiāles atvēršana, bet ne vienmēr tā notiek. Nākamais solis — *Dresdner Bank* filiāles atvēršanu noteiks ekonomiskais stāvoklis Latvijā, tas, cik sekmīgi attīstīties uzņēmējdarbība, jo bankai kā iestādei, kas pelna naudu, ir jābūt pārliecinātai, ka filiāles atvēršana būs ekonomiski pamatota.

Pārstāvniecība savā ziņā veic kontaktbūroja funkcijas. Tās uzdevums ietilpst Latvijas un Baltijas tirgus izpēti, informācijas apkopošanu par valsts ekonomisko un politisko situāciju, biznesa kontaktu veicināšanu, sadarbība ar korespondējošajām bankām Latvijā, Latvijas Banku, ministrijām un citām organizācijām un iestādēm. Tā kā Lietuvā un Igaunijā bankas pārstāvniecības nav izveidotas, *Dresdner Bank* pārstāvniecība Latvijā ir atbildīga par visu Baltijas reģionu. Šādā veidā banka it kā iet pa priekšu saviem klientiem, kuriem varētu būt zināma interese šajā reģionā. Jau tagad Latvijā ir vairāk nekā 600 Latvijas—Vācijas kopuzņēmumi. Tā kā *Dresdner Bank* ir viena no lielākajām Vācijas bankām, Latvijā tā pārsvarā darbojas savu klientu interesēs, bet nav izslēgta iespēja, ka arī Latvijā vai Baltijā bankai varētu būt savi klienti.

Dresdner Bank pārstāvis Latvijā Andrēass J.Meese vairākkārt nācies referēt par situāciju Latvijā un Baltijā. Lai radītu interesi potenciālajos klientos, šāda informācija tiek izplatīta arī ar *Dresdner Bank* filiāļu starpniecību.

Citas bankas novēro no ārpusēs

Runājot par nebušanām Latvijas banku sistēmā, A.J.Meese uzskata, ka to nevarētu dēvēt par banku krīzi, jo arī kaimiņvalstīs pārdzīvojušas līdzīgu situāciju. Latvijā banku skaits ir pārāk liels. Tāpēc pārmaiņas banku sistēmā palīdzēs bankām nostiprināties, un izveidosies stabilākas bankas, bet šī tēma starptautiskajos ziņojumos netiek skarta. Bieži jādzird, ka banku sistēma nav pietiekami attīstīta un maksājumi tiek veikti pārāk lēni. Bet to nekādā gadījumā nevar attiecināt uz visu banku sistēmu. Jāņem vērā, ka Latvija savu banku sistēmu sāka veidot faktiski tikai 90. gadu sākumā. Šajā laikā laikā Latvijā ir spējuši radīt ļoti stabili nacionālo valūtu. Salīdzinot ar pārējām Baltijas valstīm, tiek uzskatīts, ka Latvijā ir lielākais banku skaits un attīstītākā banku sistēma. Bet A.J.Meese uzsvēra, ka turpmāk Latvijai vairāk uzmanības būtu jāpievērš citu ekonomikas jomu attīstībai, jāsekmē privatizācijas procesu straujāka attīstība.

Runājot par nākotnes iespējām, A.J.Meese uzskata, ka tranzītam Latvijā ir būtiska loma, bet sekmīgai tautsaimniecības attīstībai nepieciešams izveidot industriālo bāzi. Jautāts, kādēļ Latvijā tik maz ārvalstu banku pārstāvniecību, A.J.Meese atbildēja, ka tam esot vairāki iemesli. Pirmkārt, Latvijas nelielais tirgus, otrkārt, uzticības faktors. *Dresdner Bank* ienāca Latvijā, lai izpētītu situāciju uz vietas. Citi to dara, ievācot informāciju, apkopojot faktus no malas. Tautsaimniecībai turpinot sekmīgi attīstīties, pieaugs ārvalstu uzņēmēju interese par Latviju, un tad Latvijā ienāks arī citas bankas.

Kreditprocenti nebūs tādi kā Vācijā

Attiecīgās nozarēs ārvalstu bankas varētu radīt konkurenci Latvijas bankām. Bet bieži valda uzskats, ka, ārvalstu bankai ienākot Latvijā, tiks saglabāti tādi paši pakalpojumu tarifi kā savā valstī. Piemēram, Vācijā kredītprocents ir 10—13% gadā, bet tas nenozīmē, ka banka, ienākot Latvijā, saglabās šos procentus.

Ja ārvalstu banka izsniegs kredītu Latvijā, tam tiks izmantoti līdzekļi, kas iegūti Latvijā. Tas netiks darīts no bankas naudas. Tādēļ arī ārvalstu bankai būs jārekinās ar inflāciju Latvijā un tad reālie kredītprocents nebūs īpaši zemāki par Latvijas banku kredītprocents. Projektējam, kas šeit tiek finansēti, ir jābūt reāliem, lai izplānotiem, lai tie var atpelnīt ieguldītos līdzekļus. Tas sekmēs tālāku procentu likmju samazināšanos. Savulaik *Dresdner Bank* prognozēja, ka šogad Latvijā inflācija varētu būt ap 15% gadā. Neskatoties uz to, ka pirmajos trijos mēnešos inflācija jau sasniegusi 9,7%, A.J.Meese uzskata, ka inflācija tomēr šogad būs tikai nedaudz lielāka par 15%. ♦

ĪSZIŅAS

Seminārs par paškopējošām lentēm un veidlapām

Valdis Jalinskis

Rīga, 21.apr. Rīgā 26.aprīlī notiks Latvijas un Somijas kopuzņēmuma *Madonas poligrāfists* rīkotais seminārs par paškopējošo lentu un lokšņu veidlapu lietošanu, *Dienai* pastāstīja firmas tirdzniecības vadītājs Atis Mārks. Seminārā piedalīsies Eiropas lielākā papīražotāja firma *Arjo Wiggins*, vairumtirdzniecības bāze *Aarne Laaksonen Oy* un Somijas poligrāfijas firma *Polytypos Oy*. Seminārā aicināti piedalīties pārstāvi no 200 Latvijas valsts uzņēmumiem, bankām, apdrošināšanas sabiedrībām, aviosabiedrībām, privātfirmām.

Madonas poligrāfists ar firmas *IDEM* paškopējošo materiālu izplatīšanu nodarbojas kopš marta, un to izgatavotās paškopējošās veidlapas jau izmanto a/s *Rīgas taksometru parks*, *Pareks banka*, firma *Koblenz u.c.* ♦

Spirta kontrabandistiem tuvojas grūti laiki

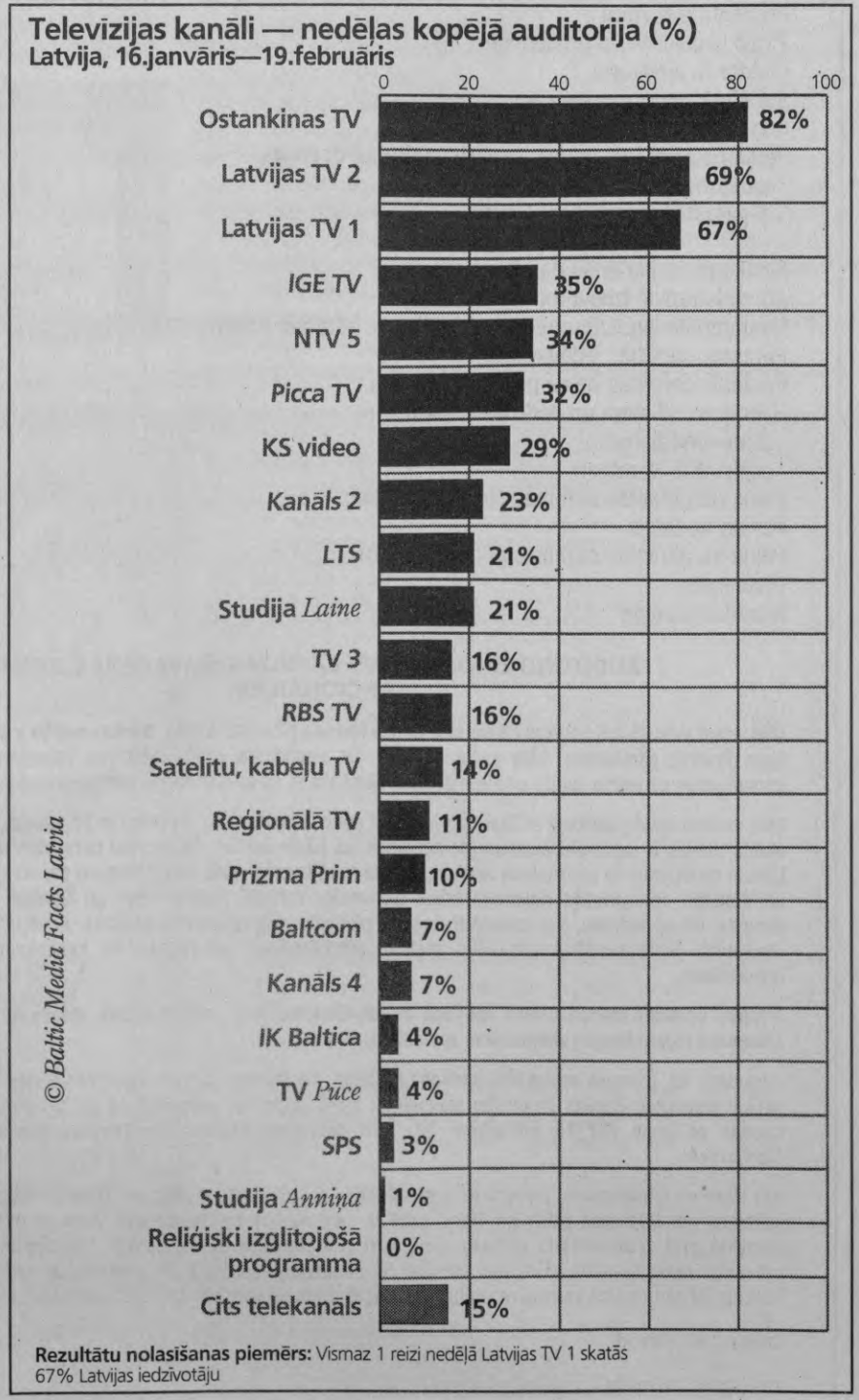
Saruna ar Spirta monopola pārvaldes direktoru Ivaru Roķi

Inga Jēruma, speciāli *Dienai*

27. aprīlī uz Spirta monopola padomes sēdi tika aicināti visi ražotāji uzņēmēji, tur viņi iesniegs variantus savu dzērienu marķēšanai. Ja Spirta monopola padome šo marķējumu atzīs par pietiekamu alkoholišķo dzērienu uzskaitēi, kontrolei, kvalitātei un aizsardzībai pret viltojumiem, tiks dota atļauja noteiktu laiku produkciju marķēt ar šo ražotāju izstrādātajām zīmēm, kā tas līdz šim vairākos uzņēmumos ir bijis. Tā strādā *Latvijas balzams*, *Rīgas vīni*, firma *Vēta* un citi. Ir jābūt pilnīgi skaidram, ka galvenā uzmanība tiks pievērsta lielākajiem uzņēmumiem, kuru produkcijas viltošana būtiski ietekmē valsts ekonomisko situāciju.

Ja uzņēmumi nespēs pierādīt un aizstāvēt savu marķējumu piemērotību šodienas situācijai, līdz 1.jūlijam drīkstēs izmantot Labklājības ministrijas apstiprinātās marķējuma zīmes — tas sārtās uzlimes, ko pašlaik lieto. Pēc 1.jūlija tādām uzņēmumiem būs jādeklārē dzērienu krājumus un jāpērķ akcizes nodokļa marķa, ja tam būs skaidrs, ka līdz 1.augustam dzērieni netiks pārdoti. Ja līdz 1.augustam uzņēmums savus dzērienu krājumus ar agrāko marķējumu spēj realizēt, akcizes nodokļa marka nav jāpērķ. (Neiesakām «niekoties» ar dzērienu iegādes datumu viltošanu, jo uzskaitē ir pietiekami pilnīgi).

Šajās dienās tiek parakstīts galīgais līguma variants ar akcizes nodokļa marķu izgatavotājiem — somu firmu. Šis fir-

NAUDA UN FINANSSES

Kā izsargāties no viltotām naudaszīmēm?

Aivis Cekuls, pēc Delovije ļudi

Par godu izkāšanai uz Mēness ASV tika izlaistas biļetes, kas bija ļoti līdzīgas 100 dolāru banknotēm, tikai valsts prezidenta portreta vietā bija attēloti trīs kosmonauti — Nils Armstrongs, Oldrins un Maikls Kollins. Zem tā bija iespiests, ka banknote ir likumīgs maksāšanas līdzeklis... uz Mēness. Jokdari diez vai iedomājas, kādas galvassāpes viņi sagādās dažādu valstu kasieriem. Joprojām atrodas tādi cilvēki, kas mēģina «iesmērēt» «Mēness sertifikātus» ASV dolāru vietā, un dažreiz tas viņiem arī izdodas.

Kādas ir banknošu aizsardzības pakāpes

Jo mazāka ir valūtas vērtība, jo mazāka ir arī tās aizsardzība pret viltojumiem. Pedējos gados izlaistas naudaszīmes kļūst arvien grūtāk viltot.

Ūdenszīmes. Tās ir uz gandrīz visām valūtām (izņemums ir ASV un Kanādas dolāri). Caurskatot pret gaismu, tās ir vai nu tumšākas vai gaišākas nekā pārējā naudaszīme, pie tam pārēja ir gandrīz nematama. Viltojumiem kontūras ir izplūdušas, zīmējums nav skaidrs. Parasti uz banknotes ir viena ūdenszīme, tomēr ir arī naudaszīmes ar vairākām ūdenszīmēm. Piemēram, Lielbritānijas mārciņām ūdenszīmes aizņem visu balto — neapdrukāto laukumu. Neuztraucieties, ja jums ir gadījies jau izdilsti naudaszīme, izmantojiet vecu metodi: uzpūlīniet baltajam laukumam benzīnu un uz istas banknotes ūdenszīme uzreiz parādīsies.

Aizsargdiegi. Salīdzinot vecās 100 ASV dolāru banknotes ar pēdējā laikā izlaistajām, uzreiz var pamanīt, ka uz jaunajām naudaszīmēm pa kreisi no portreta un bankas zīmoga nospieduma pret gaismu redzama vertikālā svītrīņa. Ar lupas palīdzību uz šīs līnijas var izlasīt naudaszīmes nominālu.

Daudzu valstu valūtām jau sen izmanto metalizētās, nokrāsotās un mikrozinogmu saturošas tievas svītrīņas, kas ir 1 — 1,5 milimetru platas. To novietojums attiecībā pret banknotes pamatzīmējumu var būt nenozīmīgi nobīdīts. Vēl nesen aizsargdiegu nebija uz ASV dolāriem un Francijas frankiem. No 1990. gada dolāriem (izņemot 1 un 2 dolāru banknotes), kā arī 20 Francijas franku banknotēm ir aizsargdiegi. Jāpiezīmē, ka apgrozībā uz vienādiem nosaucumiem atrodas gan naudaszīmes ar aizsargdiegu, gan bez tās.

Bez aizsargdiegiem ir Kanādas dolāri, Japānas jenas, Mazās nominālvērtības Austrijas šilīņiem, Lībānas mārciņām diegi ir ar pārtraukumiem.

Krāsa. Banknošu izgatavošanā izmantojamām krāsām ir savi «no-

slēpumi»: tās satur dažādas pigmentus, kas redzami ultravioletajos staros, satur ieslēgumus, kuriem piemīt ferromagnētiskas īpašības u.t.t.

Kods aklajiem. Reljefains apliņš, trijstūrs un citas figūras pirmie ieviesa holandieši. Jauninājums izrādījās noderīgs gan aklajiem, gan cilvēkiem ar labu redzi. Tas palielināja banknošu aizsardzību pret viltojumiem. Holandiešu piemēram sekoja Francija, Šveice, Beļģija, Somija, Latvija u.c. valstis.

Caurskata zīmes. Par banknotes istumu jūs varat pārliecināties arī ar banknotes abās pusēs esošajiem zīmējumiem, kas caurskatot rada vienotu attēlu. Uz Vācijas marķām jūs ieraudzīsiet burtu «D», uz Francijas frankiem — portretu, kontūras zīmējumu teleekrāna veidā. Šāda veida precizitāte banknošu viltojājiem bieži vien nav pa spēkam.

Hologrammas, kinogrammas. Tie ir droši, bet arī dārgi banknošu aizsardzības veidi. Tos uzreiz var pamanīt, pametot rokās Somijas markas, jaunās Austrālijas dolārus, Lielbritānijas 50 mārciņas. Parasti hologrammas izmanto lielu nominālu banknotēm.

Optiskais efekts. Naudas izgatavotāji cenšas maksimāli atviegļot mūsu uzdevumu naudas istuma kontrolē. Tāpēc, piemēram, aplūkojot Šveices frankus dažādos leņķos, banknotes maina nokrāsu. Tāpēc arī nav jābrīnās, ka to viltojumu gandrīz nav.

Kādi izskatīsies nakotnes dolāri

Apgrozībā pasaulē ir aptuveni 350 miljardi Amerikas dolāru. **Greenbacks** — «zaļās pagurīņas» jau sen nolikusošas mugurides vilto tās naudas ražotnes. Paradoxāli, bet noziedzniekiem palīdz amerikāņu cieņa pret savām tradīcijām: ilgu laiku attēli uz banknotēm nemainās. Dolāriem nav ūdenszīmju, pie tam apgrozībā līdzās jaunajām banknotēm paliek arī vecās naudaszīmes. Tomēr šķiet, ka amerikāņu pacietībai pienācis gals.

ASV Finanšu ministrija paziņojusi par nodomiem mainīt dolāru di-

zinu. Vecās banknotes negrāsās izņemt no apgrozības, bet pakāpeniski tās tiks nomainītas ar jaunajām. Naudas izgatavotāji it kā nedrīkst mainīt banknošu izmērus un portretus uz tām, tomēr tiek izskatīta iespēja uz dažāda nomināla banknotēm palielinātus portretus, izmainot to novietojumu uz banknotēm. Starp jauninājumiem gaidāma arī ūdenszīme, uzlabots aizsargdiegs, ko nevarēs atdarināt ar kopējamiem aparātiem, varavīksnes krāsas, kas maina krāsu atkarībā no apskates leņķa. Pēc preses ziņām, atjaunotie dolāri varētu tikt laisti apgrozībā jau 1996. gadā.

Galvenās pazīmes viltojājiem dolāriem

Speciālisti zina līdz 100 dažāda nomināla viltoju dolāru pazīmes. Lūk, tikai daļa no tām:

- svarīgi ir neaizmirst, ka katram nominālam ir «savs» portrets;
- pie mazākajām aizdomām par viltojumu ar adatas palīdzību jāpārliecinās par aizsargdiega esamību, vai tie nav vienkārši piezīmēti;
- viltoto dolāru sēriju numuri «lēk», tie var būt izvietoti vienā līnijā, bet ieslīpi;
- uz viltoto dolāru bankas zīmoga starp svāriem atslēgu stūrīti neskaidri apzīmētas baltas piecstaru zvazīņas;

- viltojot dolārus, reti kuram izdodas nodot gravīras detaļas. Uz zīmējumiem nav pakāpeniskas krāsu pārejas, tāpēc mati, pīr, deguns izskatās balti, frizūra un apakšējās daļas saplūst melnā plankumā. Zīmējums acs detaļu neizteiksmības dēļ gandrīz visos viltojumu prezidentam ir skumjš, neizteiksmīgs skatiens;
- bieži 1977.—1988. gada banknošu viltojumu var atšķirt pēc zīmējuma labajā augšējā stūrī banknotes otrajā pusē: uz istās banknotes — trīs mazi četrstūri, uz viltojumiem — četri četrstūri;
- par viltojumu liecina atbildīgo personu «izsmērēti» paraksti, dažādas sēriju numuru un bankas zīmogu nokrāsas;

- no 1963. gada uz dolāru banknošu otrās puses parādījās rinda «*In god we trust*» — «Ar mums Dievs». Ja šī rinda ir uz agra laika izlaiduma banknotēm vai arī, tieši otrādi, tās nav uz vēlāka laika banknotēm, tad tas ir viltojums;
- nedrīkst aizmirst, ka no 1990. gada uz visām dolāru banknotēm, izņemot 1 un 2 dolāru naudaszīmes, ir vertikāls aizsargdiegs. ♦

Arodbiedrību atgriešanās darba tirgū

Kennets Mērfijs, Central European University, speciāli Dienai

Sodien no Baltijas jūras līdz Melnajai jūrai strādājošie vairāk uztraucas par darba vietu saglabāšanu nekā par darba algām. Visās Austrumeiropas valstīs ir vērojama tendence: strādnieki aiziet no darba valsts sektorā, kur darbojas arodbiedrības, meklējot augstāk apmaksātu darbu privātksektorā, kur lielākoties nav arodbiedrību un esošās ir spiestas būt pakļāvīgas. Pēc Starptautiskās darba organizācijas (*International Labor Organization*) datiem, arodbiedrību biedru skaits Austrumeiropā samazinājies vidēji vismaz par trešdaļu. Sociālisma laikos arodbiedrības maz ko darīja kā starpposms starp darba devējiem un strādājošajiem. Tagad to loma ir mainījusies.

Austrumeiropā populārāks korporatīvais models

Austrumeiropas valstu valdības var iedalīt divās lielās grupās pēc to saiknēm ar arodbiedrībām. Pirmo modeļu piedāvā kontinentālās Eiropas daudzveidīgas korporatīvas struktūras, kuru mērķis ir panākt sociālo un industriālo mieru. Likumdošanas veidoļā pastāv superstruktūra, kas valda pār arodbiedrību kustību, bet nav sīkas regulācijas. Uzsvērs tiek likts uz saiknēm starp arodbiedrībām, valdību un darba devējiem, kas palīdz saskaņot to intereses lielā kompromisā. Rūpnieki piešķir valdībai un strādājošiem teikšānu ekonomisko lēmumu pieņemšanā apmaiņā pret sadarbību ekonomisko problēmu risināšanā. Tiek sagaidīts, ka valdība samazinās savu partneru risku, uzraugot investīciju un nodarbinātības gaitu. Starp partneriem nostiprinās ciešas ilgtermiņa attiecības, kad arodbiedrības centralizējas, lai kļūtu par sarunu partneri nacionālā līmenī. Partneri iepazīstina ar savien nodomiem, un tas atvieglo formālo pārrunu norisi. Dažreiz netiešiem mājiem ir liela loma, nekā oficiāliem paziņojumiem.

Otrais arodbiedrību kustības tips ir angļu un amerikāņu modeļi, kurā arodbiedrības ir novirzītas no politikas un galveno uzmanību pievērš darba problēmām, rīkojas galvenokārt uzņēmuma līmenī. Likumdošana nosaka, ka jāorganizē arodbiedrības un kā tās drīkst rīkoties, kā darba devējiem jāiztu- ras pret arodbiedrībām. Darba de-

vēji atzīst arodbiedrības un kontak- tējas ar tām, izskatot strīdus atbilstoši likuma prasībām, nevis pēc pārrunu gaitā izstrādātām normām. «Dzeltenā suna» arodbiedrības (jēdziens, ko lieto pieradināt, darba devējam pakļauto arodbiedrību apzīmēšanai) likumā ir nepārprotami aizliegtas. Likums paredz arī konkrētas sankcijas par noteikumu neievērošanu. Viena no atbildēm, kāpēc priekšroka tiek dota korporatīvajam modelim, ir tā, ka, Austrumeiropā arodbiedrības bailoju no haosa un sociāliem nemieriem ne mazāk kā valdības ministri un darba devēji. Viņi grib aktīvi iesaistīties nacionālās algu un ekonomiskās politikas noteikšanā, lai mēģinātu aizstāvēt biedru intereses.

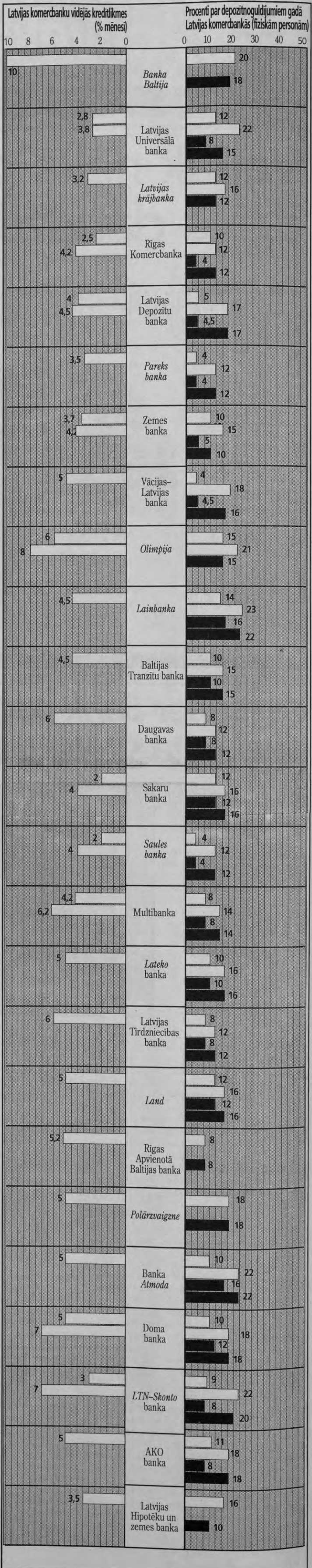
Vācijā gadu desmitiem veiksmīgi darbojas korporatīvais arodbiedrību kustības modelis, kad spēcīgas nacionāla mēroga arodbiedrības ve- da pārrunas ar attiecīgajām darba devēju asociācijām. Vācu arodbiedrību korporatīvā orientācija dod to vadītājiem iespēju saskatīt algu paaugstināšanas makroekonomiskos aspektus, jo viņi ir atbildīgi nacionālā mērogā, ne tikai vienas firmas strādnieku priekšā. Paradoxāli, bet Austrumeiropā sāka ieviest šo modeli tieši tagad, kad Vācijā to kritiski pārvērtē. Nacionālā līmeņa pārrunas iederas strauji augošā ekonomikā, bet, parādoties ekonomiskās krīzes iezīmē, nacionālā algu sistēma vairs nenodrošina algu saistību ar darba ražīguma pieaugumu. Nacionālā algu pārrunu sistēmas sabrukums Austrumvācijas zemēs skaidri parāda šā attieci-

bu modeļa nepilnības. Arodbiedrību kustības modeļa izvēle ietekmē ekonomisko klimatu valstī. «Korporatīvajā modelī» valdība tiek iesaistīta lēmumu pieņemšanā uzņēmuma līmenī. Izvēloties «tiesisko» modeli, mazinās valdības ietekme darba algu noteikšanā un kontrolē — lēmumus pieņem firmas līmenī.

lekšējās nesaskaņas traucē arodbiedrību kustībai strādāt efektīvāk

Faktiski katrā Austrumeiropas valstī ir divi arodbiedrību kustības virzieni. Tajās pretstatā oficiālām federācijām ir ne tikai naidīgi noskaņotas streiku komitejas (Ukrainā, Baltkrievijā), bet arī konkurējošas savienības, kas ir haotiski organizētas, bet kurām ir vairāk entuziasma. Polijā, Ungārijā un Baltkrievijā ciņas starp jaunām arodbiedrībām un veco pārmantotajām sašķēl arodbiedrību struktūras naidīgos blokus un būtiski mazina kā pirmo, tā otro iespējas parādīt savu potenciālu. Vadītājiem jāstrādā ar daudziem arodbiedrību līderiem, kas pārstāv naidīgas grupas un kuru cīņa nereti noved pie ekstrēmisma.

Gandrīz simtgadīgais karš starp trīs lielajām Francijas arodbiedrībām parāda, ka savstarpējā cīņā arodbiedrības politizējas, novirzot ekonomiskos jautājumus otrā plānā, ko savukārt negatīvi vērtē ierindā biedri. Eiropā noris institucionālās pārmaiņas, kas virzītas uz to, lai atbrīvotu arodbiedrības no viņiem svešām funkcijām, no sociālistiskā mantojuma, kura galvenā iezīme ir miljonu cilvēku pilnīgs ekonomiskās atbildības trūkums. Svarīgākais uzdevums ir panākt arodbiedrību rīcības ekonomisko seku apzināšanu un atbildības uzņemšanos. Diemžēl, pietiekas informācijas dēļ, tikai dažā politiskie un ekonomiskie līderi izprot kustības nozīmi. Kaut gan arodbiedrību popularitāte samazinās, sākoties reformām un ekonomikas lejupslīdei, strādnieku kustībā Austrumeiropā parādās jaunas iezīmes, ar kurām tās ienāks nākamajā gadsimtā. ♦

procenti par depozītnoguldījumiem latos (atkarībā no summas)

procenti par depozītnoguldījumiem dolāros (atkarībā no summas)

Baltijas valstu centrālo banku noteiktās valūtas kurss 21.aprīlī			
Valūta	Igaunija (EEK)	Lietuva (liti)	Latvija* (naudas vienības par latu)
1 ECU	14.64	5.33	0.671
1 USD	11.00	4.00	0.509
1 AUD	8.16	2.94	0.373
1 ATS	1.14	0.42	0.0521
1 BEF	0.39	0.14	0.0178
1 GBP	17.80	6.43	0.816
1 CAD	8.11	2.92	0.372
1 DKK	2.04	0.74	0.0932
1 FIM	2.57	0.94	0.118
1 FRF	2.27	0.82	0.1038
1 DEM	8.00	2.92	0.367
1 NLG	7.15	2.61	0.327
100 ITL	0.64	0.23	0.0293
100 JPY	13.28	4.87	0.608
1 NOK	1.78	0.65	0.0815
100 ESP	8.94	3.22	0.410
1 CHF	9.68	3.54	0.443
1 SEK	1.49	0.54	0.0683
1 SDR	17.45	6.37	0.7997
1EEK 1.00	0.37	0.0458	
1 LTL	—	1	0.127

Latvijas Bankas bezskaidras naudas pirkšanas un pārdošanas kurss 24.aprīlī

Valūta	ieperk	pārdod
1 ASV dolārs	0.5035	0.5136
1 sterliņu mārciņa	0.8078	0.8241
1 Vācijas marka	0.3629	0.3703
10 Francijas franki	1.0281	1.0489
100 Japānas jenas	0.6022	0.6144

Nekonvertējamo valūtu kurss no 24. līdz 30.aprīlim

Valsts	Bezskaidras naudas vienība	Ls
Baltkrievija	1000	0.0437
Kazahstāna	1000 tenga	8.07
Azerbaidžāna	1000 manati	0.114
Krievija	1000	0.099
Uzbekistāna	1 sums	0.0192
Gruzija	1 000 000	0.386
Armēnija	1000 dram	1.24
Turkmenistāna	1000 manati	2.57
Moldova	1 leja	0.111
Tadžikistāna	1000	0.099
Ukraina	1 000 000	3.78

Privatizējamā AIS Latvijas Universālā Banka pārskats			
(1993.28.09. - 1994.31.12.)			
Balance uz 1994. gada 31. decembri			
Aktīvi	tūkst. Ls	Saistības un pašu kapitāls	tūkst. Ls
Kase	3,359	Norēķinu un depozītu konti	40,833
Prasības pret Latvijas banku	3,205	Valdības budžeta kontu atlikumi	1,534
Prasības pret citām kredītiestādēm	2,157	Istermiņa aizņēmumi	356
Istermiņa obligācijas	6,865	Uzkrātie procentu izdevumi un citas saistības	6,277
Istermiņa aizdevumi bankām	2,342	Ilgtermiņa aizņēmumi	9,385
Istermiņa aizdevumi klientiem	13,554	Kopā saistības	58,385
Uzkrātie procentu ienākumi un citi aktīvi	1,020		
Ilgtermiņa aizdevumi klientiem	8,840	Statūtu kapitāls un akciju emisijas uzcenojums	9,000
Valdības obligācijas	23,633	Rezerves	2,746
Investīcijas	718	Pašu kapitāls	11,746
Pamatlīdzekļi	4,438		
Kopā	70,131	Kopā	70,131
Peļņas un zaudējumu aprēķins 15 mēnešiem			
Procentu ienākumi		tūkst. Ls	14,167
Procentu izdevumi		(2,824)	
Tīrais ienākums no procentiem		11,343	
Dividenžu ienākumi		16	
Saņemtā komisijas nauda		960	
Izmaksātā komisijas nauda		(202)	
Peļņa no ārvalstu valūtas un vērtspapīru pārdošanas		352	
Zaudējumi no ārvalstu valūtas pozīcijām		(36)	
Citi parastās darbības ienākumi		1,114	
		2,204	
Ienākumi no parastās darbības		13,547	
Administratīvie izdevumi		(6,275)	
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības nolietojums		(267)	
Parastās darbības izdevumi		6,542	
Parastās darbības peļņa pirms nodokļiem		7,005	
Uzkrājumi slīkšiem un nedrošiem parādiem:			
- aizdevumi bankām		(836)	
- aizdevumi klientiem		(3,380)	
Peļņa no parastās darbības pirms nodokļiem		2,789	
Peļņas nodoklis		(1,405)	
Peļņa no parastās darbības pēc nodokļiem		1,384	
Dividendes		(166)	
Nesadalītā peļņa		1,218	
AUDITORU ZIŅOJUMS A/S LATVIJAS UNIVERSĀLĀ BANKA AKCIONĀRIEM			
Mēs esam veikuši A/S Latvijas Universālā Banka finanšu pārskatu auditu. Bankas vadība ir pilnībā atbildīga par šiem finanšu pārskatiem. Mēs esam atbildīgi par neatkarīga audita slēdziena sniegšanu, kas sagatavots pamatojoties uz veikto auditu un šiem finanšu pārskatiem, kā arī par audita slēdziena nodošanu Jums.			
Mēs veicām auditu saskaņā ar Starptautiskajiem audita standartiem. Saskaņā ar šo standartu prasībām, mūsu audita mērķis ir iegūt pietiekamus pierādījumus un pārliecināties, ka finanšu pārskatos uzrādītā informācija būtiski neatšķiras no patiesajiem faktiem. Audita laikā izlases veidā veikta finanšu pārskatos uzrādīto summu un posteņu apliecināšanās dokumentācijas pārbaude. Veiktā audits ietver arī Bankas vadības svarīgāko lēmumu un spriedumu, kas pieņemti finanšu pārskatu sagatavošanas procesā, novērtēšanu; kā arī Bankā izmantoto grāmatvedības uzskaites metožu piemērošanas, atbilstības un konsekventas pielietošanas novērtēšanu.			
Finanšu pārskati nav pārveidoti saskaņā ar 29. Starptautisko grāmatvedības standartu (Finanšu pārskatu sniegšana hiperinflācijas ekonomikas apstākļos).			
Uzskatām, ka, izņemot iepriekšējā rindkopā norādīto, šie finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos godīgi un patiesi atspoguļo Bankas finansiālo stāvokli uz 1994. gada 31. decembri, kā arī tās darbības rezultātus un naudas plūsmas par 15 mēnešiem līdz šim datumam saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.			
Bez tālākiem iebildumiem, pievēršam uzmanību finanšu pārskatu 3. piezīmei. Banka ir iekļauta Latvijas banku sistēmas rehabilitācijas plānā un 1994. gadā tā saņēma Latvijas Republikas valdības garantētas obligācijas apmaiņā pret zemstandarta aizdevumiem, kuri bija izsniegti pirms Bankas izveidošanas, un nokavētiem procentu maksājumiem. Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar uzņēmuma darbības turpināšanas koncepciju ņemot vērā veikto rehabilitācijas pasākumus un valdības saistības atpirkt šīs obligācijas.			
Coopers & Lybrand			
1995. gada 28. marts			
Ar pilnu pārskatu variet iepazīties ikvienā Latvijas Universālās Bankas filiālē			

TIRGUS UN ĪPAŠUMS

Tūrisma firmām nepieciešama akreditācija, viesnīcām — kategorizācija

Valdis Jalinskis

Latvijā pašlaik darbojas vairāk nekā 280 licencētas tūrisma firmas. Pēc dažādiem aprēķiniem, pagājušajā gadā Latviju apmeklējuši no 200 tūkstošiem (Valsts statistikas komitejas dati) līdz 1,9 miljoniem tūristu (robežsargu dati). Kāda ir situācija un to, kas jauns gaidāms tūrisma tuvākajā laikā, Dienai pastāstīja Latvijas Tūrisma padomes direktore Olga Slaugotne.

Vienotas ceļazīmes no NVS

Tā kā daudzas tūrisma firmas specializējas tikai vizu izsniegšanā, nevis piedāvā reālus ceļojumus, tuvākajā laikā gaidāma tūrisma firmu akreditācijas nepieciešamība Latvijas vēstniecības NVS valstīs. Tas nozīmē, ka Latvijas firmas partnerfirmai būs jābūt ne tikai licencētai (licencēšana tūrisma firmām ir arī Krievijā un citās NVS valstīs), bet vēstniecībā jāuzrāda arī reālu ceļojumu uz Latviju reklāmas, uzskates materiāli utt.

Sadarbībā ar Latvijas Pilsonības un imigrācijas departamentu Tūrisma padome sagatavojusi vienotu ceļazīmes formu, kas aizstās ielūgumu. Tāda veida ceļazīmes ir bijušas arī iepriekš, bet tagad ceļazīmes saņemšanai būs nepieciešams ne tikai tūrisma firmas iesniegums, bet arī Latvijas viesnīcas apstiprinājums par to, ka firma ir pasūtījusi apmeklējumu vietās šajā viesnīcā. O.Slaugotne cer, ka tas ļaus samazināt tādus pseidotūrisma firmu skaitu, kas tikai kārto ielūgumus uz Latviju.

Ceļazīmes būs ne tikai latviešu un krievu, bet arī angļu valodā, lai tās varētu izmantot arī citas valstis, kurās Latvijas apciemošanai jopro-

āri tuvākā apkārtnē. Tā, piemēram, vēl neatklāta *Radisson SAS Hotel Daugava* droši vien nevarēs kļūt par piecvaigžņu viesnīcu tikai tāpēc, ka pie tās nav pietiekoši ērta piebraukšana.

Pēc kategorizācijas komisijas apstiprināšanas (tā varētu notikt rudenī), viesnīcām būs jāraksta iesniegumi klasifikācijai. Pēc tam komisija šīm viesnīcām izsūtīs formulārus ar to prasību aprakstu, pēc kurām nosaka kategoriju, un viesnīcām būs jāaizpilda veidlapas par to, kas no minētā tām jau ir un atbilstošo zvaigžņu skaitu, uz kuru viesnīca pretendē. Komisija šos datus pārbaudīs un dos slēdzienu. Jāpiebilst, ka tad, ja viens stāvs būs piecvaigžņu, bet pārējā viesnīcā — trisvaigžņu, arī visa viesnīca varēs lepoties tikai ar trisvaigžņu statusu, bet par to varētu arī nebēdāties, jo pēc aptaujām Latvijā vispieprasītākās varētu būt divu un trisvaigžņu viesnīcas.

Projektā paredzēts, ka pēc kategorizācijas komisijas apstiprināšanas 18 mēnešos visām viesnīcām būs jāiziet šī klasifikācija. Turpmāk kategoriju pārskatīšana varētu notikt katru gadu.

Zviedrijā Baltijas tūrisma informācijas centra pagaidām nebūs

Baltijas valstu pārstāvji marta beigās piedalījās tūrisma gadatirgū Ģēteborgā, kur bija paredzēts arī noslēgt vienošanos par Baltijas tūrisma informācijas centra izveidošanu Zviedrijā. Tomēr pēdējā brīdī

Latvijas puse neguva valdības atbalstu, un vienošanās netika noslēgta. Pašlaik Baltijas tūrisma informācijas centri ir Vācijā un Somijā, kur daļējs finansējums ir no šo valstu valdībām.

Latvijas tūrisma informācijas centri darbojas arī Austrijā un Francijā, tur darbinieki strādā uz entuziasma pamata, nesāņemot par to atalgojumu.

Tūrisma informācijas centri darbojas ne tikai ārvalstīs, bet arī dažādās Latvijas apdzīvotajās vietās: Rīgā, Salacgrīvā, Nicā, Valmierā un citur.

Tie pārsvarā darbojas ar pašvaldību atbalstu un piedāvā tūrisma un atpūtas vietas tuvākajā apkārtnē. Lai tuvinātu šo centru darbību Eiropas standartiem un sniegtu praktiskus padomus, Tūrisma padome kopīgi ar Eiropas savienības speciālistiem centru darbiniekiem maija sākumā organizēs speciālu mācību semināru, jo lokālās tūrisma informācijas loma arvien pieaug, kā tas notiek visur Eiropā.

Latvijā varētu būt izdevīgs speciālo interešu tūrisms — laivu braucieni, medības, makšķerēšana. Par makšķerēšanas iespējām nopietni ieinteresējās Anglijas tūrisma firmas, kas gatavas maksāt par legāli organizētu makšķerēšanu ezeros un upēs. Medību organizēšanā ir lielas problēmas, jo licencēm ir salīdzinoši augstas cenas un Rietumeiropas medniekiem legāli medīt izdevīgāk ir Polijā vai Lietuvā (un to viņi jau ar lielu entuziasmu dara).

Slīterē darbojas tūrisma firma *Eastbird*, kas piedāvā putnu vērošanu. Izrādās, ka atsaucei esot lieldarī, sevišķi no Skandināvijas valstu tūristiem.

Atvaļinājums Bulgārijā lētāks nekā Latvijā

Vasarā palielinās arī tūristu skaits, kas vēlas apceļot tuvākas un tālākas zemes. Pirmajā vietā pēc tūristu skaita no Latvijas tagad ir Itālija, otrajā — Spānija, trešajā — Francija. Pēdējā laikā palielināties brauktdarījumu skaits uz Turciju (Antāliju), populārāki kļūst Bulgārijas kūrorti.

Apskatot Bulgārijas cenrāžus un salīdzinot tos ar Latvijas atpūtas namu izņemumiem, diemžēl jāatzīst, ka lētāk atvaļinājumam ir pavadīt Bulgārijas Zelta smiltīs nekā Jūrmalā viesnīcā.

Latvijā populārākā — Ostankinas TV

Turpinājums no 7.lpp.

Lai gan populārākais ir Ostankinas TV kanāls, tomēr no 16.janvāra līdz 19.februārim televīzijas programmu popularitātes reitings pirmajās divās vietās Latvijas TV 1 bijusi *Panorāma* un *Kavingtonkrosa*, ko kaut reizi nedēļā ir skatījušies 35% skatītāju, tām seko Ostankinas TV *Savvaļas roze* atkārtotajā un *Brīnumu lauks* (skat. tabulu).

Latvijas radiostacijām ir pastāvīgākas auditorijas nekā televīzijas kanāliem — maksimālais klausītāju skaits, kas kaut reizi nedēļā ir klausījušies kādu radiostaciju, ir 48% (Latvijas radio pirmā programma). Acinredzot lielākā daļa klausītāju ir izvēlējušies savu staciju, dod priekšroku televīzijai vai klausās magnetofonu (25%).

Faktiski tikai virieši klausās radiostaciju *R&R*, 74% — *Radio SWH*, 57% — *Super FM*, 53% — *Radio 106,2 Rīgai* un 51% — *Radio Amadeus* klausītāju ir virieši.

Radiostaciju *R&R* klausās tikai latvieši, 88% *Radio Skonto* klausītāju ir latvieši, bet 82% *SWH* klausītāju ir nelatvieši.

Populārākās jauniešu raidstacijas ir *Super FM* un *Radio Skonto* (attiecīgi 58% un 55% klausītāju vecumā no 12 līdz 24 gadiem).

Visas 40 populārākās radioprogrammas ir skanējušas Latvijas radio 1. programmā. Populārākās ir programmas *Pusdiens* (šo programmu kaut reizi nedēļā ir klausījušies 14,3% Latvijas iedzīvotāju), *Lauku cilvēkiem* (13,9%), *Labrit* (11,7%), *Svētītis* (10,1%), *Pēcpusdienas ekspress* (9,1%), *Priekšpusdienas ekspress* (9,1%).

Programmu reitings (%) 16.janvāris — 19.februāris

1. <i>Panorāma</i>	L1 35%
2. <i>Kavingtonkrosa</i>	L1 35%
3. <i>Savvaļas Roze</i> (atk.)	OS 33%
4. <i>Brīnumu lauks</i>	OS 30%
5. <i>Māja Toshānā</i>	L1 27%
6. <i>Kains un Abels</i>	OS 27%
7. <i>Piektais stūris</i>	OS 26%
8. <i>Malībi iela nr.2000</i>	L1 25%
9. <i>Sastrēģumstunda</i>	OS 25%
10. <i>Beverlīhila</i>	L1 24%
11. <i>Kizakas smaidis</i>	L1 23%
12. <i>Detektīvu klubs</i>	OS 23%
13. <i>Pie vecā ratiņa</i>	L1 22%
14. <i>Savvaļas Roze</i>	OS 22%
15. <i>Paule</i>	L1 21%
16. <i>Laihs</i>	OS 21%
17. <i>Svētdiena</i>	OS 21%
18. <i>Humora raidījums</i>	L1 20%
19. <i>Bordertauna</i>	L1 19%
20. <i>Glābējzvēns</i>	L2 19%
21. <i>Sports</i>	L1 18%
22. <i>E iela</i>	L2 18%
23. <i>Šodien</i>	L1 17%
24. <i>Savai zemei</i>	L1 16%
25. <i>Mēs</i>	OS 16%
26. <i>Vakara intervijs</i>	L1 15%
27. <i>Viesnīca</i>	L1 15%
28. <i>Glābējzvēns</i> (atk.)	L2 15%
29. <i>Tēma</i>	OS 15%
30. <i>Tādi esam</i>	L1 14%
31. <i>Noziegumam pa pēdām</i>	L2 14%
32. <i>Hameleonu rotaļas</i>	L2 14%
33. <i>Kinogadsimts</i>	OS 14%
34. <i>Rīta stunda</i>	L1 13%
35. <i>90-tie</i>	L1 13%
36. <i>Paradīzes pludmale</i>	L2 13%
37. <i>Spogulis</i>	L1 12%
38. <i>Flintstoni</i>	L1 12%
39. <i>Revāns</i>	IG 12%
40. <i>Kinovakars</i>	L1 11%

L1 — Latvijas TV 1
L2 — Latvijas TV2
OS — Ostankinas TV
IG — IGE TV

Rezultātu nolaišanas piemērs. Latvijas TV1 (L1) raidījumu *Panorāma* skatās 35% Latvijas iedzīvotāju, bet Ostankinas TV (OS) filmu *Savvaļas Roze* (atk.) — 33% Latvijas iedzīvotāju.

ju skaits, kas kaut reizi nedēļā ir klausījušies kādu radiostaciju, ir 48% (Latvijas radio pirmā programma). Acinredzot lielākā daļa klausītāju ir izvēlējušies savu staciju, dod priekšroku televīzijai vai klausās magnetofonu (25%).

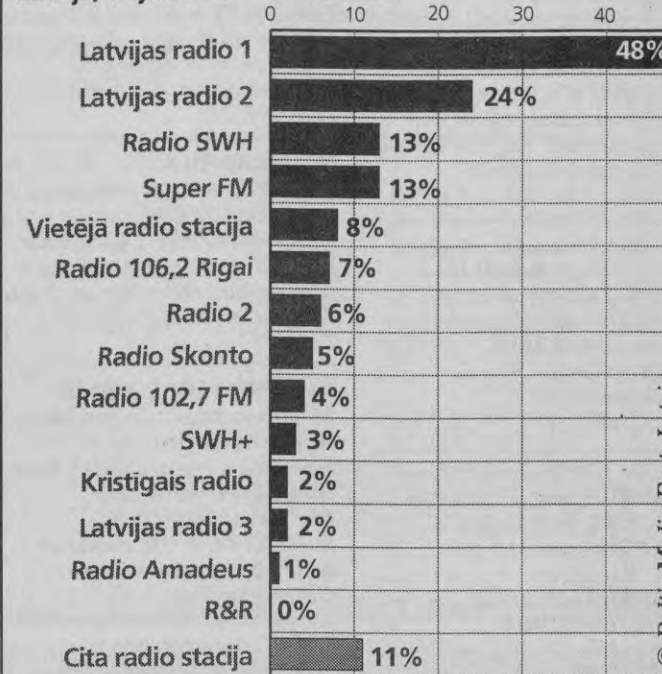
Faktiski tikai virieši klausās radiostaciju *R&R*, 74% — *Radio SWH*, 57% — *Super FM*, 53% — *Radio 106,2 Rīgai* un 51% — *Radio Amadeus* klausītāju ir virieši.

Radiostaciju *R&R* klausās tikai latvieši, 88% *Radio Skonto* klausītāju ir latvieši, bet 82% *SWH* klausītāju ir nelatvieši.

Populārākās jauniešu raidstacijas ir *Super FM* un *Radio Skonto* (attiecīgi 58% un 55% klausītāju vecumā no 12 līdz 24 gadiem).

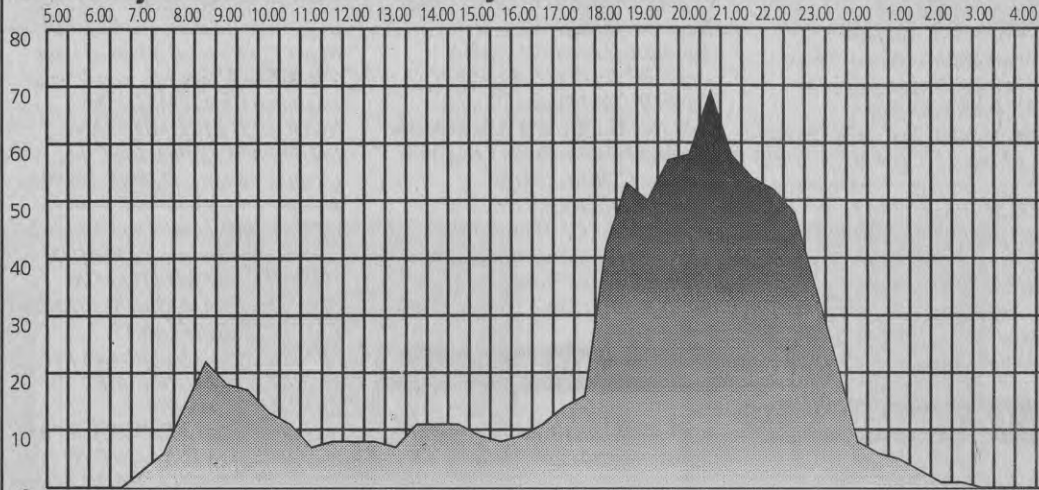
Visas 40 populārākās radioprogrammas ir skanējušas Latvijas radio 1. programmā. Populārākās ir programmas *Pusdiens* (šo programmu kaut reizi nedēļā ir klausījušies 14,3% Latvijas iedzīvotāju), *Lauku cilvēkiem* (13,9%), *Labrit* (11,7%), *Svētītis* (10,1%), *Pēcpusdienas ekspress* (9,1%), *Priekšpusdienas ekspress* (9,1%).

Radio stacijas — nedēļas kopējā auditorija (%) Latvija, 16.janvāris—19.februāris

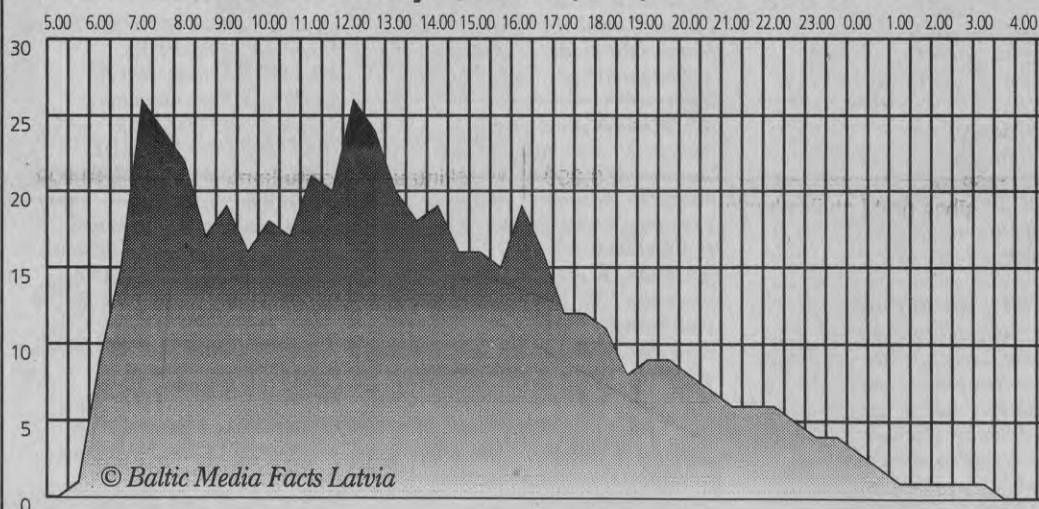

Rezultātu nolaišanas piemērs: Vismaz 1 reizi nedēļā Latvijas radio 1 klausās 48% Latvijas iedzīvotāju

Televīzijas diennakts auditorija (%) Latvija, 16.janvāris—19.februāris

Radio diennakts auditorija (%) Latvija, 16.janvāris—19.februāris

Canon

CENTRS

Radix™

Pirmajās divās nedēļās pēc atklāšanas (līdz 5. maijam)
- visizdevīgākās atlaišanas.

Rīga, Pērses iela 2 tālr. 7285858, 7285995, 7281606

PRECIZITĀTE UN GARANTĪJA

AUDITORFIRMA
"INVEST-RIGA"

LV-1050, Rīga, Jauniela 24
tel. 371-2-20320 fax/tel. 371-2-228926
371-7820076

Zvērināti revidenti un auditori
nodrošina uzņēmumu gada
pārskatu pārbaudi un
apstiprinājumu.

Filiāles:
Liepāja LV-3401, Graudu 27 (4. stāvs), tālr. 234-21780
Cēsis LV-4100, Raunas 1 (2. stāvs), tālr. 241-23983
Ventspils LV-3600, Kuldīgas 26 (8. st.), tālr. 236-23785
Daugavpils LV-5403, Sakņu 29, tālr. 254-26351

VIENREIZĒJĀS LIETOŠANAS TRUKI

Visplašākā
izvēle
Viszemākās
cenas

Diena Duni

Rīgā, Lāčplēša ielā 1; Kengaraga ielā 10a.
Tālr. 371575, 270240.

JUVE

BIROJA MĒBELES

Baznīcas iela 4a, Rīga, LV-1050
Tālr. 221026, tālr./fakss (371) 8821399

SP SPT AKUJU SABIEDRĪBA

OFICĀLAIS SHARP PRODUKCIJAS IZPLĀTĪTĀJS LATVIJĀ

Kārtība Vajadzīga Visiem !

kases aparāti SHARP

tālr. 574696, 576437

Izdots Latvijas eksporta preču un uzņēmumu katalogs

Baiba Melnace

Rīga, 21.apr. Latvijas Attīstības aģentūra (LAA) izdevusi katalogu *Latvian Export Directory '95* — ikgadēju izdevumu angļu valodā, kas informē ārvalstu partnerus par Latvijas eksportprečām, esošajiem un potenciālajiem eksportuzņēmumiem un par pakalpojumiem, kas saistīti ar eksportu.

Sis katalogs par Latvijas eksportprečām un uzņēmumiem veidots pēc standarta, kāds šādiem izdevumiem ir visā pasaulē, ziņo LAA preses sekretāre Antra Laumane. Kataloga uzņēmumu alfabētiskajā sarakstā minēta uzņēmuma adrese, uzņēmējdarbības veids, produkcija un informācija par kontaktpersonu. Savukārt preces izdevumā klasificētas pēc starptautiskā klasifikatora *Harmonized Commodity Description and Coding System*.

Pārējie interesenti to var iegādāties LAA.

ALAN Ltd.

ŽALŪZIJAS
VERTIKĀLAS
HORIZONTĀLAS
"RULLI",
MARKIZES,
AIZSARGSLĒGI

Rīga, Dzirnavu ielā 42
T. 201077, 281889, 283735

DATORTEHNIKA

VAR

Rīga, Baznīcas iela 4a
Tālr. 220405, 212717
fakss 212537
Rīga, Kr. Barona iela 12
Tālr. 7287471;
Jelgava, Mātera iela 26a
Tālr. 8-230-27445
Jūrmala, Dzintaru prosp. 14
Tālr. 764330, 753360
fakss 764190
E-mail: VAR@MIL.LU.LV

IESPĒJAMAS
ATLAIDES
pastāvīgiem
klientiem,
starpniekiem,
kā arī
vairumpircējiem.

MEGA HELLWELL PACKARD DELL IBM EPSON

MEGA 486 DX2-66 • 486DX2-66, Cache 256Kb, Ls 790.00
4Mb RAM, 540Mb HDD, 3.5" FDD, 25/1P Port; Mini Tower Case; 1Mb Video card VLB, VL I/O.

MEGA 486 DX4-100 V1 • 486DX4-100, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 540Mb HDD, 3.5" FDD; 25/1P Port; Mini Tower Case; 1Mb Video card VLB, VL I/O.

MEGA Pentium P-60 PCI • Pentium P-60, Cache 256Kb, 8Mb RAM, 420Mb HDD, 3.5" FDD; 25/1P Port; Mini Tower Case; 1Mb PCI ATI MACII Video card, Onboard I/O.

MEGA Pentium P-90 PCI • Pentium P-90, Cache 256Kb, 8Mb RAM, 420Mb HDD, 3.5" FDD; 25/1P Port; Mini Tower Case; 1Mb PCI ATI MACII Video card, Onboard I/O.

Visos komplektos ietilpst:
14" Krāsu Monitors TATUNG, SVGA, 0.28 mm, MRP II, (LE), Tower Management, 101 Taustiņu klaviatūra, Genius Mouse One ar paliktni, 10 gab. 3.5" HD disketes MEGA.

Processors	RAM	CACHE	HDD	VIDEO	
BASIC 486 SX-25 VLB	4Mb	256Kb	270Mb	1Mb	Ls 631.00
BASIC 486 SX-25 VLB	4Mb	256Kb	420Mb	1Mb	Ls 658.00
BASIC 486 DX2-66 VLB	4Mb	256Kb	270Mb	1Mb	Ls 715.00
BASIC 486 DX2-66 VLB	8Mb	256Kb	420Mb	1Mb	Ls 844.00
BASIC 486 DX2-66 VLB	16Mb	256Kb	420Mb	1Mb	Ls 1,069.00

Visos komplektos ietilpst:
3.5" FDD, 25/1P Port; Mini Tower Case; Video Card 1Mb VLB, VLB I/O, 101 Taustiņu klaviatūra, 14" Krāsu monitors TATUNG, SVGA, 0.28 mm, MRP II, (LE), Power Management, 101 Taustiņu klaviatūra, Genius Mouse One ar paliktni, 10 gab. 3.5" HD disketes MEGA.

•Pēc klienta vēlēšanās iespējamas konfigurācijas izmaiņas.
•Cenas iekļauts apgrozījuma nodoklis.
•Cenas var tikt mainītas bez iepriekšēja brīdinājuma.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI Reklāmas aģentūra: Rīgā, Pils ielā 12. Tāl. 221133

KURSI, SEMINĀRI, IZSTĀDES

VALODAS

Latvijas Universitātes Kultūrizglītības nodaļa Aspazijas bulv. 5, 30. istaba. **NO 3.MAIJĀ** rīko ANGLŪ VALODAS INTENSĪVU MĀCĪBU kursu iesācējiem un klausītājiem ar priekšzinašānu. Tāl. 220420 (no plkst. 13 līdz 17), 292309 (vakaros).

Rīgas Kongresu nama valodu centrs organizē: **2.MAIJĀ** – VĀCU VALODAS kursus, LATVIEŠU VALODAS kursus (ar atestāciju), **4.MAIJĀ** – ANGLŪ VALODAS kursus. Adrese: K. Valdemāra iela 5. Tāl. 323374.

Firma LETONIS organizē kursus: **24.APRĪLĪ** plkst. 12.30 un 16 ANGLŪ BIZNES VALODA, **25.APRĪLĪ** plkst. 18 VĀCU VALODA, **26.APRĪLĪ** plkst. 11.30 LATVIEŠU VALODA (ar atestāciju), **3.MAIJĀ** plkst. 19 SPĀņu VALODA, **NO 5.MAIJĀ** – IGAUŅU, LIETUVIEŠU, NORVIEŠU, FRANCU, ITĀĻU, SOMU, ZVIEDRU VALODA. Skolēniem, studentiem, pensionāriem, invalīdiem iespējama atlāde. Nodarības notiek centrā. Angļu, latviešu valodas kursi notiek arī Sarkandaugavā. Tāl. 274394 (no plkst. 12 līdz 16), 274747, 412002.

LATVIEŠU VALODAS kursi visu vecumu pieaugušajiem un skolēniem, grupās un individuāli. Bezdarbniekiem – atvieglojumi. Valsts valodas atestācija un sagatavošana tai. Nodarības notiek Purvciemā. Tāl. 583772.

DATORMĀCĪBA

Latvijas Universitātes Kvalifikācijas celšanas fakultāte rīko kursus: IBM personālie datori iesācējiem, IBM personālie datori "WINDOWS" vidē, Tekstu redaktors "WORD FOR WINDOWS 6.0". Elektronu tabulas "EXCEL FOR WINDOWS 5.0", Maketēšanas līdzeklis "PAGEMAKER FOR WINDOWS", Grafiskā dizaina līdzekļi "ALDUS FREE HAND". Dienas un vakara grupas. Tāl. 227112 (no plkst. 10 līdz 16).

24., 27., 28.APRĪLĪ Soft-tronik izglītības centrs organizē kursus pēc programām: Datoru lietošanas pamati, Darbs "Windows" vidē, Tekstu redaktors "Word 6.0 for Windows", Pakete ekonomiskajam aprēķinam "Excel 5.0 for Windows" **27.APRĪLĪ, 4.MAIJĀ**

kursi profesionāļiem NetWare TCP/IP Transport, Tiklu "NETWARE 3.1" UN 4.0" administrēšana, Tiklu tehnoloģijas, Tiklu "NETWARE" instalēšana un tehniskā apkalpošana. Nodrošinām iespēju nokārtot eksāmenus starptautisku sertifikātu iegūšanai. Tāl. 294727.

NO 24.APRĪLĀ firma FORTECH organizē divu nedēļu DATORKURSU GRĀMATVIEŽIEM. Cenurtdienās plkst. 15 notiek grāmatveidības programmu paketes Miniapvārsnis demonstrācija. Tāl. 7285523, 7281575.

24.APRĪLĪ UN 2.MAIJĀ LU Matemātikas un informātikas institūta Apmācības un konsultāciju centrs GRĀDA sākas divnedēļu intensīvie kursi PERSONĀLO DATORU LIETOŠANĀ. Ir rīta, dienas un vakara grupas. Kursi domāti visiem lietotājiem, t.sk. sekretāriem-lietvediem, referentiem, kadru daļu darbiniekiem, grāmatvežiem, uzņēmējiem u.c. Tāl. 213206 (no plkst. 8.30 līdz 17.30).

24. UN 26.APRĪLĪ UN 8.MAIJĀ LU Matemātikas un informātikas institūta Apmācības un konsultāciju centrs GRĀDA organizē DATORU KURSU IESĀCĒJIEM Darbs Windows vidē, bet **5., 8. UN 15.MAIJĀ** organizē datoru kursu grafiskās paketes COREL DRAW profesionāla teksta redaktora WORD 6.0 FOR WINDOWS, elektronisko tabulu EXCEL 5.0 FOR WINDOWS apgušanai. Tāl. 213206 (no plkst. 8.30 līdz 17.30).

UZŅĒMĒJDARBĪBAS PAMATI

Pašvaldību un projektu vadības valsts mācību centrs **5.MAIJĀ** rīko semināru VALSTS SOCIĀLĀ APDROŠINĀŠANA (sociālais nodoklis ar komentāriem, visa veida sociālās apdrošināšanas pabalsti, nepārtrauktais darba stažs). Lai arī līdzam pieteikt dalību pa tāl. 225324, 225381.

12.MAIJĀ plkst. 14 LU Matemātikas un informātikas institūta Apmācības un konsultāciju centrs Grāda rīko semināru PAR UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLI, **11.MAIJĀ** plkst. 13.30 – semināru PAR PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS NODOKLI (apgrozījuma nodokļa jaunā redakcija). Tāl. 213206 (no plkst. 8.30 līdz 17.30).

Latvijas Zvērīnātu notāru padome un Rīgas Zinātnes un tehnikas nams rīko semināru

VĒRTSPĀPIRU VALSTS REGULĒŠANA latviešu valodā – **25.APRĪLĪ**. Uzziņas pa tāl. 323890, 323893.

Rīgas Zinātnes un tehnikas nams **28.APRĪLĪ** – latviešu valodā, **5.MAIJĀ** – krievu valodā rīko semināru Izmaiņas likumā PAR SABIEDRĪBĀM AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU. Uzziņas pa tāl. 323890, 323893.

Rīgas Zinātnes un tehnikas nams **11.MAIJĀ** krievu valodā rīko semināru Izmaiņas likumā PAR AKCIJU SABIEDRĪBĀM, kuras saistītas ar likuma «PAR VĒRTSPĀPIRIEM» pieņemšanu. Uzziņas pa tāl. 323890, 323893.

Rīgas Zinātnes un tehnikas nams **18.MAIJĀ** – latviešu valodā, **19.MAIJĀ** – krievu valodā rīko semināru VALSTS SOCIĀLĀ APDROŠINĀŠANA. Semināru vada P. Dobrozes k-gs. Uzziņas pa tāl. 323890, 323893.

Rīgas Zinātnes un tehnikas nams **15.MAIJĀ** – krievu valodā, **22.MAIJĀ** – latviešu valodā rīko semināru PAMATLĪDZEKLŪ UZSKAITES UN AMORTIZĀCIJAS APREĶĪNU PROBLĒMAS. Lektore E. Zaicevas kundze. Uzziņas pa tāl. 323890, 323893.

Rīgas Zinātnes un tehnikas nams **12.MAIJĀ** latviešu valodā rīko semināru PAR IZMAIŅĀM NODOKĻU LIKUMDOŠANĀ. Lektors A. Kodoliņa k-gs. Uzziņas pa tāl. 323890, 323893.

UAC (Uzņēmējdarbības Atbalsta centrs) rīko kursus UZŅĒMUMA VADĪŠANAS PAMATOS UN BIZNESĀ PLĀNOŠANĀ, BIZNESĀ IDEJU ĢENERĒŠANĀ SEMINĀRUS, specializētos kursus MARKETINGĀ, PRASMĒ REKLAMĒTIES UN PĀRDOŠANAS TEHNIKĀ, kā arī specializētos VEIKALNIEKU KURSU VEIKALU VADĪTĀJIEM. Pieteikšanās Pērses ielā 2, tāl. 227623.

Latvijas Lauku uzņēmēju klubs un Tehnoloģijas centrs š.g. **28.APRĪLĪ** plkst. 10 VEF Kultūras pili rīko semināru PAGASTU ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IZSTRĀDE. Uzziņas pa tāl. 363880, 296722.

RKS Komercizglītības centrs aicina uz intensīvajiem biznesa kursiem: PAMATZINĀŠANAS FINANSU UN SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS JAUTĀJUMOS, STRATĒGIŠKŪ LĒMUMU PIEŅĒMŠANA, FIRMAS VADĪŠANA KONKURENCES APSTĀKĻOS, FINANSU UN SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS ANALĪZE UN PLĀNOŠANA. Pieteikties pa tāl. 261186.

17135514.

Firma Teodors no **25.APRĪLĪ** APMĀCA SEKRĒTĀRUS-REFERENTUS, BIZNESĀ MENEDŽERUS, BILANCSPEJĪGUS GRĀMATVEŽUS, BĀRMEŅUS, KASIERUS, kas nodarbojas ar valūtu, EKSKURSIJU VADĪTĀJUS. Latviešu valodā (ar atestāciju). Tāl. 561927, 550587, 270375.

A/s Energofirma Jauda kopā ar ārējām sadarbības partneriem š.g. **11.MAIJĀ** Rīgā, Krustpils ielā 119, rīko ikgadējo izstādi- semināru JAUNI PRODUKCIJAS VEIDI UN ELEKTROMATERIĀLI. PROGRESĪVO ANTIKOROZIJAS PĀRKLĀŠANAS TEHNOLOĢIJU IEVIEŠANA. Sākums plkst. 10. Tāl. uzzinām 7105760. Aicinām visus interesentus!

Latvijas Banku kolektīvā atvērto durvju dienas notiks š.g. 28.aprīlī plkst. **15 UN 29.APRĪLĪ** plkst. 11 Rīgā, K. Valdemāra ielā 1b. Tāl. 322621, 322605.

29.APRĪLĪ plkst. 14 Latvijas materiālu pēšanas biedrība rīko semināru par tēmu TERMOELASTOPLASTU IEVIEŠANA UN PIELIETOŠANA. Lektors Dr. sc. ing. J. Zicans. RTU, Azenes ielā 14, 271 telpa.

AUTOKURSI

Autoskola Berģi rīko: B kategorijas autovadītāju kursu **24.APRĪLĪ** Brīvības gatvē 439, **11.MAIJĀ** Brūņinieku ielā 24a, **12.MAIJĀ** Vangāžu, Gaujas ielā 2; C1, D1 kategoriju autovadītāju kursu **15.MAIJĀ**, Brīvības gatvē 439. Tāl. 994595.

GRĀMATVEDĪBA

24.APRĪLĪ plkst. 9.30 un **2.MAIJĀ** plkst. 17 LU Matemātikas un informātikas institūta Apmācības un konsultāciju centrs GRĀDA sākas intensīvie kursi BILANCSPEJĪGU GRĀMATVEŽU SAGATAVOŠANĀ, bet 9. un **16.MAIJĀ** plkst. 13.30 sākas trīsdienu kursu strādājošiem grāmatvežiem PAR PEDĒJĀM IZMAIŅĀM GRĀMATVEDĪBĀ UN NODOKĻU LIKUMDOŠANĀ. Tāl. 213206 (no plkst. 8.30 līdz 17.30).

3.MAIJĀ mācību centrs LATVĪKON rīko trīs dienu semināru GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES TIRDZniecībā UN SABIEDRISKĀJĀ ĒDINĀŠANĀ, IZVĒROJOT IZMAIŅAS NODOKĻU LIKUMDOŠANĀ. Tāl. 277097, 738072.

RENAULT

LIELA MODEĻU IZVĒLE
GARANTĪJA 1 GADS
TEHNISKĀ APKOPE
SERVISS
REZERVES DAĻAS
ANTI-KOROZIJAS
GARANTĪJA 6 GADI
AUTOMAŠĪNAS NOMAIŅA
3 GADU LAIKA

LAGUNA

Ls 11419,- ar nodokļiem

RENAULT-19

Ls 6800,- ar nodokļiem

EXPRESS

Ls 5666,- ar nodokļiem

ESPACE

Ls 14700,- ar nodokļiem

TWINGO

Ls 5290,- ar nodokļiem

Euro-Auto

RĪGA, RAUDAS IELA 12
TEL. 614486 + 614375KULDĪGA, ĒDOLES IELA 36, TEL. 22558
DAUGAVPILS, 18 NOVEMBRA IELA 394/a, TEL. 36210

JŪS GRIBAT ATVĒRT KAFEJNĪCU?

JŪMS PALĪDZĒS IZVĒLĒTIES

→ IEKĀRTAS

(siltuma, aukstuma un gastronomijas) no vadošām Eiropas firmām ar garantiju un servisa apkalpošanu.

→ TELPAS

(Rīgā, Jūrmalā un Rīgas rajonā), izpildīs telpu restaurācijas.

JŪS SAŅĒMSIET SPECIĀLISTA KONSULTĀCIJAS

TAS VISS FIRMĀ
LATINTERROSRīgā, Katlakalna ielā 1, 3.stāvs,
tāl. 17138074, 241728, 248601.WESS MOTORS SERVISS
AUTOĶĪMIJA

TOYOTA SALONS:

Rīga, Brīvības 239, tāl. 553160

VAIRUMTIRDZNIECĪBA:

Rīga, Skolas 4, tāl. 283529

šķidrūmi
automašīnu
apkopei
teflona
piedevas eļļām
kosmētiskā
autoķīmijaJA JŪS ORGANIZĒJAT KURSUS
UN VĒLATIES, LAI PAR TO UZZIN LAIKRAKSTA DIENA LASĪTĀJI, NĀCIET UZ PILS IELU 12.
TĀLR. 221133. VIENA REKLĀMAS LAUKUMA CENA –

LS 5

PRĀGA-KARLOVIVARI-KRAKOVA
ar autobusu 6 dienas 29.04., 27.05.
LONDONA – skolēniem mācību un ekskursiju programma
(ar autobusu, lidmašīnu) uz 8, 13, 14, 20 dienām 01.06., 03.08.,
pieaugušajiem uz 14 dienām 06.08.
UZAICINĀM DARBĀ AGENTUS.
Mūsu adrese: Skolas iela 11, 503.istaba (sēlas mājā). Tāl.17217768.

SIA Vist (reģ. apl. nr. 010305585) tiek likvidēta.
Pretenzijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma
publicēšanas dienas.

Valsts būvkonstrukciju uzņēmums
PLAVNIEKI
(bijušais 2. eku celtniecības kombināts)
Rīgā, Katlakalna ielā 11,
**IZNOMA TELPAS KONKURSA
KĀRTĪBA:**
veikalu, kantor ierīkošanai, mehānisko
cehu, noliktavas, kafeju darbnīcu ar
iekārtām.
Tāl. 248525, 7139884.

IZĪRĒ
(iespējams ar izpirkšanas
tiesībām) labiekārtotu
kafetēriju-bāru Jūrmalā.
Kopējā platība – 177 kv. m.
Zvanīt pa tāl. 210781.

INKOMI
**A-76
A-93
A-95E**
Dīzeļdegviela
Ietiek nēka citur!
tel. 320756, 323674

Lattelekom
Lattelekom Informācijas
sistēmu daļa izsludina
konkursu uz sekojošām
brīvājām štata vietām

Projekta vadītājs
• nepieciešama iepriekšēja pieredze šajā darbā
• angļu valodas zināšanas

**Inženieris
programmētājs**
Kandidātiem garantēta konfidencialitāte.
CV sūtīt pa pastu vai nogādāt personīgi.
Lattelekom SIA
19. kabinets
Pērses ielā 8, Rīga
Tālruni: 7281712 vai 7242401

ASV Miera Korpus
PIEDĀVĀ DARBU
jauniem, enerģiskiem skolotājiem
(var būt studenti), kas vēlas mācīt latviešu valodu
brīvprātīgi Miera Korpusa darbiniekiem no Amerikas.
Darbs no 2.vai 12. līdz 26.augustam.
Anketas varat saņemt līdz 26.aprīlim ASV Miera Korpusa
biroja Rīgā, L. Pils ielā 6, sīkāka informācija pa
tāl. 211054, 213208.

"SUPER FM"
pieņem pieteikumus
uz vakantām vietām reklāmas nodaļā.
Pieņemot kandidātiem vēlams augstākā
izglītība un pieredze darbā ar cilvēkiem.
Isu biogrāfiju un pavadvēstuli ar foto sūtīt:
"SUPER FM"
104,3
Reklāmas nodaļai
Bezdelīgu ielā 12
Rīgā LV-1007

Muzikāli satīrskais ansamblis
„ČIKĀGAS PIEČIŠI” ATKAL JOKO RĪGĀ!
**MEŽAPARKA
LIELAJĀ ESTRĀDĒ**
13.05.95 - plkst.19.00

Rīgas Domes Pilsētas attīstības
departamenta Arhitektūras pārvalde
AICINA PIETEIKTIES DARBĀ
Rīgas pilsētas galvenā mākslinieka daļā –
arhitektus un vizuālās mākslas māksliniekus – dizainerus,
lietišķās grafikas māksliniekus u.c. Pretendentiem jābūt
ar augstāko profesionālo izglītību. Pieteikties pa tāl.
229829. Dokumenti iesniedzami līdz 1995.gada
8.maijam Rīgā, Amatu ielā 4, 312.kab.

VĀCU FIRMA PIEDĀVĀ
Baltijas valstu tirgum augstas
kvalitātes tirdzniecības markas
pārtikas preču, ražotu slavenās vācu
firmās, plašu sortimentu.
Firma veic atsevišķu uzņēmumu eksporta dienesta
funkcijas, tai ir daudz gadu pieredze darbā
Austrumeiropas un Rietumeiropas tirgū.
Baltijas reģiona pārstāvis: **Dipl. inž. R.R. Hercens.**
Tāl. Rīga 934200.
Tāl./fakss 934202.

GAISMA NO SONLUX (Vācija):
– tehniskajām telpām,
– gaitenim,
– santehnikai mezgļiem,
– dzīvojamām telpām,
– ofisiem,
– veikaliem un kafejnīcām.
Eiropas dizainu un vācu kvalitāti par pieņemamām cenām
piedāvā firmas **Sonlux** oficiālais pārstāvis Latvijā – firma **Fillat**.
Mūsu adrese: Brīvības ielā 246, no plkst. 9 līdz 14.
Tāl. 377826.
Fakss 552917.

Baltic Market & Media Facts Latvia

piedāvā jaunāko 12 lielāko Latvijas pilsētu

Veikali, restorāni,
kafetērijas, bāri,
bistro, picērijas,
ēdnīcas, kioski

un to adreses, platība,
sortiments, kredītkaršu norēķini,
tirdzniecības aprīkojums,
apkalpošanas forma

Elizabetes ielā 101, LV 1050, tel. 211552, 234262, fax. 212443

Kendall MOTOR OIL
American
Firma no noliktavas Rīgā valūmā un
mazumtirdzniecībā realizē akumulatorus,
motoreļļas un autoriepās ražotas ASV.
Rīga, Stabu ielā 119. Tel.275547, 528225.
Rēzeknē (246)32683. Fakss (371)7820391.

**Visa veida
juridiskie pakalpojumi 299878**
Ipašuma reģistrācija
zemesgrāmatā 379704

WESS MOTORS
TOYOTA SERVISSJebkuras automašīnas
aprikošana ar:

- ✓ signalizāciju un radioaparāturu
- ✓ stiklu elektropacelājiem
- ✓ centrālo atslēgu
- ✓ ar roku atveramu vai
automātisku lūku

Rīga, Bulļu 74,
tāl. 427062

SUIIS
Rīga
PIESLĒGŠANĀS PIE
ŪDENSVAIDA TĪKLIEM
BEZ TO ATSLĒGŠANAS.
Stabu ielā 15, Rīga, LV-1001. Tāl. 276080, 274915
AUGSTA KVALIFIKĀCIJA - TEICAMA KVALITĀTE

**AR LATVIJAS REPUBLIKAS SAIMNIECISKĀS TIESAS NOĻĒMUMU
PAR MAKSĀTNESPEJĪGU ATZĪTA A/S KOPROLAT**
(REĢISTRĒTA 1991.GADA 8.JULĪĀ AR NR. 000301482).
KREDITORU PRETENZIJAS PIESAKĀMAS 3 MĒNEŠU LAIKĀ NO SLUDINĀJUMA PUBLICĒŠANAS
BRĪŽA, ADRESEJOT TĀS VALSTS ADMINISTRĀCIJAI UZŅĒMĀM UN JURIM ŪDENSVAIDAM
RĪGĀ, BRASLAS IELĀ 22, TĀLR. 569629, 215066.
LR VID RĪGAS PILSĒTAS CENTRA RAJONA NODAĻA

Jūrmalas Dome izsludina konkursu par tiesībām:
–veikt bojāto dzelzsbetona plākšņu TP-5 nomaiņu un asfalta seguma
remontu Jūrmalā. Darba apjoms 500 TP-5 plākšņu un 10000 m² asfalta
seguma. Darbu izpildes termiņš līdz šā gada 15. jūnijam;
–Jūrmalas 1. vidusskolai nomainīt esošos loģus pret plastikāta loģiem
ar stikla paketi. Darba apjoms 900 m². Darbu izpildes termiņš šā gada
15. augusts.
Konkursa dokumentus var saņemt Jūrmalas Domes 25. kabinetā
līdz 24. aprīlim.
Sīkākas uzzināšanas pa tāl. 7-64787 vai 7-64587.

SEKRETĀRU-REFERENTU KURSI.
Labākajām absolventēm palīdzam iekārtoties darbā.
**GATAVOJAM ARI MAŠINRAKSTĪTĀJAS
LIETVEDES.**
Meitenēm no citām pilsētām ir iespējams dzīvot kopmīnē.
Adrese: Rīgā, Dzelzavas ielā 74, 2.stāvs, 219.istaba.Tāl. 587329.

KATE
**JAUNUMI BIROJA
MĒBEĻU DIZAINĀ**

Šobrīd mēbeļu tirgus ir pārsātināts ar firmām,
kas piedāvā visplašāko biroja mēbeļu klāstu.
Pārskatīstot avižu reklāmas, rodas pārliecība,
ka iespējams iegādāties biroja mēbeles
jebkurai gaumei, taču, kā orientēties visā šajā
pārplūvē, kā izvēlēties tieši jums
piemērotākās mēbeles. Tieši tadē visbiežāk
firmas uztic šo darbu arhitektu un projektētāju
birojumiem, kuri tad izvēlas mēbeles un iekārto
jūsu biroju.

Tādē interesants šķiet pasākums, ko organizē viena no
stabilākajām un jau labi pazīstamām mēbeļu tirdzniecības
firmām **Kate**. 27.aprīlī firmas salonā, Skolas ielā 21, tiks
organizēts seminārs arhitektu un projektētāju birojiem
par jaunumiem pasaules un Latvijas mēbeļu dizainā.
Semināra referēs Skandināvu mēbeļu firmas **Martela**
vadošais dizainers Tekka Taikola. Seminārā būs iespēja
uzzināt par jaunām tendencēm, materiāliem, formām,
kā arī iepazīties ar darba katalogiem, kuri veidoti biroju
projektētāju darba atvieglošanai. Būs iespēja iepazīties
ar Vācijā un Baltijā ražotiem mēbeļu komplektiem un to
cenām.
Neskatoties uz to, ka firmai **Kate** ir savs projektētāju
birojs, kas apkalpo firmas klientus, firma labprāt
sadarbojas arī ar citiem projektētāju birojiem un piedāvā
kvalitatīvus mēbeļu komplektus un nodrošina vajadzīgo
komplekta piegādi. Atliek cerēt, ka šāds pasākums nebūs
pedējais un spēs ieinteresēt esošos projektētājus un
arhitektus.

NOVADOS

Jēkabpili atklāts jaundzimušo aprūpes centrs

Māra Grinberga

Jēkabpils, 23.apr. Piektdien Jēkabpili atklāts reģionālais perinatālās aprūpes centrs. Kā *Dienai* pastāstīja centra vadītājs ārsts reanimatologs Juris Vjugins, šeit jau pirms bērna piedzimšanas varēs prognozēt iespējamās saslimšanas, tādējādi jau iepriekš būs iespējams veikt profilaktiskus pasākumus dažādu grūtniecības patoloģiju radīto sarežģījumu novēršanā jaundzimušajiem. Tagad visi neiznēsātie bērni, ko kādreiz veda uz 140 km attālo Rīgu, varēs saņemt nepieciešamo ārstēšanu tepat Jēkabpilī.

J.Vjugins atzina, ka Jēkabpils perinatālās aprūpes centrs nevarētu tapt bez Latvijas valdības, Latvijas nacionālā perinatālās aprūpes centra direktora Māra Ciruļa, kā arī Šveices atbalsta. Šveices valdība pirms dažiem gadiem izstrādājusi palīdzības programmu, kurā paredzēts sniegt atbalstu jaundzimušo aprūpei Baltijas valstīs. Šim nolīkam atvēlēti 6 miljoni Šveices franku. Visvairāk modernu medicīnas iekārtu saņēmusi Latvija, arī Jēkabpili gandrīz visas iekārtas ir Šveices konfederācijas dāvinājums.

Jēkabpils reģionālais centrs apkalpos visus Latgales zonas iedzīvotājus, kam būs nepieciešama šāda palīdzība.

Driz centrs saņems speciāli aprīkotu mašīnu, ar kuru pacientus

Veselības aizsardzības ministrs Pēteris Apinis un Jēkabpils reģionālā perinatālās aprūpes centra vadītājs Juris Vjugins. Foto — Dainis Ormanis, *Diena*

varēs atvest uz Jēkabpili no jebkura Latgales rajona.

Paslaik Latvijā ir trīs perinatālās aprūpes centri — Rīgā, Liepājā un Jēkabpilī, bet jaundzimušo tīkls atklāts arī Valmierā.

«Latvijā ir aptuveni 95% slimu grūtnieču, arī neiznēsāto bērnu slimstība ir liela, tāpēc tādi centri

mums ļoti nepieciešami,» teica M.Cirulis.

Jēkabpils reģionālajā perinatālās aprūpes centrā strādā septiņi ārsti, kas mācījušies ne vien Latvijā, bet guvuši zinības arī Anglijā. Centrā pagaidām ir 12 gultas, ārstēšanās ir bez maksas. Jau pirmajā dienā pēc atklāšanas centrs uzņema pir-

mos pacientus.

Jēkabpils reģionālā perinatālās aprūpes centra atklāšanā piedalījās arī veselības aizsardzības ministrs Pēteris Apinis un Latvijas un ārzemju draudzības biedrību savienības prezidente Inese Tomase, kā arī medikāni no Daugavpils, Valmieras un Rīgas. ♦

Birkavs valmieriešiem skaidro *Latvijas ceļa* nostādnes ārpolitikā

Gaida Liepiņa

Valmiera, 21.apr. Piektdien uz tikšanās ar Valmieras rajona un pilsētas pašvaldībām, kā arī uzņēmumu un iestāžu pārstāvjiem un iedzīvotājiem bija ieradies ārlietu ministrs un partijas *Latvijas ceļš* priekšsēdētājs Valdis Birkavs. Saeimas priekšsēdētājs gaisotnē pasākumu organizēja LC Valmieras rajona nodaļa. V.Birkava atbildes uz nodaļai rakstiski iesūtītajiem jautājumiem iedzīvotāji varēja dzirdēt vietējā radioārraidē, bet tikšanās gaitu atspoguļoja Valmieras televīzija.

Raksturojot valdības pūlīnus ārpolitikā un sekmes LC programmatisko uzdevumu izpildē, V.Birkavs pauda gandarījumu par asociētā li-

guma parakstīšanu ar Eiropas savienību, kas citām valstīm prasījis daudz ilgāku laiku. Izvērtu skaidrojumu klausītajiem ministrs sniedza par aktualitātēm Latvijas un Baltijas valstu attiecībās ar Krieviju, uzsverot, ka stāvēt pretī tās interesēm var tikai integrējoties Eiropas savienībā. Taču pirms tam ir jāatrisina Abrenes problēma, kā arī visas domstarpības ar Lietuvu un Igauniju. Pēc V.Birkava domām, Krievijas ārlietu ministra Andreja Kozireva paziņojums, kas pauž gatavību aizstāvēt krievu tiesības ārzemēs arī ar ieročiem rokās, esot pretspēle Latvijas un visu Baltijas valstu orientācijai uz iestāšanos NATO.

«No Krievijas nāk daudz vilino-

šu priekšlikumu pievienoties NVS, taču mēs tos nevaram pieņemt, ja gribam saglabāt neatkarīgu valsti,» uzsvēra V.Birkavs. Šajā kontekstā viņš brīdināja arī Skrundas lokatora saglabāšanas piekritējus: «Celtne ir jāuzsūdzina un jānovāc, tā atņemot krieviem kārdinājumu ievietot tur modernu iekārtu, lai radars paliktu turpat.» Atbildot uz valmieriešu jautājumu un pauzot savu nostāju par visas tautas vēlēta prezidenta varu, V.Birkavs brīdināja, ka Krievija ir ieinteresēta izveidot sev apkārt satelīvalstis ar stipru prezidentālu varu, jo manipulēt ar vienu cilvēku ir daudz vienkāršāk nekā ar parlamentu. «Pieļauju, ka ar laiku Satversmi varētu grozīt, taču patlaban to darīt nedrīkst, jo mū-

su valstiskā neatkarība vēl ir trausla,» teica ministrs.

Valmieriešus interesēja, kāpēc LC nes tikai politisku, nevis arī ekonomisku atbildību par situāciju valstī, kāpēc I.Godmaņa valdība ir pieļāvusi ārvalstu kredītu izsaimniekošanu un kāds būs 1990.gadā izpildīto mērķdotāciju liktenis, kā arī Valmieras teātra, Mazsalacas slimnīcas un sociālās aprūpes centra celtniecības finansiālais nodrošinājums.

«Šādas tikšanās ar valdības pārstāvjiem rīkosim arī turpmāk, jo cilvēkiem ir interese par valstiskām aktualitātēm. Tā stiprinās arī saikni starp sabiedrību un izpildinstīcijām,» *Dienai* atzina LC rajona nodaļas vadītājs Kalvis Latsons. ♦

RĪGĀ

Rīgas slimokase atklāj aptieku informācijas biroju

Agita Bērziņa

Rīga, 21.apr. Piektdien a/s *Rīgas slimokase SIA Puls 5* telpās Lāčplēša ielā 38 atvēra aptieku informācijas biroju, kur Rīgas iedzīvotāji varēs iegūt ziņas par medikamentu cenām pilsētas aptiekās. Iedzīvotāji aptieku informācijas biroju var sazināties pa tālruni 1—7281705 vai 1—7280359. Kā informēja Rīgas slimokases direktors Valdis Nagobads, pašreiz līgumi par informācijas apmaiņu par esošajiem medikamentiem un to cenām noslēgti ar 17 ap-

tiekām, bet tuvākajā laikā tiks slēgti vēl ar 13. Biroja atvēršana Rīgas slimokasei izmaksājusi 5 tūkstošus latu. V.Nagobads teica, ka pašreiz informāciju var iegūt bez maksas. Ir izdevies vienoties ar Latvijas ārstu biedrību par to, ka birojs varēs izmantot tās rīcībā esošo 130 tūkstošu medikamentu sinonīmu vārdnīcu savām vajadzībām. Nākotnē domāts slēgt līgumus ar zāļu vai rūmrtīgotājiem, lai aptiekas varētu saņemt informāciju par cenām, par kādām medikamentus piedāvā zāļu lieltirgotavas. ♦

Latvijas Sarkanais Krusts saņem dāvinājumu no Vācijas biznesmeņa

Agita Bērziņa

Rīga, 21.apr. Piektdien Vācijas Horštelas-Bevergenes zemes biznesmenis Felikss Hišers Latvijas Sarkanajam Krustam dāvāja divas automašīnas *Opel Corsa*. Tās domātas Rīgas, Rīgas rajona un Jūrmalas Sarkanā Krusta zēlsirdīgo masu vajadzībām — vizītiem un slimnieku transportēšanai. Rīgā, Rīgas rajonā un Jūrmalā pašreiz strādā divdesmit Sarkanā Krusta zēlsirdīgās masas, kaut vajadzētu piecdesmit. Masas aprūpē 5177 vecus vīriešus cilvēkus, no tiem 137 ir guļoši, 438 — invalīdi.

Pēc Sarkanā Krusta rīcībā esošām ziņām, šajā teritorijā dzīvo 24 403 vecu vīriešu, bieži trūkmā nonākuši cilvēki, no kuriem daudziem būtu nepieciešama palīdzība. Latvijas Sarkanā Krusta zēlsirdīgās masas darbojas jau kopš 1960.gada. Līdz šim viņu galvenais pārvietošanās veids bija pašu kājas un sabiedriskais transports. F.Hišers masu darbu, kā arī situāciju, kādā ir viņu aprūpējamie cilvēki, fiksējis videomateriālā, kas demonstrēts Vācijas Sarkanā Krusta organizācijas, tādējādi aktivizējot tās palīdzēt Latvijas Sarkanajam Krustam. ♦

Domnieki sakopj Zaķusalu

Dzintra Ābolīņa

Rīga, 22.apr. Spodribas mēneša ietvaros Rīgas domes deputāti Oļegs Batarevskis, Einārs Cilinskis, Jekabs Raipulis, Ivars Bārdiņš, Jānis Gulbis, Pēteris Jansons un Ivans Ivanovs kopā ar pašvaldības uzņēmuma *Rīgas dārzeņi un parki* darbiniekiem, sestdien sakopa Zaķusalu pie Televīzijas torņa. P/u *Dārzeņi un parki* galvenā speciāliste Marianna Erdmane *Dienai* pastāstīja, ka šeit savulaik sāksis veidot Tautu draudzības parks, bet tā kā Zaķusalā ā bieži mainoties grunts-ūdens līmenis un pūstot spēcīgi vēji, esot ieauguši tikai izturīgākie augi — holandes liepas, papeles un smil-

tsērķskī. Talcinieki grāba pērno kūlu un lika to apkārt mazo kociņu saknēm, bet virsū uzbēra melnzemi. Zaķusalā tika pārstādīti smiltserķskī un iestādīti topinambūri.

J.Gulbis, kas uz talku bija ieradies ar dēliem Jāni un Rihardu, *Dienai* pastāstīja, ka pats kokus esot stādījis vairākkārt, bet šoreiz uzziņājis arī dēlus, lai katrs Rīgā iestādīto kokam.

Tā kā Spodribas mēnesis jau pāri pusei, *Diena* jautāja, kāda bijusi talcinieku atsauce. M.Erdmane pastāstīja, ka visatsaucīgākie bijuši Zemgales un Kurzemes priekšpilsētu iedzīvotāji. Viņa teica, ka šeit pilsētas sakopšanas darbos piedalījies daudz skolēnu un bezdarbnieku. ♦

PAŠVALDĪBU ĪSĪNAS

Vidzemes priekšpilsēta. No namu pārvaldes *Valdemārs* bilances noņemti nami Cēsu ielā 34 un Cēsu ielā 43. ♦

Rīgas rajons. Rīgas rajona padome nolēmusi iestāties Pašvaldību savienības sporta padomē. ♦

Rīgas rajons. Rajona padome pieņēmusi lēmumu likvidēt pašvaldības uzņēmumu *Skultes osta*. Tehnika tiek nodota Skultes ostai. ♦

Rīgas rajons. Rajona padome noteikusi maksimālās cenas uzņēmējdarbības licencēm, ko izsniedz pašvaldība. Tās nedrīkst būt dārgākas par 50 latiem. ♦

Jūrmala. Pilsētas dome nolēmusi piešķirt 50 latu pabalstus mazturīgo izlaidumu klasu audzēkņu ģimenēm. Pabalstus varēs saņemt tās ģimenes, kas aizpildījušas ienākumu deklarāciju. ♦

Jūrmala. Izstrādāti privatizācijas projekti vairākiem pilsētas uzņēmumiem. Kimisko tīrītavu Patru ielā 2a nolēms pārdot SIA *Pakalpojums*. Mēbeļu darbnīcu Festivāla ielā 4 iegādāties individuālais uzņēmums *Herzogs J*, un sadzīves pakalpojumu kompleksu Skolas ielā 9 — firmu *Forma-Lux*. Uzņēmumu darbības profila maiņas gadījumā pilsētai ir atpirkšanas tiesības. ♦

Jūrmala. Noslēgti jauni pludmales nomas līgumi par 485 pludmales metriem. ♦

Centra rajons. Denacionalizēts namīpašums Tērbatas ielā 47 un daļa nama Blaumaņa ielā 31. Otra daļa paliek valsts īpašumā. ♦

Centra rajons. Rajona valdes starpresoru komisija nolēmusi atļaut pasūtīt projektu maksimālās darbības izbūvei Brīvības ielā 62. Šis gan ir īpašnieka nams, taču pārbūve jāsaņem pašvaldībā. ♦

RĪGAS KOMERCBANKA –
tas ir
plašs
bankas
pakalpojumu
klāsts

Adrese:
A/s "Rīgas komercbanka"
Smiļšu iela 6, Rīga
LV - 1803

Tel.: 323647
AXE tel. 7820081
Fakss: 323449
Axe fakss 7820080
Telekss:161112 BARK LV
SWIFT RIKO LV 2X
REUTERS RIGX

RĪGAS komerc BANKA

Kreditu un depoziti
Norēķinu konti latos un valūtā, t.sk. kodētie konti
Naudas pārskaitījumi no un uz ārzemju bankām
Starptautiskie norēķini ar kredīta vēstulēm
Naudas inkasācija, vērtību un naudas pārvadāšana
Valūtas maiņa, dilinga operācijas
Ceļojumu un komercceļu apmaksu un izsniegšana
Norēķinu karšu VISA International, Mastercard-Eurocard, JCB, Diners Club apkalpošana, atlaides karšu IAPA un ETN izplatīšana
Individuālo seifu noma
un citi pakalpojumi

Filiāles

Bolderājā (Rīgā), Gobas ielā 17	tel.	433500
Cēsis, Raunas ielā 15	tel.	8 - 241 - 23895
Daugavpili, Cietokšņa ielā 48	tel.	8 - 254 - 25320
Jēkabpili, Pasta ielā 37	tel.	8 - 252 - 31351
Jūrmalā, Piestātnes ielā 13	tel.	753178
Liepājā, Radio ielā 16	tel.	8 - 234 - 26737
Olainē, Kūdras ielā 27	tel.	965004
Rēzeknē, Brāļu Skrindu ielā 9	tel.	8 - 246 - 22277
Salaspilī, Rīgas ielā 30	tel.	940290
Valmierā, Līlijas ielā 4	tel.	8 - 242 - 33844
Ventspilī, Lielajā Dzirnau ielā 4	tel.	8 - 236 - 22012

1. AR KĀDA PRIEKŠMETA RAŽOŠANU KORPORĀCIJA SHARP UZSĀKA SAVU DARBĪBU?

NOPELNIET AR SERTIFIKĀTIEM

NOPĒRKOT ŠODIEN
UN VĒLĀK PĀRDODOT, PROGNOZĒJAMĀS PRIVATIZĀCIJAS
SERTIFIKĀTU CENAS PIEAUGUMS JUMS ĻAUS NOPELŅĒT LĪDZ 25% MĒNESĪ
SERTIFIKĀTU OPERĀCIJU LĪKUMĪBA IR APSTIPRINĀTA AR LICENCI №30/1 NO 1994. GADA 21.JULIJA

APRĪLIS
SERTIFIKĀTA CENA
2,0 Ls

MAIJS
SERTIFIKĀTA CENA
2,5 Ls

JŪNIJS
SERTIFIKĀTA CENA
3,5 Ls

PROGNOZĒJAMĀS CENAS PIEAUGUMS
25%
PAR 1 MĒNESI

PROGNOZĒJAMĀS CENAS PIEAUGUMS
75%
PAR 2 MĒNEŠIEM

PRIVATIZĀCIJAS SERTIFIKĀTU PIRKŠANA - PĀRDOŠANA

Rīga, Raiņa bulv. 25 210238 ☎ 223613 Rīga, Dzirnau 33 6. stāvs ☎ 331173

Atbilde būtu skaidra pat Hamletam, jo...

Interjera funkcionālā projektēšana - par velti.
Tūlītēja piegāde no noliktavas Rīgā vai iepriekšēja pasūtīšana pēc katalogiem.
Piegāde Rīgas rajona robežās un uzstādīšana uz firmas rēķina.
Iespējama SALONĀ R iegādāto mēbeļu atpirkšana.

Pirkt vai nepirkt...?

Biroja mēbeles

salons **R**

Rīga, Raunas ielā 27
tāl. 561414, 567415

JŪRMALĀ
Dubultu Ļeņins gaida pircējus

Sarma Kočāne

Jūrmala, 21.apr. Pamatojoties uz Ministru padomes 1991.gada 17.janvāra lēmumu par grozījumiem valsts mākslas pieminekļu sarakstā, pilsētas dome nolēmusi pārdot revolūcijas vadoņa Ļeņina

pieminekli, kas savulaik atradies Zīgrīda Meierovica prospektā preti Dubultu stacijai. Tas ir viens no lielākajiem šāda veida pieminekļiem Eiropā. Tagad to pārdos par metālu sakausējuma cenu pēc svara. Pagaidām gan nevienam pircējam nav pie-
teicies. ♦

Tirdzniecība Jūrmalā vasaras sezonā

Sarma Kočāne

Jūrmala, 21.apr. Pilsētas dome apstiprinājusi noteikumus tirdzniecībai un citu pakalpojumu sniegšanai sabiedriskās vietās vasaras sezonā.

Tirdzniecība atļauta tikai speciāli ierīkotās vietās, saskaņojot pilsētas arhitektūras un plānošanas

pārvaldē. Tas attiecas arī uz privātpašvaldības zemes gabaliem. Maksa par atļauju ielu kafejnīcām rajonā no Lielupes līdz Majoriem noteikta 120 latu, no Dubultiem līdz Keimeriem — 80 latu, bet uz privātpersonu zemes — 50 latu. Maksa par tirdzniecības vietām būs 100 latu, bet citu pakalpojumu sniegšanai — no 20 līdz 100 latiem. ♦

FILLAT PIEDĀVĀ ASV firmas BISSELL PLAŠA SORTIMENTA SADZĪVES PRECES

- VIRTUVES, VANNASISTABAS UN MĒBEĻU KOPŠANAS LĪDZĒKĻUS, ● VEĻAS MAZGAŠANAS LĪDZĒKĻUS, ● AUTOKOSMĒTIKU, ● PARFIMĒRIJU.

TĀLR. 377826 RĪGĀ, BRĪVĪBAS 246.

BISSELL
BISSELL INTERNATIONAL

Firma "LANEK" - koncerna CONTINENTAL (Vācija) un BARUM CONTINENTAL (Čehija) oficiālais pārstāvis

KRAVAS TRANSPORTA AUTORIEPU IZPĀRDOŠANA

Continental

185R14C	9.5R17.5	195R14C
195R14C	205/75R17.5	7.50-16
205R14C	215/75R17.5	8.5R17.5
215R14C	365/80R20	6.50-20
185R15C	10R22.5	11.00-20
195/70R15C	11R22.5	11R20
8.25R15	12R22.5	11R22.5
6.50R16C	295/80R22.5	295/80R22.5
7.00R16C	315/80R22.5	315/80R22.5
8.5R17.5	385/65R22.5	385/65R22.5

Barum

195R14C	7.50-16
8.5R17.5	6.50-20
11.00-20	11R20
11R22.5	295/80R22.5
315/80R22.5	385/65R22.5

līdz 01.05.95. samazinātas par 5-15%

Pārdošanā NVS, MICHELIN, CONTINENTAL, GOOD-YEAR, BARUM, MATADOR ražotas vairāk nekā 150 nosaukumu vieglo mašīnu autotiepas

Mazumtirdzniecība: tālr. 558731, 558755
Vairumtirdzniecība: tālr. 555903, 558746

Mūsu adrese: RĪGA, TEIKRA, Aizkraukles iela 21, 158. kab.

Maskavā mēģina samierināt Tadžikistānas valdību un opozīciju

Pāvels Širovs, *Dienas* korespondents Maskavā

Maskava, 23.apr. Pagājušajās brīvdienās Maskavā turpinājās konsultācijas starp Tadžikistānas valdības un tadžiku opozīcijas pārstāvjiem, kurās kā starpnieks darbojas Krievija. Sarunām vajadzēja izlemt līguma par uguns pārtraukšanu tālāko likteni (tā termiņš beidzas 26.aprīlī), kā arī noteikt nākamā saunu posma laiku un vietu.

Kā *Diena* jau rakstīja, iepriekšējās sarunās, kārtas notika pagājušajā gadā Teherānā. Toreiz tika noslēgts jau minētais līgums par uguns pārtraukšanu. Tā rezultātā uz kādu laiku beidzās tadžiku opozīcijas vienību mēģinājumi iekļūt Tadžikistānā. Taču pirms divām nedēļām, tūdaļ pēc opozīcijas pārstāvju vizītes Maskavā, kur tika panākta vienošanās par tikšanos ar oficiālās Dušanbes pārstāvjiem, opozīcijas grupota vienība mēģināja iekļūt Tadžikistānā no kaimiņvalsts Afganistānas.

Uz robežas, ko apsargā Krievijas robežsargi, sākās kaujas, un tikai pēc divām dienām Krievijas palīdzība atsveida tadžiku modžahedus aiz Pjandžas upes, pa kuru iet abu valstu robeža. Kriev-

jas armija pat lietoja aviāciju un vairākkārt no gaisa deva triecienus tadžiku opozīcijas nometnēm Afganistānā. Savukārt Kabula griežas pēc palīdzības pie ANO. Pasaules sabiedrības spiediens lika opozīcijai sākt sarunas.

Sarunas sākās jau trešdien, taču tūdaļ tika pārtrauktas, jo Krievijas ārlietu ministrs Andrejs Kozirevs, kas atklāja tikšanos, visiem negaidot, paziņoja, ka Krievija visu «tai esošo militāro speku veltīs, lai pārtrauktu kaujasdarbību uz Tadžikistānas un Afganistānas robežas».

Tadžiku opozīcijas delegācijas vadītājs Hodža Akbars Turandžonzoda paziņoja, ka šo paziņojumu uzskata par apvainojumu, un opozīcijas delegācija atstāja sarunu zāli. Tiesa, pēc dažām stundām opozicionāri atgriezās. Tas notika pēc Irānas un Afganistānas vēstnieku Maskavā iejaukšanās. Acimredzot Kabula nolēma izvairīties no Krievijas aviācijas turpmākiem uzlidojumiem. Savukārt Irāna bija spiesta iejaukties tāpēc, ka sarunas draudēja izjukt vispār un atjaunotos karadarbība. Trīs dienu ilgo konsultāciju laikā, pēc Tadžikistānas valdības vicepremjera Mahmadsaida Ubaidulajeva vārdiem, izdevies vienoties par uguns

pārtraukšanas termiņa pagarināšanu. Turklāt puses vienojušās turpināt sarunas. To ceturtais posms paredzēts maijā, taču sarunu vieta pagaidām nav saskaņota.

Konflikts Tadžikistānā sākās tūdaļ pēc PSRS sabrukuma. Vēl padomju laikā izveidojušās opozīcijas partijas un kustības uzstājās pret valdību, kurā faktiski darbojās tikai bijušie komunistiskie līderi. Afganistānas tadžiku atbalstīta, opozīcija drīz vien pārņēma savā kontrolē lielu daļu Tadžikistānas teritorijas, un valstī sākās pilsoņu karš. Čina par varu notika arī starp dažādiem grupējumiem (dienvidu un ziemeļu klaniem) valdībā, kas savukārt kļuva par iemeslu pirmā Tadžikistānas prezidenta Rahmona Nabijeva demisijai un vēlāk arī noslēpumainai nāvei. Tomēr Krievijas atbalstītais ziemeļu klans spēja atjaunot valsts vienotību, tas padzina uz Afganistānu opozīciju un kopā ar to arī vairākus tūkstošus bēgļu. Jaunais parlaments pieņēma konstitūciju, saskaņā ar kuru tika ievēlēts pašreizējais prezidents Emomali Rahmonovs.

Kāpēc Krievija atbalstīja bijušos komunistus, ir skaidrs — Maskava izbīdās, ka Vidusāzijā caur Tadžikistānu iekļūs islamisms. Jelcina valdība uzskatīja komunistu Nabijevu un pēc tam arī komunistu Rahmonovu par daudz mazāku jaunu nekā opozīcijas līderi islamistu Saidu Abdullu Nuri. Islamistu nokļūšana pie varas nozīmētu Krievijas ietekmes zaudēšanu ne tikai Tadžikistānā, bet visā Vidusāzijā. Starp citu, tieši šis apsvēruma lika Vidusāzijas valstīm nosūtīt uz Tadžikistānu savu armiju kontingentus.

Taču Tadžikistānā ir arī vēl Kalnu Badahšāna, formāli autonoms apgabals Tadžikistānas sastāvā, bet praktiski patstāvīgs veidojums, kura vadība spēlē savu politisko spēli. Horogas (apgabala galvaspilsēta) vadība joprojām uztur labas attiecības gan ar opozīciju, gan ar Rahmonovu, tomēr Tadžikistānas karaspēku savā teritorijā neieļauja. Un galu galā šī robeža joprojām ir galvenā narkotiku pārsūtīšanas bāze ceļā no Afganistānas uz Eiropu. Un kāds (arī Krievijā) ar to pelna milzu naudu, bet šiem cilvēkiem nav izdevīgi, ka uz robežas valdītu miers. ◆

Uz sēkļa uzsēdies prāmis

Glābēji pēc palīdzības signāla saņemšanas evakuēja 1005 prāmja Tallink pasažierus. Foto — EPA—A.F.I.

No 1. lpp.

Tūdaļ pēc galveno generatoru apstāšanās sākušies strādāt avārijas generatori, kas nodrošinājuši elektroenerģijas piegādi prāmim. Vienlaikus izsludināta trauksme, un ziņojums par notikušo noraidīts Helsinku jūras glābšanas centram, kas nosūtījis visus brīvos kuģus uz notikuma vietu.

Pasažieru evakuācija sākās plkst.9.15 un beidzās 10.42. No 120 komandas locekļiem uz kuģa palika 15 cilvēki, kas kopā ar somiem piedalījās prāmja glābšanā.

Igaunijas Iekšlietu ministrijā izveidota speciāla komisija avārijas cēloņu izmeklēšanai. Komisija, kas vada iekšlietu ministrs Edgars Savisārs, nosūtījis IeM un drošības policijas pārstāvjus uz Helsinkiem, lai pastieidzinātu informācijas ap-

maiņu, palīdzētu pēc iespējas ātrāk nogādāt pasažierus uz Igauniju un koordinētu palīdzības sniegšanu. Sabiedrības *Hansa Tee* izpildītorektors Ulo Kollo sestdien divos pēcpusdienā pavēstījis, ka prāmis jau atbūvēts atpakaļ uz Helsinku ostu, tas atrodas pietātnē un no tā tiek sukāts ūdens.

Avārijas iemeslus U.Kollo atteicās komentēt, vienīgi uzsvēris, ka nelaieme notikusi brīdī, kad kuģi vadījis somu locis.

Vairāki Tallink pasažieri paziņojuši somu un ārvalstu informācijas aģentūrām, ka pēc negadījuma visi paziņojumi un komandas uz prāmja skanējušas tikai igauņu valodā, taču kuģa komanda to noliedz. U.Kollo paziņojis, ka lielākā daļa Tallink pasažieru nosūtīti uz Tallinu ar citu sabiedrības *Hansa Tee*

kuģi *Georg Ots*. Pēc viņa vārdiem, daudz sliktāks nekā ar pasažieriem ir stāvoklis ar automašīnām: Tallink uz neilgu laiku ir izgājis no ierindas, bet pārējie kompānijas kuģi nespēs ātri apkalpot visus auto pasažierus.

Prāmis Tallink pieder kopuzņēmumam *Hansa Tee*, kuru pārvalda firma *Inreko Laeva AS* (45%), Igaunijas jūras kuģniecība (45%) un Igaunijas Apvienotā banka (10%). Firma pārdod biļetes un izdara pakalpojumus ar tirdzniecības zīmi Tallink. Firma *Hansa Tee* izveidota šā gada martā, sadaloties kompānijai *AS Eminre*, kas pieder firmai *Inreko Laeva AS* un Igaunijas jūras kuģniecībai. Sabiedrībai *Hansa Tee* pieder trīs kuģi, kas kursē starp Tallinu un Helsinkiem: Tallink, Georg Ots un Vana Tallinn. ◆

ĪSĪŅAS

Roma. Svētdien itāļu vēlētajiem devās pēc vēlēšanu urnām, lai ievēlētu jaunās Itālijas reģionu, provinču un rajonu padomes. Šajās vēlēšanās bijušais Itālijas premjers Silvio Berlusconi cer gūt uzvaru, kas apstiprinātu viņa popularitāti arī pēc atkāpšanās no agrākā posteņa. ◆

Tokija. Svētdien kļuva zināms, ka policistiem esot izdevies atrast jaunus pierādījumus, kas apliec-

na, ka terorisma akcijā Tokijas metro vainojama *Aum Shinrikyo* reliģiskā sekta. Policijai izdevies noskaidrot, ka šī reliģiskā sekta ražojusi vēl fašistiskajā Vācijā izgudrotu indīgu zāli, kas tika izmantota terorisma akcijā Tokijas metro. Policijai atradusi arī tādvalības pultis, ar kuru palīdzību iespējams no ataltuma izslēgt plastmasā somās paslēptas indīgās gāzes. ◆

Ankara. Svētdien Ziemeļirākā

notikušas jaunas sadursmes starp kurdu kaujinieku un Turcijas armijas vienībām. Jau piecas nedēļas Ziemeļirākas teritorijā turku armijas kareivji veic pret kurdu nemierniekiem vērstu militāro operāciju. Pašlaik Ziemeļirākā atrodas 32 tūkstoši Turcijas armijas kareivju. Uz skata, ka šajā reģionā uzturas 2800 kurdu kaujinieku. ◆

(AP, LETA—AFP, DPA)

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Nogādāta sprāgstviela lokatora spridzināšanai

Rīga, 21.apr. (BNS) Latvijā ir nogādāta īpaša pulvera krava, ar kuru palīdzību 4.maijā tiks uzspriecināta Skrundas radiolokācijas stacijas (RLS) uztvērēja. Gandrīz pus-tonnu smagā krava no lidostas Rīga uz Skrundu tika nogādāta Valsts prezidenta un Saimes drošības

dienesta un zemessardzes apsardevs pavadībā. Visa operācija ilga divarpus stundas. Kā zināms, patlaban Skrundas RLS demontāžas darbus veic un 4.maijā ēku spridzinās ASV firma *Controlled Demolition Incorporated*. Darbus finansē ASV un Zviedrijas valdība. ◆

Protests čekista lietā

No 1.lpp.

J.Sprukulis liecinājis ka, 1982.gadā viņš izsaukts uz kara komisariātu un pēc tam nosūtīts uz Balvu rajona milicijas nodaļu, kur bijušais ar VDK telpas. Toreizējais LPSR VDK Balvu rajona nodaļas priekšnieks Aleksandrs Kuzņecovs piederēja Sprukulim «ar nepatīkšanām», jo viņš dažreiz dziedājis tolaik aizliegtas latviešu dziesmas. J.Sprukulis piekritis sadarboties, parakstījis dokumentu par aģenta pseidonīma Džintars izvēli un sadarības faktu ar VDK neizpaušanu.

Iepriekšējā izmeklēšanā un tiesā J.Sprukulis liecināja, ka savērvējis piespiedu kārtā. Viņa vērtējais A.Kuzņecovs apgalvoja, ka aģents piekritis sadarboties brīvprātīgi, un nostāju nemainīja arī konfrontācijā

ar J.Sprukuli. Būdam aģents, J.Sprukulis ar A.Kuzņecovu vairākkārt ticis, un viņi izbraukuši ar automašīnu uz mežu Balvu tuvumā, kur A.Kuzņecovs liec J.Sprukulim rakstīt ziņojumus. Ziņojumi parakstīti ar pseidonīmu Džintars.

1990.gadā aģents Džintars izslēgts no aģentūras, viņa personīgā un darba lietu nododot VDK arhīva un uzskaites daļā.

Pārbaudes lieta par J.Sprukula iespējams sadarības faktu ar VDK konstatēšanu prokuratūrā tika ierosināta pēc paša J.Sprukula iesnieguma. TSDC rīcībā atrodas autentiski materiāli par viņa kā VDK aģenta darbību, taču J.Sprukulis uzskata, ka savērvējis piespiedu kārtā, tāpēc lūdz prokuratūru veikt izmeklēšanu un lietu nosūtīt tiesai. ◆

Latvijā cels celulozes rūpniecību

Aiga Pelāne

Rīga, 18.apr. Iespējams, ka jaunās celulozes rūpniecības celtniecība Latvijā būs lielākais ražošanas projekts Baltijā. Lai veiktu tās celtniecībai nepieciešamos priekšdarbus un ekoloģisko ekspertīzi, nepieciešams viens miljons ASV dolāru, *Dienu* informēja celulozes rūpniecības projekta darba grupas vadītājs Arnis Treimanis.

Sogad priekšprojekta realizēšanai no Latvijas budžeta tiks piešķirti 180 000 ASV dolāru. A.Treimanis teica, ka parasti priekšprojekta darbi tiek veikti sešu mēnešu laikā, taču gan pieredzes, gan naudas trūkuma dēļ darbi varētu ieilgt, tāpēc esot paredzēts tikpat liels finansējums arī nākamgad. Pārējo naudu ieguldīsot ārvalstu firmas. Jau tagad trīs Skandināvijas valstu firmas izrādījušas interesi par celulozes rūpniecības celtniecību.

Paredzēts, ka jaunā rūpnīca būs ekoloģiski tīra, tās jauda būs 200 000 — 350 000 tonnu celulozes gadā. Iespējams, ka jaunā rūpnīca varētu atrasties Jēkabpils rajona Kūku purvā vai Ventspils rajona Vārces apkaimē. Rūpnīcā būtu ap 500 darba vietu. ◆

Studentiem prasa kredītu un transporta atvieglojumus

Modris Posse

Rīga, 23.apr. Latvijas studentu sāpīgākās sociālās problēmas ir studiju kredītu saņemšanas iespējas un transporta atvieglojumu saglabāšana.

Lai apspriestu šīs un citas studentu problēmas, kā arī apzinātu priekšlikumus, ko varētu iesniegt Izglītības un zinātnes ministrijai (IZM) likumu sagatavošanai, sestdien IZM likuma Tehniskās universitātes aulā bija pulcējušies Latvijas lielāko augstskolu studenti. Kā zināms, IZM ar šiem jautājumiem nodarbojas īpaša darba grupa, kuras sastāvā ir ministrijas darbinieki, kā arī galveno valsts augstskolu pasniedzēji un studenti. Sestdienas pasākuma iniciatore bija Latvijas Studentu apvienība. Sapulcē izskanēja viedokļi, ka studējošās jaunatnes problēmām pienācīga uzmanība nepievērš ne 5.Saeimas deputāti, ne 6.Saeimas de-

ieguldījums varētu būt ap 200 miljoni USD.

Lai gan šobrīd Latvijā ir četras papīrrūpniecības — Slokā, Līgatnē, Juglā un Jaunciemā —, strauji samazināties to ražošanas kopapjoms, un rūpniecības uzņēmuma rekonstrukcija un tās pārveidošana pēc Rietumu tehnoloģijas izmaksās daudz dārgāk nekā jaunās rūpniecības celtniecība.

Kā ir minēts Latvijas meža un kokrūpniecības attīstības programā, Slokas celulozes uzņēmuma rekonstrukcija un tās pārveidošana pēc Rietumu tehnoloģijas izmaksās daudz dārgāk nekā jaunās rūpniecības celtniecība.

Paredzēts, ka jaunā rūpnīca būs ekoloģiski tīra, tās jauda būs 200 000 — 350 000 tonnu celulozes gadā. Iespējams, ka jaunā rūpnīca varētu atrasties Jēkabpils rajona Kūku purvā vai Ventspils rajona Vārces apkaimē. Rūpnīcā būtu ap 500 darba vietu. ◆

Pēdējā laikā aktuāla problēma ir studiju kredītu saņemšanas iespējas. Studentus kredītē lielākajā daļā Eiropas valstu, arī Igaunijā, kur studenti ir tiesīgi iegūt kredītu ar zemiem procentiem, bet to apmaksāšanu var sākt vismaz trīs gadus pēc studiju beigšanas. Šis jautājums pamazām tiek izskatīts arī IZM.

Socioloģiskā aptauja liecinot, ka ap 70% studentu, īpaši pēdējos kursos, vēlētos saņemt kredītu, savā uzrunā teica RTU studentu parlamenta priekšsēdētājs Jūrgis Porīns. Ja paredzēts pārtraukt augstskolu finansēšanu no valsts budžeta, svārgi, lai, saņemot kredītu, students spētu segt gan mācību maksu, gan arī izdevumus sadzīves vajadzībām.

Studenti vēlētos, lai viņiem tiktu atjaunoti transporta atvieglojumi. Viņi uzskata, ka valsts budžetā neko nav ieguvis, šā gada sākumā atceļot atvieglojumu braukšanā dzelzceļa transportā, jo lielākā daļa studentu tagad braucot kā «zaķi». ◆

Cukura ražotāji un patērētāji spriež par cukura kvalitāti

Aiga Pelāne

Rīga, 21.apr. Latvijā ražotais cukurs nav augstas kvalitātes tāpēc, ka tas tiek ražots, lai būtu lēts, pēkšņi sabiedrības uzmanību pievēršot Vācijas koku-rikožai. Latvijā cukur-riņķu un cukura patērētāju un tirgotāju sanāksmē teica Latvijas Lauksaimniecības universitātes profesors Aivars Strautnieks.

Lielājam cukura patērētājiem — *Staburadei, Laimai, Uzvarai, Latvijas balzama, Grindex*, bezalkoholisko dzērienu ražotājiem, *Kellogg's*, Rēzeknes piena konservu rūpniecībai un cukura vairumtirgotājiem — bija pretenzijas pret Latvijas cukurfabrikas ražoto cukuru. Tā iedzeltinā krāsa traucē ražot izskatīgu konditorejas izstrādājumus, konfektes un dzērienu *Toniks*. Dažādu vielu piemaisījumi cukurā rada nogulsnes *Latvijas balzama* liķieros un uz *Grindex* ražotajām latetēm. Pārtikas rūpniecībai vēlas saņemt smalkāku cukuru. Bieži vien no vairumtirgotājiem cukurs tiek saņemts lielos gabalos, ko grūti samalcināt. Lielas pretenzijas bija arī pret cukura iepakojumiem.

Jelgavas cukurfabrikas direktors Harijs Veģeris, Jēkabpils un

Liepājas cukurfabrikas tehnoloģi piekrita pārmētiem. Kā teica H.Veģeris, fabrika var ražot augstas kvalitātes cukuru, un maija beigās tiks sarazots 3000 tonnu cukura, kas atbilst Eiropas kvalitātes standartiem.

Visas pārtikas rūpniecības pārstāvju izteiktās pretenzijas esot pamatotas, bet fabrikas nav pieprasījušas, kā arī nav apkojušas savas prasības, kādu cukuru tās gribētu saņemt. Neoficiālā sarunā *Dienai* un Latvijas radio H.Veģeris minēja, ka bieži vien pārtikas rūpniecībai vēlas saņemt lētāku cukuru, nekā to pārdod Latvijas cukurfabrikas.

SIA *Baltic Sugar Company* direktors Aivars Ķīsis cukura patērētājiem apsolīja, ka jau no maija vidus cukurfabrikas sāks cukuru fāzēt jaunus polietilēna maisos. Uzlabosoties arī cukura kvalitāte, taču tas kuru cukura tonnu sadārdzināšot par 14.

Sanāksmē tika nolemts veidot darba grupu, kas izstrādās jaunus cukura kvalitātes standartus. Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departamenta direktors Juris Kuzma izteica cerību, ka grupas darbību palīdzēs finansēt arī pārtikas ražotāji. ◆

MK ĪSĪŅAS

Nelegālo iecelotāju nometne būs Olainē

Rīga, 23.apr. Ministru kabinets sestdien akceptējis noteikumus par pagaidu uzturēšanās kārtību LR personām, kuras aizturētas par nelikumīgu uzturēšanos Latvijā. Paredzēts, ka šīs personas tiks ievietotas nometnē Olaines cietauma teritorijā. Nometnes darbību un apsardzi nodrošinās Iekšlietu ministrija. Nometnē ievietotajām personām garantēta ģimenes vienotība, reliģijas brīvība, vienlīdzība tiesas priekšā un neizraidīšanas uz valsti, kur tām draud vajāšana. Nometnē ievietotās personas paredzēts uzturēt saskaņā ar administratīvi aizturēto personu uzturēšanas noteikumiem.

Valdības Satversmes 81.pantā kārtībā pieņemtie grozījumi likumā par ārvalstnieku un bezvalstnieku iecelšanu un uzturēšanos Latvijā paredz, ka uzturēšanās atļaujas saņemšanai nepieciešamos dokumentus nosaka MK izdotie noteikumi, nevis Pilsonības un imigrācijas departamenta nolikums. Iekšlietu ministram vai viņa pilnvarotai personai ir tiesības ar savu rīkojumu atcelt departamenta nelikumīgu atteikumu izsniegt uzturēšanās atļauju. ◆

Tiks veidots nodokļu maksātāju reģistrs

Valdība Satversmes 81.pantā kārtībā pieņemusi noteikumus par nodokļu maksātāju reģistru. Tajā paredzēts iekļaut ziņas par visiem nodokļu maksātājiem — fiziskām un juridiskām personām, kurām obligāti jāstājas uzskaitē. Izveidots iedzīvotāju VID jareģistrējam visām jaundibinātajām juridiskajām un pārējām juridiskajām personām, kuru pamatkapitāls vai statūtu fonds tiek mainīts, kā arī pievienotās vērtības nodokļa maksātājiem. Pārējām juridiskajām personām reģistrācijas apliecības būs jāņem no 1996.gada 1.janvāra līdz 1.jūlijam. Visiem nodokļu maksātājiem paredzēts piešķirt kodus. Uzņēmumu reģistrā turpmāk uzņēmumus reģistrēs tikai pēc to iesniegto ziņu pārbaudes VID. ◆

Ruandā bojā gājuši vairāki tūkstoši hutu bēgļu

Kigali, 23.apr. (AFP) ANO pārstāvji svētdien paziņoja, ka Ruandā kopējais upuru skaits Kibeho bēgļu nometnē, kas atrodas valsts dienvidrietumos un kur sestdien notika sadursmes ar valdības armijas vienībām, sasniedzis vismaz piecus tūkstošus cilvēku, bet vairāki tūkstoši bēgļu tikuši ievainoti.

Ruandas armijas vienību kareivji, kuru vairākums pieder tutsi tautībai, sāka šaut uz hutu tautības bēgļiem pēc tam, kad viņi ar varu mēģināja pārvarēt kareivju ieņemtas pozīcijas. Pagājušajā otrdienā tika veikti pasākumi, lai ruandiešu bēgļus piespiedu pamest bēgļu nometnes. Tas tiek darīts tāpēc, ka valdība pieņēmusi lēmumu slēgt visas šīs nometnes, kas liktu 250 tūkstošiem bēgļu atgriezties agrākajās dzīvesvietās, kur viņi dzīvoja vēl pirms pilsoņu kara sākšanās.

Kibeho bēgļu nometnē dzīvojo-

šajiem cilvēkiem nācās saskarties ar grūtībām pārtikas un dzeramā ūdens ieguvē. Par spīti sadursmēm ar ruandiešu kareivjiem, šajā bēgļu nometnē joprojām uzturas vairāki tūkstoši cilvēku, bet lielākā daļa no 130 tūkstošiem bēgļu, kas agrāk dzīvoja šajā nometnē, ir jau to pametuši.

Kopenhāgenā Ruandas premjerministrs Faustīns Tviragimungu vēl pirms šiem traģiskajiem notikumiem atteicās lēmumu slēgt visas bēgļu nometnes valsts teritorijā, jo tur, pēc viņa domām, tiek sagatavoti hutu ekstrēmisti, kas pagājušajā gadā pilsoņu karā nogalināja vairākus nekā pusmiljonu cilvēku.

Starptautisko palīdzības organizāciju pārstāvji gatavoja Ruandas kaimiņu valstis uzņemt jaunus hutu tautības bēgļus. Tur patvērumu jau guvuši vairāki nekā divi miljoni viņu tautieši. ◆

Francijā notiek valsts prezidenta vēlēšanu pirmā kārtā

Parīze, 23.apr. (AP) Svētdien Francijā sākās valsts prezidenta vēlēšanu pirmā kārtā, kurā noskaidrosies iespējamākās kandidātūras uz Francijas prezidenta krēslu, ko patlaban ieņem Sociālistu partijas pārstāvis Fransuā Miterāns. Nākamajā vēlēšanu kārtā, kas notiks 7.maijā, piedalīsies tikai divi no pašreizējiem deviņiem prezidenta amata kandidātiem.

Vislielākās izredzes uzvarēt pirmajā vēlēšanu kārtā tiek prognozētas Parīzes pilsētas mēram Žakam Širakam, kam ir konservatīva nostāja un kas sociālās dabas jautājumos pauž populistiskus uzskatus. Uz otro vietu, kas atļautu piedalīties prezidenta vēlēšanu otrajā kārtā, par

visreālākajiem kandidātiem tiek uzskatīti valsts premjerministrs Edgars Baladurs un Sociālistu partijas pārstāvis bijušais izglītības ministrs Lonēls Žospjēns.

Vēlēšanu iecirkņi sāka darbu pulksten astoņos no rīta, un paredzams, ka vēlēšanu aktivitātē būs visai augsta. Statistika liecina, ka Francijas līdzšinējās vēlēšanās parasti piedalījies ap 80% balsstiešīgo vēlēšanu. Šajās vēlēšanās kopējais vēlēšanu skaits tiek lēsts ap 40,1 miljonu cilvēku.

Iepriekš veiktie sabiedriskie aptauju rezultāti liecināja, ka ļoti daudzi vēlētaji joprojām vēl nebija izšķīrušies, par kuru no deviņiem kandidātiem balsot. ◆

Apcietināts viens no diviem par sprādzienu aizdomās turētajiem

Oklahomastija, 23.apr. (AP) ASV Federālā izmeklēšanas biroja darbiniekiem bija nepieciešams tikai 49 stundas un 20 minūtes pēc sprādziena valsts federālajā ēkā Oklahomastijā, kur 73 cilvēki gāja bojā, bet 150 tieki uzskatīti par bezvēsts pazdušiem, lai notvertu vienu no diviem meklētajiem aizdo-

mās turētajiem cilvēkiem.

Viņa vārds ir Timotijs Džeimss Makveiss, un viņu atrast palīdzēja tikai nejaušība. T.D.Makveisa atradma mazas Oklahomas štata pilsētiņas ciematā, kur viņš bija aizturēts par braukšanu ar automašīnu bez numura zīmes, kā arī par pielādēta ieroča nēsāšanu. ◆

Zinātniekus satrauc finansālās un sociālās problēmas

Dzintra Āboliņa

Rīga, 22.apr. Latvijas zinātnieku savienībai (ZS), kas ir sabiedriskā organizācija, jāveido zinātnes un sabiedrības attiecības, jānosprindina garīguma intelektuālās pozīcijas, jāsadarbības ar valsts varas iestādēm, kas izstrādā dažādas Latvijas attīstības programmas, sniedzot savas rekomendācijas, kā arī jāizdara spiedienu uz valdību, lai tiktu uzlabots zinātnieku sociālās stāvoklis. Par tādēm ZS turpmākā darba virzieniem zinātnieki sestdien sprieda ZS 3.kongresā, kas notika Zinātņu akadēmijas augstceltnē.

No 668 ZS biedriem uz kongresu bija ieradusies 290, tāpēc tika ierosināts izdarīt grozījumus statūtos, jo iepriekšējie paredzēja, ka ZS vadību var ievēlēt tikai tad, ja ir ZS biedru kvorums. Līdz ar to sāktās ZS vadības un revīzijas komisijas vēlēšanas turpināsies vēl mēnesi, un tie ZS biedri, kuri neieradās uz kongresu, saņems biļetenu pa pastu, varēs tos aizpildīt un nobalsot.

Kongresa laikā notika arī zinātniskā konference un ZS biedri izteica savu viedokli par likumdošanu, kas saistīta ar zinātni un augstāko izglītību, zinātnes organizāciju un finansēšanu, zinātnieku sociālo stāvokli.

ZS valdes loceklis LZA akadēmiķis Elmaris Grēns teica, ka Latvijā uz 1000 iedzīvotājiem ir tikai 2,2 zinātnieki, bet Japānā — 8,7 zinātnieki, ASV — 8,1, Lielbritānijā — 4,5, ziemeļvalstīs — 4—5. Latvijā no valsts budžeta zinātnē saņem tikai 1,3%. Savukārt ASV no valsts budžeta zinātnē saņem 5,1%, Francijā — 6,4%, Vācijā — 3,3%. E.Grēns pastāstīja, ka uz vienu zinātnieku Lat-

vijā no budžeta līdzekļiem iznāk tikai 900 (1994.gadā). Jāpiebilst, ka šajā summā ietilpst gan maksa par infrastruktūru, gan darba alga, gan arī pētījumiem izmantojamā nauda, kas sasniedzot aptu